

A Belügyminisztérium elektronikus hírlapja az önkormányzati tisztviselők számára

2012. évi 3. szám

Tartalom

Módszertani segédlet az önkormányzatok számára	2
Módszertani segédlet polgármesteri hivatalok, közös önkormányzati hivatalok megalakításának átmeneti szabályaival felmerülő kérdésekhez	2
Útmutató az önkormányzati adóssághoz tartozó végrehajtásához ötezer lélekszám alatti települések és egyes többcélú kistérségi társulások számára	8
A helyi önkormányzatok társulási rendszerének átalakulása	21
Módszertani segédlet a helyi önkormányzati jelképkalkuláció, a jelképek és a településnév alkalmazásának kérdéseiről	34
JOGSZABÁLYFIGYELŐ	40
Hazai jogszabályváltozások	40
A képviselő-testület és szervei meghatározott határidőhöz kapcsolódó egyes feladatai	49
JOGÉRTÉLMÉZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS	53
Az alapvető jogok biztosának jelentése	53
Az alapvető jogok biztosának jelentése a nemzetiségi önkormányzatok érdekvédelmi feladatait érintően (AJB-2419/2012.)	53
Az alapvető jogok biztosának jelentése települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás tárgyában (AJB-2994/2012.)	58
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései	61
A Közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény alkalmazása az ivóvízminőség-javító programok felgyorsítása érdekében	65
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	69
A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja	69
A menekült, illetve oltalmazott jogállású külföldiek hajléktalanellátó rendszert érintő jogosultságairól	97
Felkészülés a digitális átállásra	98
A települési önkormányzatok 2013. évi közfoglalkoztatási terveinek felméréséről	103
Tájékoztató a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságról	104
Tájékoztató a közfoglalkoztatásról szóló AJB-4162/2012. számú ügyben készülő jelentéséről	108
A „Közfoglalkoztatásról önkormányzati vezetőknek” című rendezvény-sorozatról	108
A Duna projekt – a Duna árvízvédelmének múltja, jelene és jövője	109
Szentendre 1000 év+ Program	112

Társmisztériumok tájékoztatói és közleményei	114
2012 őszi vegyes bizottsági ülések.....	114
Ismertető a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényről	115
Összefoglaló az illegális hulladékégetés humán- és környezet-egészségügyi kockázatairól	118
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEI	125
Hazai pályázati lehetőségek	125
Pályázati hírek	127
Megyei érdekképviselet fokozása Brüsszelben	127
Európai Területi Együttműködési (ETE) programok tervezése	128
Önerő-támogatást igényelhetnek a helyi önkormányzatok az uniós projektjeik sikeres megvalósításához.....	129
Ajánló a Tempus Közalapítvány Útinapló című kiadványához	131
Közösségi kezdeményezések.....	132
Európa a polgárokért program pályázati felhívásai	132
Comenius Régió Együttműködés	136

Módszertani segédlet az önkormányzatok számára

Módszertani segédlet polgármesteri hivatalok, közös önkormányzati hivatalok megalakításának átmeneti szabályaival felmerülő kérdésekhez

Az Önkormányzati Hírlevél 2012. évi 2. számában jeleztük, hogy a polgármesteri hivatalokkal, közös önkormányzati hivatalokkal kapcsolatos további jogszabályi rendelkezések megszületését követően az önkormányzatok részére tájékoztatást adunk a közös hivatalok létrehozásával összefüggő átmeneti intézkedésekről. Az egyes ingatlanok fővárosi önkormányzat részére történő átadásáról, valamint önkormányzatokat érintő egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény (Mötv. m.) 2012. december 7-én kihirdetésre került, amely módosította a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt (Mötv.). Az alábbiakban a módosításban szereplő rendelkezések főbb tartalmi elemeinek magyarázatával kívánunk hozzájárulni ahhoz, hogy az érintett önkormányzatok számára a közös önkormányzati hivatalok megalakítása lehetőleg zökkenőmentesen lebonyolítható legyen.

Az Mötv. 2013. január 1-jével hatályba lépő szabályainak fontos elemét képezik a közös önkormányzati hivatalok legkésőbb a törvény hatálybalépést követő hatvan napon belüli megalakításának kötelezettségére vonatkozó rendelkezések. A helyi önkormányzatok ezért már a nyár folyamán megkezdték a végrehajtást előkészítő munkálataikat, melyet a Belügyminisztérium módszertani segédlettel támogatott. Előzetes információink szerint a képviselő-testületek többsége várhatóan még ez évben megköti a közös önkormányzati hivatal

létrehozására irányuló megállapodást és lehetővé válik, hogy ezen hivatalok már 2013. január 1-jével megkezdhessék működésüket.

Számolni kell azonban azzal is, hogy jó néhány önkormányzat él a törvényben biztosított lehetőséggel, és a törvény hatálybalépését követő hatvan napon belül alakítja meg a közös önkormányzati hivatalt.

A fentiekben jelzett szabályozás – az Mötv. rendelkezéseinek kiegészítésével – a közös önkormányzati hivatalok megalakulásával kapcsolatos átmeneti szabályokat tartalmazza, melyekből az alapvető rendező elveket emeljük ki, és felhívjuk a figyelmet néhány fontosabb követelmény megtartására.

I. Általános követelmények

Továbbra is azt tartjuk a legcélravezetőbb megoldásnak, ha az önkormányzatok a közös önkormányzati hivatalok megalakításáról lehetőleg már decemberben megállapodást kötnek, amely megállapodás 2013. január 1-én lép hatályba. Ezzel biztosítható az új hivatali szervezeti tevékenység rendezett körülmények közötti megkezdése, és nincs szükség az átmeneti rendelkezések alkalmazására.

Az Mötv. 2013. január 1-én hatályba lépő 146. § (2) bekezdése szerint a polgármesteri hivatalt és a közös önkormányzati hivatalt – legkésőbb – a törvény hatályba lépését követő hatvan napon belül, azaz március 2-áig meg kell alakítani. A 146/B. § (1) bekezdése alapján ez az átmeneti időszak, amely kitolódhat a közös önkormányzati hivatalhoz történő kijelölésig (Mötv. 85. § (3) bekezdés és 146/B. § (1) bekezdés).

Hangsúlyozni kell, az átmeneti időszak általános esetben 2013. január 1-től a közös önkormányzati hivatal megalakításáig tart.

Január 1-jétől az új közös önkormányzati hivatal megalakításáig terjedő átmeneti időszakban is fokozott követelmény a képviselő-testületek működésével összefüggő hivatali munka zavartalanságának biztosítása, az évkezdéshez kötődő tervezési és egyéb feladatok felelős ellátása. Különösen fontos ez idő alatt a lakosság teljes körű, magas szintű igazgatási kiszolgálása.

Ez időszak alatt az érintett önkormányzatok képviselő-testületei a törvényi felhatalmazás szerint március 2-áig bármely időpontban meghozhatják a hivatal megalakításával kapcsolatos döntésüket, megköthetik az erre vonatkozó megállapodást.

Ha a megállapodás megkötésére ez időtartam alatt nem kerül sor, március 2-át követően is mindaddig tart az átmeneti időszak, amíg a kormányhivatal – azon önkormányzatok esetében, melyek nem hoztak létre, vagy nem csatlakoztak közös önkormányzati hivatalhoz –, a kijelölésről szóló döntését meghozza (Mötv. 85. § (3) bekezdés).

Mivel a kijelölés az Mötv. 85. § (3) bekezdése alapján a határidő lejártát követő hónap első napjával történik, és a döntés érintettekkel való közlésére is eddig kerül sor, az átmeneti időszak a közléssel fejeződik be.

Az előbbieknél a hivatali feladatok ellátása, az igazgatási munka szervezeti hovatartozásának egyértelmű meghatározhatósága tekintetében van különös jelentősége.

Az Mötv. előírásai alapján megszűnő – önálló polgármesteri hivatal fenntartására nem jogosult önkormányzat – polgármesteri hivatala és a körjegyzőség a törvény erejénél fogva, a törvényben meghatározott jogutódlással szűnik meg, ide nem értve a munkajogi jogutódlást.

Itt is hangsúlyozzuk annak fontosságát, hogy a hivatalok megalakítása az illetékes kormányhivatalokkal szoros együttműködésben történjen. Biztosítva ezzel az új hivatali szervezet törvényi követelményeknek megfelelő létrehozását, illetve a törvényi feltételek beállta esetén a kormányhivatal jogkörének megfelelő gyakorolását.

II. Az átmeneti szabályok néhány súlyponti kérdése

1. A hivatalok létrehozása:

A jogalkotó az Mötv.m.-ben rendezte mindazokat a kérdéseket, amelyek a hivatalok megalakításáig terjedő átmeneti időszakkal összefüggésben felmerülhetnek. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezek a szabályok is csak az Mötv.-nek a hivatalokra vonatkozó általános rendelkezéseivel (Mötv. 84.-86. §), az ott írt követelményekkel együtt értelmezhetők.

Tekintettel arra, hogy Mötv. az ország teljes önkormányzati hivatali rendszerét érintő korszerűsítést határozott el, ezért vizsgálandó kérdés, hogy a jelenleg működő polgármesteri hivatalok és körjegyzőségek közül valamennyit érinti-e az Mötv. 146/D. §-nak a hivatalok megszűnésére vonatkozó rendelkezései. A 146/D. § (1) bekezdés alapján kiemelhetjük, hogy nem minden hivatal szűnik meg 2012. december 31-én. Nem szűnik meg azoknak a községi önkormányzatoknak a polgármesteri hivatala, amelyet az önkormányzat jelenleg önállóan működtet, és a község lakosság száma meghaladja a kétezer főt, valamint az önkormányzat 2013. január 1-e után is önálló polgármesteri hivatalként kívánja működtetni a hivatalát. (Mötv. 85. § (1) bekezdés). Az e lakosságszámot el nem érő községek polgármesteri hivatalai – a 146/B. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – ezen időponttal megszűnnek. A jelenleg működő valamennyi körjegyzőség – a 146/B. § (2) bekezdésének a) pontjában említettek kivételével – 2012. december 31-én ugyancsak megszűnik.

A közös önkormányzati hivatal alakítási kötelezettség szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír a lakosságszám kérdésköre. Az átmeneti szabályok e tekintetben könnyítő rendelkezéseket tartalmaznak. A Mötv.m. 146/B. § (6) bekezdése lehetőséget ad az érintett önkormányzat számára, hogy az első (és egyetlen) alkalommal választhasson, hogy mely lakosságszámot veszi figyelembe. Az érintett önkormányzat ítélni meg, hogy számára a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala által nyilvántartott 2011. január 1-jei, vagy 2012. január 1-jei lakosságszám a kedvezőbb. E döntésnek több aspektusa is lehet, mivel, ha valamelyik lakosságszám alapján az érintett önkormányzat jelenleg még önálló polgármesteri hivatalt hozhat létre, ám a lakosságszám változási tendenciája csökkenő, akkor számolnia kell azzal, hogy 2014. évi általános önkormányzati választások utáni hatvan napon belül közös önkormányzati hivatalhoz kell csatlakoznia, megszüntetve az önálló polgármesteri hivatalát. Ha azonban a lakosságszám növekedő tendenciát mutat, indokolt lehet, hogy már most önálló polgármesteri hivatalt hozzon létre, amelyet 2014. évben is fenn tud tartani.

Általános szabály, hogy a 2000 fő lakosságszám feletti községi önkormányzat önálló polgármesteri hivatalt működtethet, míg a városi önkormányzatot (ide értve a járásszékhely várost, fővárosi kerületet és a megyei jogú várost is) e létszám korlátra tekintet nélkül megilleti ez a jogosultság, a megyei önkormányzattal együtt. Szükséges hangsúlyozni, hogy azon önkormányzatoknak, melyeket nem terhel törvényi kötelezettség közös önkormányzati hivatal alakítására és saját elhatározásukból, vagy kijelölés alapján sem vesznek részt közös önkormányzati hivatalban nincs kötelezettségük a polgármesteri hivatal átalakítására, vagy újra alapítására.

A fentiekkel összefüggésben szükséges a figyelmet felhívni azonban az Mötv. 85. § (7) és (7a) bekezdéseire. E rendelkezések alapján a városi és a kétezer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzatok képviselő-testületei nem tagadhatják meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt a velük határos település kezdeményezi kivéve, ha a megtagadást a kormányhivatal vezetője jóváhagyja. A jóváhagyásról, illetve annak megtagadásáról szóló döntés ellen jogorvoslatnak van helye.

Főszabály szerint a közös önkormányzati hivatal létrehozásához az érintett önkormányzatok képviselőtestületei által kötött megállapodás szükséges. Ennek a szabálynak akkor is érvényesülnie kell, ha a kormányhivatal általi kijelölés alapján kerül sor a közös hivatalhoz történő csatlakozásra. Ha a kijelölés önálló polgármesteri hivatallal rendelkező önkormányzathoz történt, az érintetteknek ugyancsak megállapodást kell kötni a kijelölés közlését követően. Ha erre nem kerül sor, a kormányhivatal a törvényességi felügyelet szabályai szerint jár el. A megállapodás tartalmát illetően felhívjuk a figyelmet, a hivatalok megalakításának módszertani segítése érdekében az Önkormányzati Hírlevél 2012. évi 2. számában megjelent segédlet 1. mellékletére.

Különösen fontos kérdés, hogy az átmeneti időszakban miként történjen a hivatali feladatok ellátása. A cél a hivatali ügyintézés folyamatosságának biztosítása annak érdekében, hogy senki se maradjon igazgatási szolgáltatás nélkül.

A hivatali feladatok átmeneti időszakban történő biztosításának konkrét formáit tartalmazza az Mötv. új 146/B. §-a. Az (1) bekezdés arról rendelkezik, ha a polgármesteri hivatalt fenntartó, de közös önkormányzati hivatal alakítására kötelezett községi önkormányzat, a törvényben meghatározott határidőig nem vesz részt közös önkormányzati hivatal alakításában; az önkormányzat az átmeneti időszakban tovább működteti polgármesteri hivatalát.

A 146/B. § (2) bekezdése arról az esetről rendelkezik, ahol körjegyzőség biztosította a hivatali feladatok ellátását 2012. december 31-ig és a körjegyzőség egy vagy több tagja közös önkormányzati hivatal alakítására kötelezett, de ezen kötelezettségnek határidőre nem tesznek eleget. Az átmeneti időszakban a körjegyzőség tovább működik (146/B. § (2) bekezdés a) pont). Hangsúlyozni kell, hogy ezen rendelkezések akkor alkalmazhatók, ha a körjegyzőség tagjai közül egyik sem alakított önálló polgármesteri hivatalt, vagy nem csatlakozott közös önkormányzati hivatalhoz.

A 146/B. § (2) bekezdés b) pontja arra az esetre tartalmaz rendelkezést, ha a körjegyzőséghez tartozó önkormányzatok közül egyesek közös önkormányzati hivatalt, vagy önálló polgármesteri hivatalt hoztak létre január 1-jével. Ugyanis a törvényi rendelkezések alapján a körjegyzőség megszűnt (nem alkalmazható rá a 146/B. § (2) bekezdés a) pontja), de a volt körjegyzőség azon tagjai részére is biztosítani kell az igazgatási szolgáltatást, amelyek még nem csatlakoztak közös önkormányzati hivatalhoz, vagy nem alakítottak önálló polgármesteri hivatalt (ez utóbbit természetesen csak abban az esetben, ha arra jogosultak). Ekkor a jogszabály a korábbi körjegyzőségi székhelyet tekinti rendező elvnek. Tehát a fentiekben ismertetett, volt körjegyzőségi tag vagy tagok számára az a polgármesteri hivatal vagy az a közös önkormányzati hivatal látja el a hivatali teendőket, amelyet a körjegyzőség korábbi székhelye alakít, vagy amelyben ez részt vesz.

A 146/B. § (2) bekezdés c) pontja arra a helyzetre tartalmaz szabályokat, amikor a körjegyzőséghez tartozó települések közül a korábbi székhely nem alakított önálló polgármesteri hivatalt, vagy nem csatlakozott közös hivatalhoz. Ez esetben az átmeneti időszakban a körjegyzőség volt székhelye, valamint közös önkormányzati hivatalhoz nem csatlakozott tagja számára az a közös önkormányzati hivatal biztosítja a hivatali feladatok ellátását, amelyhez a korábbi körjegyzőség tagjainak többsége (ennek hiányában a legnagyobb lakosságszámú település) csatlakozott.

Külön szükséges a figyelmet felhívni arra, hogy az átmeneti időszakban meghatározott hivatali feladatellátás során nem kell figyelemmel lenni a járások területi lehatárolására (146/B. (5) bekezdés).

Fontos hangsúlyozni, hogy az érintett települések az átmeneti feladatellátás költségeihez kötelesek hozzájárulni, melynek összegéről a feladatellátást biztosító önkormányzattal (közös hivatal esetén önkormányzatokkal) megállapodhatnak, megállapodás hiányában a lakosságszám az irányadó.

2. A jegyző, aljegyző, valamint a közszolgálati jogviszonyban állók jogviszonyára vonatkozó szabályok

Előjáróban fontos hangsúlyozni, hogy a jelenlegi polgármesteri hivatalt működtető önkormányzat, ha a törvényi rendelkezések alapján nem kötelezett közös hivatal alakítására, illetve saját elhatározásából vagy a kormányhivatal kijelölése alapján nem vesz részt közös hivatal alakításában, önálló polgármesteri hivatalként tovább működtetheti polgármesteri hivatalát. E hivatalok kapcsán is ki kell térni azonban arra a változásra, amely szerint a jegyző, aljegyző kinevezési joga 2013. január 1-jétől a polgármestert illeti meg [Mötv. 82. § (1)].

Az Mötv. 146/C. § (1) bekezdése rugalmas szabályozási megoldást alkalmazva, biztosítja azt a lehetőséget, hogy ezen önkormányzatok polgármestere a polgármesteri hivatal jegyzőjét, aljegyzőjét – annak egyetértésével – pályázat kiírása nélkül tovább foglalkoztassa. Ebben az esetben a jegyző, aljegyző jogviszonya folyamatosnak minősül. Természetesen ekkor is szükséges a munkáltató személyében bekövetkezett változás, illetve a jegyzői, aljegyzői státusz átalakítása (vezetői munkakörnek minősül) miatt a kinevezésre vonatkozó dokumentumok módosítása és az érintettek tájékoztatása.

A 2013. január 1-jét követően önálló polgármesteri hivatalt működtető önkormányzat polgármestere, ha korábban körjegyzőség tagja volt, dönthet arról, hogy e megszűnő körjegyzőség körjegyzőjét a polgármesteri hivatal jegyzőjeként, aljegyzőjeként foglalkoztatja. Itt is szükséges az érintett egyetértése (az aljegyző kinevezéséhez a jegyző javaslata is) és nincs szükség pályázat kiírására sem, továbbá a jegyző, aljegyző jogviszonya folyamatosnak minősül.

Az Mötv. rendelkezései a közös önkormányzati hivatalt alkotó önkormányzatok polgármesterei számára is biztosítják a fenti lehetőséget. Ehhez szükséges, hogy az érintett polgármesterek a közös hivatalt vezető jegyző kinevezésére vonatkozó szabályok alkalmazásával [Mötv. 83. § b) pont] megállapodjanak abban, hogy a megszűnő körjegyzőség körjegyzőjét, a megszűnő polgármesteri hivatal jegyzőjét, aljegyzőjét – annak egyetértésével – a közös önkormányzati hivatal jegyzőjeként, aljegyzőjeként foglalkoztatják. [Mötv. 146/C (2) bekezdés]

Pályázat kiírására ebben az esetben sincs szükség és a jegyző, aljegyző jogviszonya is folyamatosnak minősül. Hangsúlyozni kell, hogy ezen törvényi rendelkezéseket csak akkor lehet alkalmazni, ha a közös önkormányzati hivatalba kinevezni kívánt jegyző, aljegyző olyan megszűnő körjegyzőség körjegyzője volt, melynek valamely tagja (elég egyetlen volt tag önkormányzat is) részt vesz a közös önkormányzati hivatal működtetésében, illetve olyan megszűnő polgármesteri hivatal jegyzője, aljegyzője volt, amelyet az adott közös önkormányzati hivatal alkotó valamely önkormányzat működtetett.

Az Mötv. rendelkezései a megszűnő polgármesteri hivatalban, körjegyzőségben közszolgálati jogviszonyban állók tovább foglalkoztatásának lehetőségét is biztosítják. Az Mötv. 146/C. § (3) bekezdése szerint a polgármesteri hivatal működtető önkormányzat jegyzője, a közös önkormányzati hivatal alkotó önkormányzatok jegyzője dönthet arról, hogy a megszűnő polgármesteri hivatalban, körjegyzőségben közszolgálati jogviszonyban állókat tovább foglalkoztatja a polgármesteri hivatalban, közös önkormányzati hivatalban. Ebben az esetben a közszolgálati jogviszony folyamatosnak minősül. Hangsúlyozni kell, hogy e törvényi rendelkezést is csak akkor lehet alkalmazni, ha a fentiekben a jegyzőnél, aljegyzőnél kifejtett kapcsolat fennáll, a polgármesteri hivatal, közös önkormányzati hivatal és a megszűnő polgármesteri hivatal, illetve körjegyzőség között.

Az Mötv. tartalmaz rendelkezéseket a megszűnő polgármesteri hivatalok, körjegyzőségek azon jegyzői, aljegyzői, körjegyzői, illetve közszolgálati jogviszonyban álló dolgozói tekintetében is, akik tovább foglalkoztatására a fentiekben ismertetett módon nem kerül sor. Ezen személyek jogviszonya az őket foglalkoztató polgármesteri hivatal, körjegyzőség megszűnésével megszűnik. Az Mötv. 146/E. § (1) bekezdése szerint a polgármesteri hivatal, körjegyzőség megszűnése olyan átszervezésnek minősül, amely alapján a jegyző (körjegyző), valamint a közszolgálati jogviszonyban állók jogviszonya a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 63. § (1) bekezdés c) pontja alapján felmentéssel szüntethető meg.

Figyelemmel arra, hogy az Mötv. 146/D. §-a alapján munkajogi jogutódlás nem történik, a jogviszony megszüntetésével kapcsolatos intézkedéseket a megszűnő polgármesteri hivatal, körjegyzőséget működtető önkormányzatok (munkáltatók) kötelesek meghozni. Jegyző, körjegyző esetén 2012. december 31-ig a képviselő-testület, képviselő-testületek, ezen időpont után a polgármester, polgármesterek. A hivatali (körjegyzőségi) dolgozók tekintetében a jegyző, körjegyző köteles a megszüntetésről rendelkezni.

A megszűnő polgármesteri hivatalban, körjegyzőségben közszolgálati jogviszonyban állók e jogviszonya – megszűnő polgármesteri hivatal esetén az Mötv. 146/D. § (1) bekezdése, megszűnő körjegyzőség esetén az Mötv. 146/D. § (2) bekezdése alapján – a polgármesteri hivatal, körjegyzőség megszűnésével szűnik meg. Ebben az esetben az Mötv. 146/E. § (1) bekezdése alapján a jegyzőnek, körjegyzőnek fel kell mentenie az érintett közszolgálati jogviszonyban állót.

Mint, ahogy az Mötv. 146/D. §-a is kivételként tartalmazza, a 146/B. § (1) bekezdése szerint tovább működő polgármesteri hivatal, illetve a Mötv. 146/B. § (2) bekezdés a) pontja szerint tovább működő körjegyzőség esetén a polgármesteri hivatal, körjegyzőség megszűnésének időpontjában kerül felmentéssel megszüntetésre a dolgozó közszolgálati jogviszonya.

Az Mötv. 146/E. § (2) bekezdése külön rendelkezik a felmentési védelem alatt állókról. E személyek jogviszonyának megszüntetéséről szóló intézkedés a felmentési védelem lejártát

követő napon hozható meg. Az intézkedést a megszűnt polgármesteri hivatal, körjegyzőséget működtető önkormányzatok munkáltatói jogkörének gyakorlására jogosultak hozzátják meg (polgármester, jegyző).

Készítette: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Útmutató az önkormányzati adósságkonszolidáció végrehajtásához ötezer lélekszám alatti települések és egyes többcélú kistérségi társulások számára

I. A támogatás célja és háttere

A Kormány a közigazgatás átalakításának keretében a helyi igazgatás és önkormányzás – mint az egyik legfontosabb alappillér – hatékonyabbá tétele érdekében az önkormányzatokra vonatkozóan **újraszabályozta** mind a sarkalatos, mind az önkormányzatok mindennapi működését rendező törvényeket, és *a feladatok végrehajtását biztosító előírásokat.*

Ennek alapján, a helyi önkormányzás feladatainak újrastrukturálása mellett az önkormányzati gazdálkodás feltételei és módja is megváltoztatásra került. Ahhoz azonban, hogy az önkormányzatok meg tudjanak felelni a számukra az Alaptörvényben és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvényben meghatározott – szigorúbb – gazdálkodási szabályoknak és az új feltételek mellett is biztosítható legyen a közszolgáltatások megfelelő színvonalú ellátása, a **pénzügyi-gazdasági rendszerük alapjainak megszilárdítása is szükséges**, azaz rendezni kell az eddigiekben mind a működésüket, mind a fejlesztéseiket segítő, de korábban az állam által nem fedezett kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalások sorsát.

II. A konszolidáció jogi háttere

Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (továbbiakban: **Költségvetési tv.**) módosításáról 2012. december 3-án elfogadott *2012. évi CLXXXVII. törvény a következő – az önkormányzati konszolidáció szempontjából releváns – rendelkezéseket* tartalmazza:

1. Az állam **egyszeri, vissza nem térítendő** költségvetési támogatást nyújt – törlesztési célú támogatásként – az **5000 fő lakosságszámot meg nem haladó** települési önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások (a továbbiakban: önkormányzatok) számára,
2. a **2012. december 12-én pénzügyi intézmény** (a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló sokszorosan módosított 1996. évi CXII. tv. 4. és 5. § szerinti pénzügyi intézmények) **felé fennálló**,
3. a **Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény** (a továbbiakban: Gst. tv.) **3. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti kölcsön,- vagy hiteljogviszonyon alapuló**, hiteljogviszonyt megtestesítő **értékpapíron**, továbbá váltókibocsátáson alapuló **tartozások** teljes kiegyenlítésére;

III. A konszolidáció tartalma

1. A konszolidáció kiterjed:

- **a 2012. december 12. napján fennálló, teljes adósságállományra (tőke, késedelmes tőke, késedelmes kamat, járulék és egyéb díj, jutalék),**
- az ezekhez kapcsolódó, **2012. december 28-áig számított járulékokra** (kamatt, rendelkezésre tartási jutalék, kezelési költség, késedelmi kamat).

A konszolidáció részét képező költségek köre a Kormány és a Bankszövetség között lezajlott egyeztetés alapján került megállapításra.

2. A konszolidáció nem terjed ki:

- a törlesztési célú támogatással érintett adósságelemek **2012. december 12-ét követően** keletkezett állományának és az ahhoz kapcsolódó járulékok törlesztésére,
- az államháztartás központi alrendszeréből, közvetlenül az EU-tól, vagy nemzetközi szervezettől elnyert támogatás előfinanszírozására, valamint az áfa, vagy egyéb bevétel megelőlegezésére nevesítetten szolgáló adósságból eredő fizetési kötelezettség teljesítésére,
- a víziközmű-társulattól a támogatással érintett önkormányzat által átvett hitelből eredő fizetési kötelezettség teljesítésére,

IV. A konszolidáció végrehajtásának menete:

1. Az önkormányzatok **2012. december 14-éig** a törlesztési célú támogatással érintett adósságelemek 2012. december 12-éig keletkezett állományáról és az ahhoz kapcsolódó, december 28-áig számított járulékokról meghatározott adattartalom szerinti **igazolást és nyilatkozatot kapnak a pénzügyintézettől. Amennyiben** 2012. december 14-éig az önkormányzat **nem kapja meg** a pénzügyintézeti igazolást és a nyilatkozatokat – vagy annak adataival nem ért egyet –, úgy **köteles haladéktalanul felvenni a kapcsolatot a pénzügyintézettel**, abból a célból, hogy a december 17-ei adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tudjon tenni.
Amennyiben az önkormányzatnak olyan hitelviszonyon alapuló fizetési kötelezettsége áll fenn, amely **magyarországi székhellyel nem rendelkező nemzetközi pénzügyintézettel szemben áll fenn**, úgy az adatszolgáltatás teljesítése érdekében szükséges, hogy az **önkormányzat vegye fel a kapcsolatot** az érintett pénzügyintézettel. Az adatszolgáltatáshoz szükséges nyomtatványt a MÁK-tól lehet beszerezni.
2. Az **önkormányzat** az adatlapon szereplő adatokat **ellenőrzi**, és összeveti a könyveiben szereplő adatokkal. Amennyiben az önkormányzat a pénzügyintézet által szolgáltatott adatlap és a könyveiben szereplő adatok között eltérést tapasztal, **haladéktalanul** egyeztet a pénzügyintézettel.
3. A kötvények visszavásárlásával/törlesztésével kapcsolatos önkormányzati feladatok meghatározására a kötvénykibocsátással érintett pénzügyintézet eljárásrendje szerint kerül sor. Felhívjuk az önkormányzatok figyelmét, hogy ennek végrehajtása az önkormányzat és a pénzügyintézet külön személyes egyeztetését igényli, és amennyiben a pénzügyintézet kéri külön képviselő-testületi határozathozatalra is szükség lehet.
4. A támogatással érintett önkormányzati adósságelemek tőke- és járulékainak összegéről **2012. december 17. 16 óráig** az érintett önkormányzatok az e-adat rendszerben elektronikus úton adatot szolgáltatnak.

Az adatszolgáltatáshoz mellékelként – elektronikus úton – a következő dokumentumokat kell csatolni:

- a képviselő-testület/társulási tanács határozatát, amelynek az alábbiakat feltétlenül tartalmaznia kell:
 - nyilatkozatot arról, hogy a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. tv. szerinti adósságrendezési eljárás alatt áll-e,
 - az adósságkonszolidációban való részvétel elfogadását,
 - a Ptk. 286. § szerinti hozzájárulást,
 - a konszolidációval összefüggésben a banktitkot képező, önkormányzatra vonatkozó adatok MÁK általi kezeléshez való hozzájárulást,
 - amennyiben az önkormányzat / társulás rendelkezik olyan betéttel, vagy egyéb számlaköveteléssel, szerződéssel, ami kifejezetten a konszolidációval érintett adósságelemhez kapcsolódik, illetve annak fedezetére, vagy teljesítés biztosítékául szolgál, akkor az arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy e betét, vagy számlakövetelés összegét – legfeljebb az ahhoz kapcsolódó adósságelem összegének mértékéig – 2012. december 28-i dátummal, az állam által megjelölt számlára utalja,
 - a polgármester/társulási tanács elnöke, valamint a jegyző/munkaszervezet vezető felhatalmazását az önkormányzati adatszolgáltatás teljesítésére és a szükséges nyilatkozatok megtételére, megállapodás megkötésére.
- a pénzügyi intézet által megküldött és a polgármester / társulási tanács elnöke, valamint a jegyző / munkaszervezet vezető által aláírt igazolásokat és a törlesztés pénzügyi intézet által történő elfogadásáról szóló dokumentumot,
- a polgármester / társulási tanács elnöke nyilatkozatát arról, hogy az általa szolgáltatott adatok teljes körűek és megfelelnek az önkormányzat / társulás nyilvántartásának,
- a polgármester / társulási tanács elnöke nyilatkozatát arról, hogy az adatszolgáltatás nem tartalmaz olyan adósságelemeket, amelyek nem képezik a konszolidáció részét.

A felsorolt nyilatkozatokat az önkormányzat egyetlen dokumentumon fogja megtenni.

Az önkormányzat által elektronikusan megküldött **eredeti nyilatkozatokat**, képviselő-testületi határozatokat papír alapon is el kell juttatni a MÁK illetékes megyei igazgatóságai részére.

5. A MÁK az adatlapokat **2012. december 20-ig** ellenőrzi.
6. Az ellenőrzést követően **2012. december 20-án** a MÁK megküldi az adatokat a nemzeti gazdasági miniszter részére.
7. A MÁK – az államháztartásért felelős miniszter felhatalmazása alapján – az adatszolgáltatás szerint megállapítható, devizában fennálló tartozások kiegyenlítését az eredeti devizanemben **2012. december 21-én** kezdeményezi, a forintban fennálló támogatások folyósítását **2012. december 28.** napjára

teljesíti akként, hogy az a pénzügyi intézmények (hitelezők) számláján rendelkezésre álljon.

8. Amennyiben a MÁK által átutalt támogatás több, mint a 2012. december 28-án fennálló tőke és járulékai együttes összege, a bank 2013. január 10-éig a különbözetet – külön átutalási rendelvénnyel – a túlfizetéssel érintett önkormányzat pénzforgalmi bankszámlájára átutalja.
9. Amennyiben a MÁK által átutalt támogatás kevesebb, mint a 2012. december 28-án fennálló tőke és járulékai együttes összege, a MÁK a különbözetet a banknak 2013. január 30-ig utalja át.
10. A támogatással érintett önkormányzat 2013. január 15-ig elszámol a MÁK felé a 2012. december 12-én ténylegesen fennálló adósságállománya és annak 2012. december 28-ig számított járuléka, valamint ezek törlesztésére kapott törlesztési célú támogatás közötti különbséggel. Ha a felhasznált törlesztési célú támogatás összege meghaladja a törlesztés összegét, a támogatással érintett önkormányzat 2013. január 30-ig fizeti vissza az állam számára a különbözetet. A törlesztés összegétől elmaradó törlesztési célú támogatás esetén az államháztartásért felelős miniszter ugyanezen időpontig gondoskodik a különbözetnek az önkormányzat részére történő folyósításáról.
11. Az elszámolási határidő, illetve a különbözet visszautalásának elmulasztása a MÁK részéről azonnali inkasszóval, illetve, ha ez eredménytelen 60 napon belül, adósságrendezési eljárás megindítását vonja maga után az érintett önkormányzattal szemben.

V. Az adósságrendezés alatt álló önkormányzatok konszolidációja

A 2012. december 12. napján *a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. tv.* szerinti adósságrendezési eljárás alatt álló önkormányzatok esetében az állam a törlesztési támogatást a következőképpen biztosítja.

Az adósságrendezési eljárás lezárásának időpontjában fennálló, illetve esedékessé váló kölcsön- vagy hiteljogviszonyt megtestesítő adósságból és váltókibocsátásból eredő fizetési kötelezettséghez kapja meg az önkormányzat a törlesztési célú támogatást, oly módon, hogy a törlesztési támogatás az adósságrendezési eljárás lezárását követő 60 napon belül kerül folyósításra, a külön meghatározott eljárási rend szerint.

VI. A törlesztési célú támogatási összeg csökkenése

A Költségvetési tv. felhatalmazást ad a Kormánynak, hogy az adósságkezelés célja és az adósság felvételének egyéb körülményei alapján a 100%-os mértékű törlesztési célú támogatás összegét csökkentheti. A támogatás mértéke a csökkentést követően sem lehet kevesebb, mint az adott önkormányzat 2012. december 12-én fennálló támogatással érintett adósságállománya összegének 40%-a.

VII. A törlesztési támogatással érintett adósságállomány csökkenése miatti megtakarítás

Ha a támogatással érintett önkormányzatnak a törlesztési célú támogatás folyósításának időpontjában (2012. december 28-án) lejárt szállítói tartozása van, azon összeget, amelyet a törlesztési támogatással érintett adóssága csökkenése miatt megtakarít és a kötelező feladatoknak a jogszabályban meghatározott minimális színvonalú ellátásához nem szükséges, **a lejárt szállítói tartozások kifizetésére kell fordítani. A megtakarított összeg az önként vállalt feladathoz kapcsolódó kiadás teljesítésére nem fordítható.**

Az önkormányzatnak a törlesztési támogatás átvállalásából származó megtakarítását más pénzeszközöktől elkülönítetten kell kezelnie és annak felhasználásáról a 2013. évre vonatkozó zárszámadási rendeletében kell beszámolni.

VIII. Egyéb teendők, információk

1. Az adatszolgáltatást követően a törlesztés teljesítésével összefüggő **könyvelési teendők:**

2012. december 31. napján az önkormányzatnak nem állhat fenn – a konszolidációval érintett fizetési kötelezettségek vonatkozásában – kölcsön- illetve hiteljogviszonyon alapuló tartozása.

A kölcsön- illetve hiteljogviszonyon alapuló szerződés megszűnéséről, a szerződést biztosító mellékkötelezettségek (jelzálogjog, zálogjog) törléséről, a letétek államhoz (MÁK) transzferálásáról a pénzügyintézetek várhatóan csak 2013. januárban adják meg a szükséges bizonylatokat, igazolásokat.

2. **Hiteljogviszonyt megtestesítő értékpapír:**

minden olyan nyomdai úton előállított, előállítható vagy dematerializált értékpapír, illetve a törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzösszeg rendelkezésre bocsátását elismerve kötelezi magát, hogy a kölcsön összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát, vagy egyéb hozamát az értékpapír birtokosának (hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti. Ilyenek: kötvény, kincstárjegy, letéti jegy, célrészjegy, takaréklevél, jelzáloglevél

3. A **lakosságszám** megállapítása:

5000 fő alatti település az, amelynek lakossága a KEKKH 2012. január 1-jei népszámszági adatai szerint nem éri el az 5000 főt.

4. A pénzügyintézetek a folyószámla-hitelkeret összegét 2012. december 12. napjával zárolják, hitelkeret terhére további kifizetés nem teljesülhet.
5. Az adósságkonszolidáció megtörténtét követően Gst. tv. módosításával a hitelfelvétel, az adósságkeletkeztetés szabályai is várhatóan szigorodnak.
6. Az 5000 fő lakosságszámot meghaladó települések adósságának konszolidációjára vonatkozó szabályokat a 2013. évi központi költségvetésre vonatkozó törvény fogja tartalmazni.

7. **Példák a konszolidációval nem érintett adósságot keletkeztető jogügyletekre:**

- az önkormányzat által vállalt készfizető kezességre, illetve annak érvényesítéséből származó fizetési kötelezettségre,
- az önkormányzat lízingszerződéséből származó tartozásra
- az önkormányzat nem pénzügyi intézménnyel szemben fennálló tartozására (pl. másik önkormányzat, magánszemély, gazdasági társaság felé fennálló tartozás),

- az önkormányzatnak valamely pénzügyi intézménnyel szemben fennálló nem kölcsön- vagy hitelviszonyból származó fizetési kötelezettségére (pl. biztosítás).

8. A **Polgári Törvénykönyvről** szóló 1959. évi IV. törvény 286. §-a

*286. § (1) bekezdés: „A jogosult a harmadik személy részéről felajánlott teljesítést is köteles elfogadni, ha ehhez a kötelezett hozzájárult, és a szolgáltatás nincs személyhez kötve, illetőleg nem igényel olyan szakértelmet vagy képességet, amellyel a harmadik személy nem rendelkezik. A kötelezett hozzájárulása nem szükséges, ha a harmadik személynek törvényes érdeke fűződik ahhoz, hogy a teljesítés megtörténjék.
(2) A követelés biztosítékai ilyenkor fennmaradnak, amennyiben a követelés a teljesítő harmadik személyre átszáll, vagy e harmadik személy a kötelezettől megtérítést követelhet.”*

9. Tájékoztatás/információ ügyében kérdésével az alábbi e-mail címet keresheti meg: onk.hat@bm.gov.hu

IRATMINTÁK NYILATKOZAT

A/az (továbbiakban: Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (továbbiakban: 2012. évi költségvetési törvény) 76/C. §-ban foglaltakra figyelemmel, a.....számú képviselő-testületi/társulási tanácsi határozat felhatalmazása alapján a következőkről nyilatkozik.

1. Az Önkormányzat kijelenti, hogy 2012. december 12-én adósságrendezési eljárás alatt áll:

IGEN NEM*

2. Az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás hozzájárul ahhoz, hogy a 2012. évi költségvetési törvény 76/C. § (1) bekezdése szerint 2012. december 12-én fennálló adósságállományát és annak 2012. december 28-áig számított járulékait a 76/C. § (4) bekezdés b) pontja szerinti igazoláson (a továbbiakban: igazolás) szereplő, támogatással érintett adósságelemek tőke és járulékrészét a Magyar Állam a hitelező/kölcsönnyújtó felé törlessze.
3. Az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás hozzájárul ahhoz, hogy a 2012. évi költségvetési törvény 76/C. § szerinti adósságkonszolidáció során a Magyar Államkincstár a banktitkot képező, az Önkormányzatra/Többcélú Kistérségi Társulásra vonatkozó, a törlesztéshez szükséges adatokat, információkat megismerje és kezelje.
4. Az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás kijelenti, hogy

RENDELKEZIK NEM RENDELKEZIK**

olyan betéttel vagy egyéb számlaköveteléssel, ami a konszolidálandó adósságelemekhez kapcsolódik, illetve annak fedezetére vagy teljesítésének biztosítékaul szolgál.

Amennyiben Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás rendelkezik ilyennel, kötelezettséget vállal arra, hogy a betét vagy számlakövetelés összegét a 2012. évi költségvetési törvény 76/C. § (4) bekezdés d) pontjában foglaltaknak megfelelően 2012. december 28-án az állam által megjelölt számlára átutalja.

5. Az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás kijelenti, hogy az igazolás teljes körű, az abban szereplő adatok megfelelnek az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás nyilvántartásának.
6. Az Önkormányzat/Többcélú Kistérségi Társulás kijelenti, hogy az igazolás nem tartalmazza a 2012. évi költségvetési törvény 76/C. § (2) bekezdése szerinti, konszolidáció alá nem vont adósságelemeket.

** A megfelelő rész aláhúzendő! Amennyiben az 1. kérdésre igen a válasz, a további pontokat illetően nem kell nyilatkozni, azok szövegét át kell húzni!*

*** A megfelelő rész aláhúzendő!*

....., 2012. december

.....

polgármester/társulási tanács elnöke

P.H.

jegyző/munkaszervezet vezetője

a képviselő-testület/társulási tanács...../2012. (XII....) sz. határozata

1. A képviselő-testület/társulási tanács a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 76/C. §-ban foglaltakra figyelemmel kinyilvánítja, hogy a törvényben írt feltételekkel tartozásai megfizetéséhez igénybe kívánja venni az állam által biztosított, egyszeri, vissza nem térítendő költségvetési támogatást, azon adósságelemek tekintetében, amelyekre a költségvetési törvény a támogatás igénybevételét lehetővé teszi.
2. A képviselő-testület kijelenti, hogy 2012. december 12-én adósságrendezési eljárás alatt nem áll.
3. A képviselő-testület/társulási tanács a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 286. § alapján hozzájárul, hogy az 1. pontban megjelölt adósságelemek tőke és járulékrészt, valamint egyéb költségeit az önkormányzat/társulás helyett az állam közvetlenül megfizesse a hitelezőknek/ kölcsönnyújtóknak.
4. A képviselő-testület/társulási tanács felhatalmazza a polgármestert/társulási tanács elnökét, hogy az önkormányzat/társulás nevében:
 - a.) a hitelezők/kölcsönnyújtók által az érintett adósságelemek tőke és járulékrészeről, valamint egyéb költségeiről kiállított nyilatkozatot aláírja
 - b.) a költségvetési törvény szerint, határidőre szolgáltatassa a szükséges adatokat a Magyar Államkincstár felé és ahhoz csatolja a szükséges nyilatkozatokat, igazolásokat, egyéb dokumentumokat,
 - c.) a költségvetési törvény 76/C. § (10) bekezdésében meghatározott megállapodást megkösse, amennyiben azt az államháztartásért felelős miniszter kezdeményezi.
5. A képviselő-testület / társulási tanács kijelenti, hogy az önkormányzat / társulás rendelkezik olyan betéttel, vagy egyéb számlaköveteléssel, szerződéssel, ami kifejezetten a konszolidációval érintett adósságelemhez kapcsolódik, illetve annak fedezetére, vagy teljesítés biztosítékaul szolgál és e betét, vagy számlakövetelés összegét – legfeljebb az ahhoz kapcsolódó adósságelem összegének mértékéig – 2012. december 28-i dátummal, az állam által megjelölt számlára utalja*,
6. A képviselő-testület/társulási tanács hozzájárul ahhoz, hogy 76/C. § szerinti adósságkonszolidáció során a Magyar Államkincstár a banktitkot képező, az önkormányzatra/társulásra vonatkozó, a törlesztéshez szükséges adatokat, információkat, megismerje és kezelje.

....., 2012. december

.....
polgármester/társulási tanács elnöke

P.H.

.....
jegyző/munkaszervezet vezetője

Felelős: polgármester/társulási tanács elnöke
Határidő: 2012. december 17.

Takarékszövetkezeti kapcsolattartók listája

Hitelintézet neve	Kapcsolattartó neve	Telefonszám
Bak és Vidéke Takarékszövetkezet	Gelencsér Ildikó	06/30/430-4240
Balaton-felvidéki Takarékszövetkezet	Szalai Lászlóné	06-87/471-611, 06-87/471-407
Boldva és Vidéke Takarékszövetkezet	Ducsay Józsefné	46/399-036/130
BORSOD TAKARÉK Takarékszövetkezet	Tóth Zoltánné	
Bükkalja Takarékszövetkezet	Ambrus Sándor	49/534-420
Dél-Zalai Egyesült Takarékszövetkezet	Hézing Margit	93/519-916 vagy 93/519-910
Dunaföldvár és Vidéke Takarékszövetkezet	Eröss Dóra	75/541-517; 20/536-8688
Eger és Környéke Takarékszövetkezet	Demeter Lászlóné	36/511-080
Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet	Kézi Zoltán	66-386-543
Felsőzsolca és Vidéke Takarékszövetkezet	Bodnár Ágnes	20/4346640
FÓKUSZ Takarékszövetkezet	Arnold Viktor	Telefon: 76/486-711 / 122 mell Mobil: 30/692-9340
FONTANA Credit Takarékszövetkezet	Boyer Erika	62/405-085
Főnix Takarékszövetkezet	Fodorné Szabó Judit	52/531-557/121; 52/417-497/121
Gádos és Vidéke Takarékszövetkezet	Matajsz Pálné	06/30-687-7558.
Gyöngyös-Mátra Takarékszövetkezet	Hevér Istvánné	37/ 505-228
Hajdú Takarékszövetkezet	Kurucz Melinda	(52) 500-850 / 216 mellék; 06-30-650-86-19
Hatvan és Vidéke Takarékszövetkezet	Buda László	37 542-009; 30 538 5682
Jász Takarékszövetkezet	Fodorné Fügedi Ágnes; Borbásné Schneider Noémi	57/505-452; 57/505-450
Jászárokszállás és Vidéke Körzeti Takarékszövetkezet	Krkolicsné Kubacsek Mária	57/531-330
Kaposmenti Takarékszövetkezet	Kiss Zsuzsanna	06-74-535-901
Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet	Kissné Kakuk Judit	56/560-124
Lakiteleki Takarékszövetkezet	Kléber Ferencné	76/449-135 /134
Nagyecsed és Vidéke Takarékszövetkezet	Bíró Adrienn; Nyiri Gyuláné	44/345-375
Orgovány és Vidéke Takarékszövetkezet	Kiss József	20 / 9 204 926 , 76 / 591-515
Pannon Takarékszövetkezet	Horváth Imre	06-20-955-3565
Partiscum XI Takarékszövetkezet	Arany Ibolya	70/932-1920
PÁTRIA Takarékszövetkezet	Gergely Zsolt	70/3707909
Polgári Takarékszövetkezet	Romos Attila	52/573-035/108 mellék, mobil: 20/9106-368
Rábaközi Takarékszövetkezet	Orbán Béláné	06-96-593-320
Rakamaz és Vidéke Takarékszövetkezet	Veisz Ágnes	36-42/570-500 +36/20-9494-54

Répcelak és Vidéke Takarékszövetkezet	Horváth Tamás	06/95/588-660
Rétköz Takarékszövetkezet	Csuháné Pásztor Éva	45/415-113 106.mellék; +36207725368
Rónasági Takarékszövetkezet	Járdiné Juhász Éva	78/545-210
Rum és Vidéke Takarékszövetkezet	Nagy Lászlóné vagy Viderné Kovács Gyöngyi	95/521-705; 95/521-709
Sárbogárd és Vidéke Takarékszövetkezet	Szabó Lászlóné	0620/4008200
SAVARIA Takarékszövetkezet	Flaschné Süle Anita	95/512660-141
Solt és Vidéke Takarékszövetkezet	Horváth Béláné	06-78/486-056/12 mellék
Szabolcs Takarékszövetkezet	Margittai Sándor	30-4753-902; 42-597-561
Szécsény és Környéke Takarékszövetkezet	Pifkáné Schottner Alexandra; Nagy Ákos	32/573-247
Szerencs és Környéke Takarékszövetkezet	Csontos Tiborné	06-20/969-4522
Szigetvári Takarékszövetkezet	Szarka Tibor	20/ 495 8825
Tiszafüred és Vidéke Takarékszövetkezet	Szatmáriné Nagy Krisztina	06-59/511-192, 30/3730995, 30/3128864
Tiszavasvári Takarékszövetkezet	Dankó Zoltánné	20/547-1556
Újszász és Vidéke Takarékszövetkezet	Tótáné Gulyás Margit	06-56-367-074
Zalavölgye Takarékszövetkezet	Cziráki Melinda	92/549-474, 92/549-470
Zomba és Vidéke Takarékszövetkezet	Dani Lajosné	36/74/433-600

Pénzüntézeteki kapcsolattartók listája

1. CIB Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Budapest V. Szabadság tér 15.	Brenner Zsuzsa	06-30-530-21-73	brenner.zsuzsa@cib.hu
Budapest V. Szabadság tér 15.	dr. Bányainé Mihályi Zsuzsanna	06-30-537-35-31	mihalyi.zsuzsanna@cib.hu
Budapest V. Szabadság tér 15.	Szepessy Szabolcs	06-30-955-82-80	szepessy.szabolcs@cib.hu
Budapest II. Petrezselyem u.	Koska Erika	06-70-382-1938	koska.erika@cib.hu
Budapest II. Petrezselyem u.	Szanyi Rita Mária	06-30-207-94-38	szanyi.rita@cib.hu
Baja	Tarnay Andrea	06-70-370-5199	tarnay.andrea@cib.hu
Békéscsaba	Pelle Róbert	06-70-452-8750	pelle.robert@cib.hu
Cegléd	Dr. Sükösdiné Takács Éva	06-70-426-1181	sukosdine.takacs.eva@cib.hu
Göd	Jósvai Rózsa	06-30-821-5273	josvai.rozsa@cib.hu
Gyöngyös	André Lászlóné	06-30-632-2316	andre.laszlone@cib.hu
Győr	Balogh Barnabás	06-30-580-1447	balogh.barnabas@cib.hu
Kaposvár	Kismihály Szilvia	06-70-455-1319	kismihaly.szilvia@cib.hu
Kaposvár	Sümegi Veronika	06-30-621-9602	sumegi.veronika@cib.hu
Nagykanizsa	Sárompek Gábor	06-70-455-1318	sarompek.gabor.attila@cib.hu
Nyíregyháza	Böjtös Erika	06-70-452-9990	bojtos.erika@cib.hu
Mátészalka	Szántó-Kiss Krisztina	06-70-452-9963	kiss.krisztina3@cib.hu

Miskolc	Lakos Barbara	06-30-586-2077	lakos.barbara@cib.hu
Siófok	Höffler-Móricz Anett	06-30-621-9592	hofflermoricz.anett@cib.hu
Siófok	Závec Adrienn	06-70-455-1333	zavec.adrienn@cib.hu
Sopron	Kiss Emília	06-70-452-9937	kiss.emilia@cib.hu
Székesfehérvár	Páli Szilveszter	06-70-370-5632	pali.szilveszter@cib.hu
Szekszárd	Rossuné Borovics Zsuzsanna	06-30-621-9597	borovics.zsuzsanna@cib.hu
Szigetszentmiklós	Kiss Ferenc	06-20-516-3125	kiss.ferenc@cib.hu
Szolnok	Demeter Erzsébet	06-30-527-7577	demeter.erzsebet@cib.hu
Szombathely	Kovács Attila	06-70-452-8781	kovacs.attila@cib.hu
Vác	Csapó Marianna	06-30-862-4557	csapo.marianna@cib.hu
Zalaegerszeg	Lakatos László	06-70-452-8774	lakatos.laszlo@cib.hu

2. Commerzbank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Budapest/Központ/Commerzbank Zrt.	Száraz Emese	06-1-374-8160, 06-70-375-6411	emese.szaraz@commerzbank.com

3. ERSTE Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Budapest/ Önkormányzati Üzletág / Erste Bank Hungary Zrt.	Bekked Dávid	1/ 268-4007	david.bekker@erstebank.hu
Budapest/ Önkormányzati Üzletág / Erste Bank Hungary Zrt.	Horváth Mónika Piroska	1/ 373-2173	monika.horvath@erstebank.hu
Budapest/ Önkormányzati Üzletág / Erste Bank Hungary Zrt.	Szemerédi Anna	1/ 268-4256	anna.szemeredi@erstebank.hu
Budapest/ Önkormányzati Üzletág / Erste Bank Hungary Zrt.	Szendrey Ádám	1/ 268-4274	adam.szendrey2@erstebank.hu
Budapest/ Önkormányzati Üzletág / Erste Bank Hungary Zrt.	Tóthné Sándor Anita	1/ 268-4041	sandoranita.tothne@erstebank.hu

4. K&H Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.	Molnár Zoltán	1/483-50-68	zoltan.molnar@kh.hu
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.	Hársfalvi Zsolt	1/483-50-69	zsolt.harsfalvi@kh.hu
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.	Csele Zsanett	1/483-50-64	zsanett.csele@kh.hu

5. VOLKSBANK

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Magyarországi Volksbank Zrt./ Központ	Böjti Katalin	+361/489-1963 +3630/982-7772	katalin.bojti@volksbank.hu
Magyarországi Volksbank Zrt./ Központ	Nagy Ászia	+361/489-1962 +3630/664-2318	aszia.nagy@volksbank.hu
Magyarországi Volksbank Zrt./ Központ	Baráth Andrea	+361/328-6349 +3630/326-6004	andrea.barath@volksbank.hu
Magyarországi Volksbank Zrt./ Központ	Baranyay-Páris Edit	+361/489-1964 +3630/326-6097	edit.paris@volksbank.hu

6. MFB Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
MFB Bank Zrt. Budapest V., Nádor u. 31., önkormányzatok felé	Jónás Judit	428-1438	jonas.judit@mfb.hu
MFB Bank Zrt. Budapest, V. Nádor u. 31., refinanszírozás	Vadas Attila	428-1343	vadasa@mfb.hu

7. OTP Bank

Illetékes bankfiók	NÉV		telefon	e-mail
Budapest	Muhoray	Árpádné	1/428-8402	MuhorayE@otpbank.hu
Kecskemét	Laczkóné Sendula	Katalin	76/516-506	Laczkonesk@otpbank.hu
Békéscsaba	Várkonyi	Imre	66/620-710	VarkonyiI@otpbank.hu
Szeged	Horváth	Csaba	62/620-706	horvathcsab@otpbank.hu
Szolnok	Budai	Balázs	56/506-715	BudaiB@otpbank.hu
Pécs	Kollárné Pintér	Ágota	72/502-921	KollarnePA@otpbank.hu
Kaposvár	Schmidtné Pető	Andrea	82/501-903	SchmidtnéPA@otpbank.hu
Szekszárd	Haász	Tamás	74/504-662	HaaszT@otpbank.hu
Zalaegerszeg	Kámán	Vilmos	92/503-844	KamanM@otpbank.hu
Székesfehérvár	Vékony	István	22/537-930	VekonyI@otpbank.hu
Győr	Varga	József	96/508-510	VargaJozsef@otpbank.hu
Tatabánya	Dudásné	Nagy Ágnes	34/516-988	DudasneNA@otpbank.hu
Szombathely	Orbán	József	94/519-539	OrbanJ@otpbank.hu
Veszprém	Ruzsovits	Péter Pál	88/546-410	RuzsovitsPP@otpbank.hu
Miskolc	Iván	Tibor	46/511-776	ivant@otpbank.hu
Debrecen	Péter	László Áron	52/506-577	peterla@otpbank.hu
Eger	Für	Dezső	36/510-532	furd@otpbank.hu
Salgótarján	Nagy	Imre Gábor	32/521-903	nagyimreg@otpbank.hu
Nyíregyháza	Dankó	Péter	42/524-137	dankop@otpbank.hu

8. Raiffeisen Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Raiffeisen Bank, Székesfehérvár	Hajnal Ildikó	06-20-6633897	ildiko.hajnal@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Székesfehérvár	Császár Attila	06-20-6618217	acsaszar@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Miskolc	Onda Tamás	06-20-661-8202	tamas.onda@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Szeged	Gerendi Norbert	06-20-519-7023	ngerendi@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Központi fiók, Budapest	Paliczáné Czibilka Rita	06-1-484-4127	rita.czibilka@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Központi fiók, Budapest	Ritter Gyöngyvér	06-1-484-4363	gyongyver.ritter@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Központi fiók, Budapest	Venglovecz Gábor	06-1-484-4337	gabor.venglovecz@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Központi fiók, Budapest	Bartkó Balázs	06-1-484-4339	balazs.bartko@raiffeisen.hu
Raiffeisen Bank, Központi fiók, Budapest	Hopkó Iván	06-1-484-4142	ivan.hopko@raiffeisen.hu

9. Takarékbank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Budapest, Pethényi köz 10.	Ifju Péter	20/404-5205	ifju.peter@tbank.hu
Dél-keleti Regionális Központ	Lengyel Noémi	62/426-689	lengyel.noemi@tbank.hu
6720 Szeged, Kölcsey u. 11.	Baloghné Tóth Zsuzsanna	20/530-4158	toth.zsuzsanna@tbank.hu
Észak-dunántúli Regionális Központ	Komjáthy Zsuzsa	20/273-9003	komjathy.zsuzsa@tbank.hu
8000 Székesfehérvár, Piac tér 4-8.	Kovács Adrienn	20/929-5292	kovacs.adrienn@tbank.hu
Északi Regionális Központ	Marosi Géza	20/922-6836	marosi.geza@tbank.hu
5000 Szolnok, Verseghy park 8.III/310	Kerekes Edit	20/530-5327	kerekes.edit@tbank.hu
Dél-dunántúli Regionális Központ	Füge István	20/280-6761	fuge.istvan@tbank.hu
7621 Pécs, Bajcsy-Zs utca 9. (7601 Pécs, Pf: 464)	Wladimir Andrea	20/530-0978	Wladimir.andrea@tbank.hu
Nyugat-dunántúli Regionális Központ	Tolnainé Puskás Anikó	20/932-4222	tolnai.aniko@tbank.hu
9027 Győr, Budai út 5/A.	Kiss Enikő	20/481-4868	kiss.eniko@tbank.hu
Tiszántúli Regionális Központ	Szilágyiné Csirmaz Erika	20/583-0462	csirmaz.erika@tbank.hu
4026 Debrecen, Bethlen u.10-12. A.ép.I/10.	Kissné Mavranyi Ilona	20/530-6082	mavranyi.ilona@tbank.hu

10. UNICREDIT Bank

Település / Bank fiók / Bank központ neve (ahol a banki kapcsolattartó elérhető)	Banki kapcsolattartó neve	Telefonszám	E-mail cím
Budapest / UniCredit Bank székház / 1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.	Davidovics András	+36-1-301-5600 +36-30-297-6663	andras.davidovics@unicreditgroup.hu
Budapest / UniCredit Bank székház / 1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.	Harasztosy Zsuzsanna	+36-1-301-1328 +36-30-492-5283	zsuzsanna.harasztosy@unicreditgroup.hu
Budapest / UniCredit Bank székház / 1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.	Hájos Rita	+36-1-301-5205 +36-30-206-5092	rita.hajos@unicreditgroup.hu
Debrecen / Debreceni fiók / 4024 Debrecen, Kossuth Lajos u. 25-27.	Kardos Csaba	+36-52-504-480 +30-206-5034	csaba.kardos@unicreditgroup.hu
Budapest / UniCredit Bank székház / 1054 Budapest, Szabadság tér 5-6.	Liptai Bernadett	+36-1-301-1507 +36-30-334-9712	bernadett.liptai@unicreditgroup.hu

A helyi önkormányzatok társulási rendszerének átalakulása

Az Önkormányzati Hírlevél különszámában (Önkormányzati Tudástár) áttekintést adtunk a helyi önkormányzatok társulásairól szóló szabályozás változásairól.

Felhívtuk a figyelmet arra, hogy a törvényalkotó ugyan 2013. június 30-ig ad határidőt a jelenlegi társulási megállapodások felülvizsgálatára, esetleges módosítására, az erre vonatkozó előzetes megbeszéléseket, előkészítő tárgyalásokat célszerű minél előbb elkezdeni. Annál is inkább, mert ebben a körben a társulások szervezetére, működésükre további jogalkotói aktus (pl. „végrehajtási rendelet”) nem várható.

Az előkészítő folyamat során felmerült gyakorlati kérdések, illetőleg néhány időközben bekövetkezett jogszabály-változás teszik indokolttá, hogy – megismételve az alapvető elvi tételeket – kiegészítsük és részben módosítsuk az említett áttekintést.

Elvi alapvetés

Önmagában azzal, hogy a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. (a továbbiakban: Tktv.), illetve a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvények hatályukat veszítik, nem szűnik meg sem a többcélú-, sem bármilyen más társulás, hanem a szabad társulás alkotmányos alapelve alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezései szerint, a jelenlegi társulási megállapodás szerint működhetnek tovább. Az Mötv. IV. fejezete nem társulási formáról rendelkezik, hanem a bármilyen társulási „formára” vonatkozó általános szabályokról. Így nem „átalakulásról”, hanem – amennyiben szükséges – a társulási megállapodás olyan módosításáról beszélhetünk, hogy az ne legyen ellentétes az új önkormányzati törvény IV. fejezetével. Erre a módosításra ad 2013. július 1-ig szóló határidőt a törvényalkotó. A társulás sorsa tehát továbbra is a tagok kezében van. Szabadon dönthetnek a megszüntetésről, kiválásról, módosításról stb., a már említett egyetlen törvényi korlát keretei között (2013. július 1. után belső szabályaik nem lehetnek ellentétesek az Mötv. IV. fejezetével).

A jelzett törvények hatályon kívül helyezése csak azt jelenti, hogy az abban szereplő kööttségek (egy kistérségen belül egy társulás, a finanszírozási feltételt jelentő feladatvállalás stb.) megszűnnek, további alkalmazásukról az érintett önkormányzatok döntenek (maradhatnak a tagok, lehet ugyanaz a feladatellátás stb.). Ennek fényében adható válasz arra a gyakori kérdésre, hogy a társulás csak a járási határokon belül hozható-e létre. A szabad társulás elve alapján nincs törvényi korlátja annak, hogy az önkormányzatok járás-, vagy akár megyehatárokon átnyúlóan társulhassanak.

Ha a társulás megszüntetése mellett döntenek, néhány alapvető kérdésre (pl. vagyoni elszámolás, iratkezelés, munkajogi kérdések, pályázatok sorsa stb.) a társulási megállapodásban kell megadni a választ. Amennyiben a hatályos megállapodás nem foglalkozik a megszűnés, kiválás kérdéseivel, ezt még a döntés meghozatala előtt pótolni kell. A társulás jövőjére (megszűnés, további működés stb.) vonatkozó döntés során számba kell venni azon kötelezettségeket, melyeket a társulás vállalt, mert egyes esetekben lehetséges, hogy nincs mód a változtatásra, illetve a változtatás meghatározott források visszafizetésével jár együtt. Ezeket a körülményeket a társulás tagjai mérlegelhetik, ezért nem rendelkezett a jogalkotó a társulás törvény alapján történő megszüntetéséről. A társulás további sorsáról szóló önkormányzati döntés tehát alapvetően kétirányú lehet: a társulás tovább működik, vagy megszüntetik azt.

A társulás fenntartása, esetleg a társulási megállapodás módosításával

Lehetséges olyan eset, hogy a társulás további működtetésére vonatkozó döntés még a társulási megállapodás módosítását sem igényli. A társulás nevének – pl. többcélú társulás – megváltoztatása sem feltétlenül indokolt, hiszen az Mötv. nem ismeri a „formakényszer”. Ez az eset akkor áll fenn, ha a társulási megállapodás egyetlen pontja sem ellentétes jogszabállyal, mindenekelőtt az Mötv. IV. fejezetével. Az esetleg szükséges módosítást az Mötv.-nek a korábbi szabályozástól eltérő rendelkezései, vagy kiválások, csatlakozások indokolhatják.

Az egyik jelentős változás a társulások munkaszervezetének státusát, illetőleg a társulások jogi személyiségét érinti. Az eddig jogi személyiséggel nem rendelkező társulásokat jogi személyiségűvé kell átalakítani, a jövőbeni munkaszervezetek viszont elveszítik önálló jogi személyiségüket. A munkaszervezet ezután csak polgármesteri hivatalon (a székhelytelepülésen vagy megállapodás szerint más településen) belül működhet, de nincs arra szükség, hogy elkülönült szervezeti egységet alkosson. Az itt dolgozók foglalkoztatására a polgármesteri hivatalra vonatkozó szabályok az irányadók.

E rendelkezésekkel kapcsolatban többen felvetették a kérdést: „az Mötv. mely szabálya tiltja, hogy a társulások költségvetési szervként munkaszervezetet hozzanak létre?” A 2013. január 1-jéig hatályban lévő Tktv. 10. § (1) bekezdése választási lehetőséget kínált fel: vagy polgármesteri hivatal, vagy külön létrehozott költségvetési szerv láthatja el a munkaszervezeti feladatokat. Az Mötv. 95. § (4) bekezdése ezt a választást nem teszi lehetővé. Az itt szereplő „eltérő megállapodás” lehetősége nem a munkaszervezet típusának megválasztására, hanem arra vonatkozik, hogy vagy a székhelytelepülés, vagy más település polgármesteri hivatala lássa el ezt a feladatot. Azok a társulások tehát, amelyek eddig önálló munkaszervezetet működtetnek, ezeket megszüntetik, és ennek megfelelően módosítják a társulási megállapodást. Korábban volt olyan jogértelmezés, amely szerint ezek a munkaszervezetek – mintegy a törvény erejénél fogva – már 2013. január 1-jével, az Mötv. IV. fejezetének hatálybalépésével megszűnnek. Ez az értelmezés az utóbbiak szerint nem tartható fenn:

Problémát jelentene a társulások munkaszervezetének 2013. január 1-jével történő megszűnése az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (Ávr.), valamint az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló adatszolgáltatási, valamint a 2012. évről szóló beszámolási kötelezettségek teljesítése miatt. A munkaszervezetek megszüntetése jelentősen megnehezítené az elszámolási és beszámolási kötelezettségek teljesítését, valamint a költségvetési támogatások elszámolásához kapcsolódó, az Áht. 60. §-ában meghatározott kincstári felülvizsgálat elvégzését, illetve az esetlegesen feltárt különbségek rendezését. Így az önálló munkaszervezetek megszüntetésének végső határideje 2013. július 1.

A munkaszervezet státuszának megváltozása munkajogi kérdéseket is felvethet. Abban az esetben, ha a társulási megállapodás felülvizsgálatára kerül sor, úgy a munkaszervezetről, illetve a munkajogi kérdésekről ennek során kell dönten, 2013. június 30-ig. (Így az átmeneti időszakban lehetőség van a munkajogi kérdéseket is rendezni.) Amennyiben a társulás tovább működik 2013-ban, a társulás jogosult az első ütemben támogatási igényt benyújtani a megszüntetett álláshelyekkel kapcsolatban. Abban az esetben, ha a munkaszervezet jogutódlással szűnik meg december 31-ével, a jogutód polgármesteri hivatal jogosult 2013-ban támogatási igényt benyújtani a létszámcsökkenési pályázatra. Ennek szabályait a 2013. évi költségvetési törvény, illetve a támogatás felhasználását szabályozó miniszteri rendelet tartalmazza.

Fontos tisztázni, hogy az Mötv. 95. § (4) bekezdésében nevesített munkaszervezet és az Mötv. 90. § (1) bekezdésében említett szerv, szervezet két, egymástól elkülönülő jogintézmény. Az Mötv. 95. § (4) bekezdésében szereplő munkaszervezet, mint ahogyan azt a törvény szövege is kiemeli, a társulás döntés-előkészítő, szervezési, adminisztratív munkafolyamatokat támogató egysége. Az Mötv. 90. § (1) bekezdésében a törvény arra biztosít lehetőséget, hogy a társulás közfeladatainak ellátására a továbbiakban is létrehozhat/ alapíthat szervezetet, szervezeteket. A társulás által alapított szerv, szervezet vezetője felett a kinevezés jogát a továbbiakban is a társulási tanács gyakorolja.

E jogalkotói döntés a társulás működésének racionalizálásra hivatott, mivel indokolatlan az, hogy a munkaszervezeti feladatokat párhuzamosan az önkormányzat polgármesteri hivatala mellett a társulás elkülönült munkaszervezete is ellássa. Ez természetesen nem zárja ki, hogy a társulás az egyéb feladatait (pl.: intézményfenntartás) önálló jogi személyként, költségvetési szervként vagy egyéb szervezet létrehozása útján lássa el, ha ez a társuló önkormányzatok szerint indokolt. Az, hogy ez mennyire célszerű, annak mérlegelése a képviselő-testületek hatáskörébe tartozik. Ennek alapján a társulási tanács munkaszervezeti feladatainak ellátásától elválasztható az az önálló szervezetet, amely a társulás feladatához kapcsolódik. További módosítást indokolhatnak az esetleges kiválások, csatlakozások. Ebben az esetben 2013. január 1-je után természetesen az Mötv. 89. §-ára kell figyelemmel lenni.

A társulás megszüntetése

A bevezető gondolatok között már érzékeltettük, hogy milyen körültekintő, felelős megfontolást igényel a társulás megszüntetéséről való döntés.

Az ott kifejtettek szerint sok tényezőt (vagyoni elszámolás, iratkezelés, pályázatok sorsa stb.) kell kezelni, figyelembe venni. Ezek a kérdések a társulási megállapodás, illetőleg jogszabályi rendelkezések alapján rendezhetők. Amennyiben a hatályos megállapodás – helytelenül – nem

foglalkozik a megszűnés, kiválás kérdéseivel, ezt még a döntés meghozatala előtt pótolni kell. A társulás megszűnése esetén a közösen ellátott feladatok elvégzésének kötelezettsége természetesen „visszaszáll” az egyes települési önkormányzatokra. A társulás megszüntetése esetén viszont a társulásban ellátott kötelező önkormányzati feladatokat a településeken a jövőben is biztosítani kell. A társulásban résztvevő képviselő- testületeknek mérlegelni szükséges a társulás jövőjével kapcsolatos döntésük során a társulási formában megvalósuló közfeladatok ellátásához tartozó személyi és tárgyi feltételeket. Amennyiben a képviselő- testületek a társulás megszüntetéséről döntenek, figyelemmel kell lenniük a munkaszervezet dolgozóinak foglalkoztatási jogviszonyára (ez különböző lehet), az ezekben szereplő felmentési időre és járandóságokra.

A társulás létrehozásának fő célja a helyi önkormányzatok közfadatainak ellátása, mely közfeladatok generálisan közszolgálati, közfoglalkoztatási jogviszonyok keretében valósulnak meg, a szakfeladatok közvetlen (például: egészségügyi ellátás) teljesítésére nem a Munka Törvénykönyvének hatálya alá tartozó munkavállalók foglalkoztatásával kerülhet sor. Hangsúlyozni szükséges azonban, hogy a foglalkoztatási jogviszony típusát az adott szakfeladatra vonatkozó ágazati jogszabályok, a foglalkoztató jogi besorolása határozza meg, melyet minden esetben egyedileg kell vizsgálni.

A társulás megszűnése esetén az így fizetendő személyi költségek (pl.: végkielégítések) fedezetéről rendelkezni kell, megszűnés esetére a társulási megállapodásban foglaltakat szükséges alkalmazni. Hiszen abban az esetben, ha az Áht. rendelkezéseinek megfelelően elkészített költségvetés nem rendezi a szükséges fedezetet – az ágazati szabályokra is figyelemmel – a megállapodásban foglaltak az irányadóak. Ugyan is a Tttv. 3. § (1) bekezdése szerint a megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy a társulást létrehozó képviselő- testületek a költségeket milyen arányban viselik, és milyen feltételekkel teljesítik.

A személyügyi kérdésekre vonatkozóan, a társulási tanács munkaszervezeti feladatait érintő átalakulás a tovább foglalkoztatott jelenlegi jogviszonyát szabályzó jogszabály szerint történhet (pl.: a felmondás, és a végkielégítés). A munkaszervezet gazdálkodásáért pedig szintén a társulás felel, a társulási megállapodásban rögzítetteknek megfelelően.

Az esetleges követelések, hitelek rendezésének módjára az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) rendelkezései adnak választ. Az Áht. 11. § (1) bekezdése alapján az alapító szerv jogosult a költségvetési szervet jogutóddal vagy jogutód nélkül megszüntetni. A költségvetési szerv jogutód nélküli megszüntetése esetén a megszüntető okirat eltérő rendelkezése hiányában a költségvetési szerv a megszüntetés időpontjában fennálló magánjogi jogait és kötelezettségeit - ideértve a vagyionkezelői jogot is - az alapító szerv, (így esetünkben az önkormányzat képviselő-testülete) gyakorolja és teljesíti (Áht. 11. § (5) bekezdés). Hangsúlyozni kell, hogy a társulás tagjai csak akkor döntenek a társulás megszűnéséről, ha megnyugtató módon tudják biztosítani a társulás által vállalt kötelezettségek teljesítését.

A társulás által létrehozott költségvetési szerv jogutód nélküli megszüntetésének időpontjáról (az Áht. 11. § (7) bekezdése szerint) a megszüntető okiratban kell rendelkezni. Így ezt az időpontot nem befolyásolja pl. a költségvetési beszámolóval kapcsolatos kötelezettség ideje, mivel a beszámoló az alapító szerv által meghatározott fordulónappal, illetve a megszüntetés napjával készül. Az államháztartás szervezeteinek beszámolási kötelezettségére vonatkozóan – átszervezés és megszüntetés esetére – az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvviteli kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

(Korm. rendelet) tartalmaz részletes szabályokat. A Korm. rendelet 13/A. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az átszervezéssel, a jogutódlással, illetve jogutód nélkül véglegesen megszűnéssel érintett államháztartási szervezet az alapító szerv által meghatározott fordulónappal, illetve a megszűnés napjával, leltárral és záró főkönyvi kivonattal alátámasztott beszámolót köteles készíteni.

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Korm. rendelet szerinti beszámolási kötelezettség szabályait kell alkalmazni a megszűnő vagy átszervezéssel érintett többcélú kistérségi társulások esetében. „Az átszervezéssel [ideértve a jogutódlással fejezetlen (önkormányzaton) belüli, vagy fejezetek (önkormányzatok) közötti összevonást, beolvastást, egyesülést, különválást is], illetve jogutód nélkül véglegesen megszűnő államháztartási szervezet – ideértve a központi költségvetési szerv irányító szervét is –, a megszüntető szervezet (alapító szerv) által meghatározott fordulónappal (megszűnés napjával) – az éves elemi költségvetési beszámolónak megfelelő adattartalommal – leltárral és záró főkönyvi kivonattal alátámasztott beszámolót köteles – 60 napon belül – készíteni.”

Az Áht. 24.§ (1) bekezdése alapján a jegyző, főjegyző, körjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig – a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig – benyújtja a képviselő-testületnek. A 26. § (1) bekezdése alapján a többcélú kistérségi társulásra, a jogi személyiségű társulásra, valamint az általuk irányított költségvetési szervekre a 23–25. § rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal, hogy a képviselő-testület hatáskörét a társulási tanács gyakorolja, a polgármester részére meghatározott feladatokat a társulási tanács elnöke, a jegyző részére meghatározott feladatokat a többcélú kistérségi társulás, jogi személyiségű társulás tervezési feladatainak ellátásáért a 27. § (4) és (5) bekezdése szerint felelős költségvetési szerv vezetője látja el.

A társuláshoz, a munkaszervezetéhez kapcsolódó irattári anyagokra – a társulás megszűnése esetén is – a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény, valamint a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet rendelkezései az irányadóak. E jogszabályok előírják iratkezelési szabályzat készítését a társulások munkaszervezete számára, melyben foglaltak adnak választ a keletkezett iratok további sorsára, archiválására, selejtezésére, stb. Az Mötv. úgy rendelkezik, hogy a társulás a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására alapíthat költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, nonprofit és egyéb szervezetet. Folyamatban van azonban azon jogszabályok megalkotása, amelyek a köznevelési, valamint a szociális feladatot ellátó önkormányzati intézmények állami átvételét szabályozzák. Ha a társulás fenntartásában működik olyan intézmény (pl. óvoda), amely továbbra is önkormányzati feladat ellátását szolgálja, indokolt, hogy a társulás igényeljen 2013. évre támogatást.

A közös feladatellátás költségvetési ösztönzésének külön mellékletben történő, kifejezetten a többcélú kistérségi társulások által igényelhető formája megszűnik. A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló T/7655. számú törvényjavaslathoz (a továbbiakban 2013. évi költségvetési törvényjavaslat) benyújtott 425. számú módosító javaslat alapján a társult feladatellátás ösztönzése új formában fennmarad. A többcélú kistérségi társulás az általa ellátott feladatok után a 2. melléklet II., III. 3. és III. 4. pontjai szerinti támogatásokat 2013. június 30-áig igénybe veheti.

A BM vagy jogelődai támogatásából beszerzett iskolabuszok esetében az egyes támogatások felhasználására vonatkozó jogszabályok elidegenítési tilalmat írnak elő, ezek egy részének határideje már lejárt. Mivel a gyerekek óvodába, iskolába történő utaztatásán túl más célokat is ellátnak a támogatásból beszerzett buszokkal, javasolt annak további működtetése. Amennyiben a társulás, illetve az önkormányzat között olyan megállapodás születik, hogy a feladatellátás helye szerinti önkormányzathoz átadásra kerül az iskolabusz, nem vonja maga után a támogatás visszafizetését.

Figyelemmel arra, hogy a jogi környezet változása nem eredményezi a társulás automatikus megszűnését, erre hivatkozással – nem indokolt a közbeszerzés kapcsán kötött szerződések felmondása. A szerződések felmondására abban az esetben kerülhet sor, ha az érintett képviselő-testületek a társulás megszüntetéséről döntenek, azonban a képviselő-testületeknek kell ebben az esetben a jogutódlásról dönteni, valamint a kártérítési kötelezettségből folyó esetleges igényeket mérlegelni az adott szerződésekben foglalt konkrét rendelkezések ismeretében.

A kezelő szerv felé történő jelzés csak abban az esetben szükséges, ha az érintett képviselő-testületek a társulás megszüntetéséről döntenek. Jelezni indokolt pl. a társulás nevének változását, továbbá azokat az eseteket, körülményeket, amelyeket a támogatási szerződés előír.

Az alábbiakban bemutatunk néhány, a fenti gondolatvezetéshez kapcsolódó jogszabályhelyet.

1. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

23. § (1) A helyi önkormányzat a költségvetését költségvetési rendeletben állapítja meg.

24. § (1) A jegyző, főjegyző, körjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek.(2) A jegyző által elkészített költségvetési rendelettervezetet a polgármester a központi költségvetésről szóló törvény kihirdetését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek.

(3) A polgármester a költségvetési rendelettervezet benyújtásakor előterjeszti azt az önálló rendelettervezetet is, amely az önkormányzati rendeleteknek a költségvetési rendelettervezetben javasolt előirányzatok megalapozásához szükséges módosításait tartalmazza.

(4) A költségvetés előterjesztésekor a képviselő-testület részére tájékoztatásul a következő mérlegeket és kimutatásokat kell - szöveges indokolással együtt - bemutatni:

- a) a helyi önkormányzat költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban, előirányzat felhasználási tervét,
- b) a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban és összesítve, és
- c) a közvetett támogatásokat - így különösen adóelengedéseket, adókedvezményeket - tartalmazó kimutatást.

25. § (1) Ha a költségvetési rendeletet a képviselő-testület a költségvetési év kezdetéig nem fogadta el, az átmeneti gazdálkodásról rendeletet alkothat, amelyben felhatalmazást ad, hogy a helyi önkormányzat és költségvetési szervei a bevételeiket folytatólágosan beszédhessék, kiadásait teljesítsék.

(2) Az átmeneti gazdálkodásról szóló rendeletben meg kell határozni a felhatalmazás időtartamát. A felhatalmazás az új költségvetési rendelet hatálybalépésének napján megszűnik.

26. § (1) A nemzetiségi önkormányzatra, a többcélú kistérségi társulásra, a jogi személyiségű társulásra, valamint az általuk irányított költségvetési szervekre a 23-25. § rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal, hogy költségvetési rendeleten költségvetési határozatot kell érteni, a képviselő-testület hatáskörét a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulási tanács gyakorolja, a polgármester részére meghatározott feladatokat a nemzetiségi önkormányzat elnöke, illetve a társulási tanács elnöke, a jegyző részére meghatározott feladatokat - a helyi nemzetiségi önkormányzatok kivételével - az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalvezetője, illetve a többcélú kistérségi társulás, jogi személyiségű társulás tervezési feladatainak ellátásáért a 27. § (4) és (5) bekezdése szerint felelős költségvetési szerv vezetője látja el.

(4) A többcélú kistérségi társulás bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról a többcélú kistérségi társulás munkaszervezete - ha a többcélú kistérségi társulás nem hozott létre munkaszervezetet a többcélú kistérségi társulás székhelye szerinti helyi önkormányzat önkormányzati hivatala vagy az általa alapított és e célra kijelölt költségvetési szerv - gondoskodik.

(3) A helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, és a jogi személyiségű társulás évente, legkésőbb a költségvetési rendelet, határozat elfogadásáig határozatban állapítja meg a Stabilitási tv. 45. § (1) bekezdés a) pontja felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározottak szerinti saját bevételeinek, valamint a Stabilitási tv. 3. § (1) bekezdése szerinti adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő három évre várható összegét.

(6) A nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás, a térségi fejlesztési tanács, valamint az általuk irányított költségvetési szervek előirányzatainak módosítására, átcsoportosítására az (1)-(5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, azzal, hogy a képviselő-testület hatáskörét a nemzetiségi önkormányzat testülete, közgyűlése, a társulási tanács, illetve a térségi fejlesztési tanács tagjai gyakorolják, polgármesteren a nemzetiségi önkormányzat elnökét, a társulási tanács elnökét, illetve a térségi fejlesztési tanács elnökét kell érteni.

57. § (1) A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás a 14. § (3) bekezdés szerinti fejezetben meghatározott hozzájárulásokat, támogatásokat a kincstár útján igényli, és azok évközi módosítását a kincstár útján kezdeményezi.

(2) Ha a helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás a 14. § (3) bekezdés szerinti fejezetben meghatározott költségvetési támogatást vagy annak egy részét jogosulatlanul vette igénybe, nem a megjelölt célra használta fel, a jogszabályban rögzített arányt meghaladó mértékű támogatást vett igénybe vagy az igényléshez valótlan adatot szolgáltatott, a támogatásról haladéktalanul köteles lemondani.

(3) A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás a költségvetési év végét követően elszámol az igénybe vett hozzájárulásokkal, támogatásokkal.

(4) A 14. § (3) bekezdés szerinti fejezetben meghatározott hozzájárulás, támogatás jogosulatlan igénybevétele és a visszafizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a jogosulatlan igénybevétel és a késedelem után a helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás kamatot fizet.

(6) A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás kérelme alapján a visszafizetési és kamatfizetési kötelezettségére vonatkozóan - a késedelmi kamat kivételével - a kincstár legfeljebb tizenkét havi részletfizetést engedélyezhet, ha a kérelmező igazolja, hogy kötelező feladatainak ellátását az egy összegű visszafizetés veszélyeztetné. A részletfizetésről hozott határozattal szemben nincs helye fellebbezésnek. A részletfizetési kérelem benyújtása tekintetében a Kormány rendeletében meghatározott határidőt követő hatvan napon túl igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

60. § (1) A 14. § (3) bekezdés szerinti fejezetből származó hozzájárulások, támogatások elszámolásának felülvizsgálatát a kincstár a költségvetési évet követő év december 31-éig - a többcélú kistérségi társulások esetén a költségvetési évet követő második év június 30-áig - megkezdi. A felülvizsgálat során a kincstár az Állami Számvevőszék jelentéseiben foglalt megállapításokat is figyelembe veszi.

(2) A felülvizsgálat szervezése során biztosítani kell, hogy legalább négyévenként valamennyi helyi önkormányzatnál, helyi nemzetiségi önkormányzatnál és többcélú kistérségi társuláson sor kerüljön a költségvetési évet megelőző év - a kincstár által meghatározott hozzájárulások, támogatások jogcímeinek - helyszíni ellenőrzésére, amely a Ptk. szerinti általános elévülési időn belül, a korábban helyszínen nem vizsgált időszakokra és jogcímekre kiterjeszthető.

(7) Ha a helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat és a többcélú kistérségi társulás adatszolgáltatása és a kincstár álláspontja között különbség maradt fenn, közigazgatási hatósági eljárás indul.

78. § (1) A kincstár a likvidásmenedzsment keretében folyamatosan figyelemmel kíséri a bevételek alakulását s ennek figyelembevételével biztosítja a kiadások rendelkezésre állását.

(2) A költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás és a térségi fejlesztési tanács a bevételek beérkezésének és a kiadások teljesítésének ütemezéséről likviditási tervet készít.

(3) A központi kezelésű előirányzatokból a kincstár által folyósított ellátási kiadásokat havi bontású finanszírozási terv alapján kell folyósítani.

79. § (4) A kincstár vezeti a helyi önkormányzat megbízása esetén a helyi önkormányzat és költségvetési szervei, a nemzetiségi önkormányzat megbízása esetén a nemzetiségi önkormányzat és költségvetési szervei, a többcélú kistérségi társulás megbízása esetén a többcélú kistérségi társulás és költségvetési szervei, valamint a jogi személyiségű társulás megbízása esetén a jogi személyiségű társulás és költségvetési szervei fizetési számláját.

91. § (3) A nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, és a jogi személyiségű társulás zárszámadásának megalkotására az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni, azzal, hogy zárszámadási rendeleten zárszámadási határozatot kell érteni, a képviselő-testület hatáskörét a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulási tanács gyakorolja, a polgármester részére meghatározott feladatokat a nemzetiségi önkormányzat elnöke, illetve a társulási tanács elnöke, a jegyző részére meghatározott feladatokat - a helyi nemzetiségi önkormányzatok kivételével - az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalvezetője, illetve a többcélú kistérségi társulás, jogi személyiségű társulás beszámolási feladatainak ellátásáért a 27. § (4) és (5) bekezdése szerint felelős szervezet vezetője látja el.

104. § (1) A kincstár nyilvános és közhiteles törzskönyvi nyilvántartást vezet a költségvetési szervekről, a helyi önkormányzatokról, a nemzetiségi önkormányzatokról, a többcélú kistérségi társulásokról, a jogi személyiségű társulásokról, a térségi fejlesztési tanácsokról,

valamint jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személyekről (a továbbiakban együtt: törzskönyvi jogi személy).

(8) A kincstár a közoktatási, szociális, valamint gyermekvédelmi és gyermekjóléti célból a helyi önkormányzatoknak, helyi nemzetiségi önkormányzatoknak, többcélú kistérségi társulásoknak biztosított normatív hozzájárulások, támogatások, továbbá a nem állami intézmény fenntartójának biztosított normatív és egyéb hozzájárulások jogszabályban megállapított feltételeinek ellenőrzése céljából jogosult a fenntartók és a fenntartott intézmények ellátotti körébe tartozók neve, születési helye és ideje, anyja neve, lakóhelye, tanulói azonosítója, pedagógus azonosítója, társadalombiztosítási azonosító jele, továbbá az ellátás jogcíme és összege adatainak kezelésére. A kincstár ezen személyes adatokat a támogatással való elszámolási határidejének lejártát követő öt évig, vagy - ha az későbbi - a jogerős közigazgatási határozat ellen benyújtott keresetet elbíráló peres eljárásban hozott határozat jogerőre emelkedésének napjáig kezelheti.

(10) A (2), (8) és (9) bekezdésben meghatározott adatokat nyilvántartó rendszerek a kincstárnak a helyi önkormányzatoknak, helyi nemzetiségi önkormányzatoknak, többcélú kistérségi társulásoknak biztosított normatív hozzájárulások, támogatások, továbbá a nem állami intézmény fenntartójának biztosított normatív és egyéb hozzájárulások megállapításával, folyósításával, felülvizsgálatával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatai ellátása érdekében összekapcsolhatók.

107. § (1) A költségvetési szervek, a központi kezelésű előirányzatok és fejezeti kezelésű előirányzatok, az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szervei, a helyi önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, a többcélú kistérségi társulások, a jogi személyiségű társulások, a térségi fejlesztési tanácsok, valamint a 109. § (8) bekezdése alapján kiadott közleményben megjelölt kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek és besorolás szempontjából statisztikai módszertani vizsgálat alá vett jogi személyek e törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott adatszolgáltatásokat teljesítenek.

108. § (1) Az elemi költségvetésről és az éves költségvetési beszámolóról az államháztartás információs rendszere keretében adatszolgáltatást kell teljesíteni.

(2) A költségvetési szerv, valamint a központi kezelésű előirányzat, a fejezeti kezelésű előirányzat és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerve évközi beszámolót és időközi mérlegjelentést, az elkülönített állami pénzalapok kezelő szerve időközi mérlegjelentést, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás és a térségi fejlesztési tanács évközi beszámolót, időközi költségvetési jelentést és időközi mérlegjelentést készít.

2. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet:

43/A. § (1) A helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás, valamint a térségi fejlesztési tanács költségvetési kiadásai kiemelt előirányzatai közötti átcsoportosításra a képviselő-testület, a nemzetiségi önkormányzat testülete, közgyűlése, a társulási tanács, illetve a térségi fejlesztési tanács jogosult.

46. § (1) A költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat költségvetési évi kiadási előirányzatai terhére abban az esetben vállalható kötelezettség, ha az abból származó valamennyi kifizetés a költségvetési évet követő év június 30-áig megtörténik.

(2) A költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat előirányzatai terhére határozatlan idejű vagy a költségvetési évet követő év június 30-át követő időpontra is fizetési kötelezettséget tartalmazó határozott idejű fizetési kötelezettség (a továbbiakban: több év előirányzatait terhelő kötelezettségvállalás) esetén

a) a december 31-éig esedékes fizetési kötelezettségek mértékéig a költségvetési év,

b) a december 31-ét követően esedékes fizetési kötelezettségek az esedékesség szerinti év kiadási előirányzatai terhére vállalható kötelezettség.

101. § (4) A helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás év közben a Kincstár útján kezdeményezheti a számára feladatmutató alapján megállapított normatív hozzájárulás, támogatás módosítását a következők szerint:

a) a normatív hozzájárulásról, támogatásról történő lemondás benyújtásának határideje:

aa) április 30.,

ab) július 31.,

ac) október 15.,

b) a pótlólagos igénylés határideje július 31., és

c) a helyi önkormányzatok, helyi nemzetiségi önkormányzatok és többcélú kistérségi társulások egymás közötti feladat-, illetve intézmény átadása esetén az aa)-ac) alpontban történő lemondással egyidejűleg az átvételhez kapcsolódóan pótlólagos igénylés nyújtható be.

(6) Társulás létrehozása, társuláshoz való csatlakozás, társulásból történő kiválás vagy társulás megszűnése következtében történt feladatváltozás feladatátadásnak-átvételnek minősül. A lemondás, pótigénylés során a közoktatási jogcímeknél a tényleges, illetve becsült adatokat, az átadás-átvétel időpontját követő hónaptól időarányosan kell meghatározni. Év végén a tényleges helyzetnek megfelelően az a helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás számol el a normatív hozzájárulással, támogatással, amelyik számára a folyósítás történt.

(7) A helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás számára megállapított normatív hozzájárulás, támogatás összegét módosítani kell, ha év közben feladatot, illetve intézményt helyi önkormányzaton, helyi nemzetiségi önkormányzaton, többcélú kistérségi társuláson kívüli szervezetnek ad át, vagy ilyen szervezettől átvesz.

(8) A helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás (7) bekezdés szerinti kérelmét az átadást-átvételt tanúsító okmányokkal a feladat-, illetve intézményátadást-, átvételt megelőző hónap 5. napjáig, a tárgyévre vonatkozóan legkésőbb november 5-éig a Kincstárnak küldi meg. A kérelemhez mellékelni kell az átadó és az átvevő között kötött megállapodást, az átadásra-átvételre vonatkozó képviselő-testületi, társulási tanácsi határozat kivonatát, az átvevő feladatellátáshoz szükséges működési engedélyét, valamint a feladatot átadó-átvevő nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a központi költségvetésről szóló törvény alapján számára biztosított normatív hozzájárulások, támogatások igényléséről vagy lemondásáról gondoskodott.

(9) A Kincstár a benyújtott kérelmet öt napon belül formai szempontból megvizsgálja és szükség esetén - legfeljebb ötnapos határidő kitűzésével - a benyújtót hiánypótlásra, módosításra hívja fel. A Kincstár a hiánytalan kérelmet a beérkezést, hiánypótlás teljesítését követő öt napon belül megküldi a helyi önkormányzatokért felelős miniszternek.

(10) A módosított normatív hozzájárulásról, támogatásról a helyi önkormányzatokért felelős miniszter a Kincstáron keresztül, harminc napon belül értesíti a kérelmet benyújtó helyi önkormányzatot, helyi nemzetiségi önkormányzatot, többcélú kistérségi társulást.

(11) Az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése esetén az igénylés, az igénybevétel évközi felülvizsgálata és a kamat megállapítása a költségvetési támogatásokra vonatkozó szabályok szerint történik.

103. § (1) Az intézményi társulás által ellátott feladatokhoz kapcsolódó, a központi költségvetésről szóló törvény Áht. 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetéből biztosított hozzájárulásokat, támogatásokat az intézmény székhelye szerinti vagy a társulási megállapodásban meghatározott helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat, többcélú kistérségi társulás igényelheti. A hozzájárulásokkal, támogatásokkal történő elszámolás az igénylésre jogosult feladata.

(2) A központi költségvetésről szóló törvény Áht. 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetéből biztosított hozzájárulások, támogatások igénylése, évközi módosítása papír alapon és elektronikus úton történik a következők szerint:

a) a normatív hozzájárulások, támogatások, továbbá a helyi önkormányzatokért felelős miniszter hatáskörébe tartozó költségvetési támogatások - az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése kivételével - igénylésére, évközi módosítására a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által - az államháztartásért felelős miniszterrel együttműködve, a Kincstár útján - kiadott információs rendszert,

b) az a) pontban nem nevesített költségvetési támogatások és az egyes jövedelempótló kiegészítésének igénylésére, évközi módosítására a Kincstár által működtetett rendszert kell használni.

153. § (1) Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kötelezettségvállalással terhelt, azonban a költségvetési évet követő év június 30-áig pénzügyileg nem teljesült, továbbá meghíúsult kötelezettségvállalás miatt kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradványának elvonásáról vagy felhasználásának további engedélyezéséről a Kormány dönt. Az elvont előirányzat-maradvány a központi költségvetést illeti meg.

168. § A költségvetési szerv, a központi kezelésű előirányzat, fejezeti kezelésű előirányzat, társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerve, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás és a térségi fejlesztési tanács évközi beszámolási kötelezettségének az államháztartási számviteli kormányrendeletben foglalt módon és határidőre tesz eleget.

169. § (1) Az Áht. 108. § (2) bekezdése szerinti időközi költségvetési jelentés az elemi költségvetésnek az államháztartásért felelős miniszter Áht. 109. § (3) bekezdés 1. pontjának felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott előirányzatainak teljesülését mutatja be.

(2) A helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, a jogi személyiségű társulás, valamint a térségi fejlesztési tanács az időközi költségvetési jelentést a költségvetési év első három hónapjáról április 20-áig, a költségvetési év első hat hónapjáról július 20-áig, a költségvetési év első kilenc hónapjáról október 20-áig, a költségvetési év tizenkét hónapjáról a költségvetési évet követő év január 20-áig az Igazgatóságnak küldi meg.

(3) Az Igazgatóság az összesítéseket nyolc munkanapon belül juttatja el a Kincstárnak, amelyet az további hét munkanapon belül megküld az államháztartásért felelős miniszternek.

170. § (1) Az Áht. 108. § (2) bekezdése szerinti időközi mérlegjelentést az eszközök és források alakulásáról negyedévenként, a főkönyvi kivonat állományi számláinak adataiból, vagy az azt alátámasztó nyilvántartásokból kell elkészíteni.

(2) Az időközi mérlegjelentést - a (3), (4) és (9) bekezdésben foglalt kivétellel - a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig, a negyedik negyedévre vonatkozóan gyorsjelentésként a tárgynegyedévet követő negyven napon belül, az éves jelentést az éves költségvetési beszámoló benyújtásának határidejével megegyezően kell az irányító szervhez benyújtani.

(3) Az elkülönített állami pénzalapokról és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól készített időközi mérlegjelentést az állami adóhatóság adatszolgáltatását követő öt munkanapon belül kell elkészíteni és az elkülönített állami pénzalapok kezelő szerveinek a fejezetet irányító szerv, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerveinek a Kincstár részére megküldeni. A negyedik negyedévre vonatkozó gyorsjelentést az állami adóhatóságnak a követelések értékvesztésének összegéről negyedévente elkészített adatszolgáltatását megelőzően, a negyedik negyedévre számított értékvesztés nélkül kell összeállítani és a költségvetési évet követő év március 20-áig megküldeni.

(4) A (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerveinek az első negyedévre vonatkozó időközi mérlegjelentése nem tartalmazza a 138. § (5) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti állami adóhatósági adatszolgáltatást és a végleges nyitó adatokat. Ezt a gyorsjelentést a tárgynegyedévet követő hónap 25-éig kell a Kincstár részére megküldeni.

(5) Az irányító szerv a (2) bekezdés szerinti időközi mérlegjelentéseket a tárgynegyedévet követő hónap 25. napjáig, a negyedik negyedévre vonatkozó gyorsjelentést öt munkanapon belül, az éves jelentést az éves költségvetési beszámoló továbbításának határidejével megegyezően juttatja el feldolgozásra a Kincstárnak, az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó irányító szerv esetén az Igazgatóságnak. Az elkülönített állami pénzalap esetén a fejezetet irányító szerv az időközi mérlegjelentést a (3) bekezdésben meghatározott időpontot követő öt munkanapon belül juttatja el feldolgozásra a Kincstárnak.

(6) Az időközi mérlegjelentés készítésére kötelezettek az éves elszámolásokra vonatkozóan a költségvetési évet követő év július 15-éig, az éves konszolidált elszámolásra vonatkozóan a költségvetési évet követő év november 15-éig a részesedések és a részesedések utáni osztalékok alakulására vonatkozó adatszolgáltatást juttatnak el az irányító szervhez. Az irányító szerv öt napon belül továbbítja az adatokat feldolgozásra a Kincstárhoz, az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó irányító szerv esetén az Igazgatóságnak.

(7) Az Igazgatóság - a megyei és a fővárosi adatok feldolgozását követően - az (5) és (6) bekezdés alapján megküldött adatok megyei szintű összesítését nyolc munkanapon belül készíti el. A Kincstár az elkészített országos összesítéseket további hét munkanapon belül megküldi az államháztartásért felelős miniszternek.

(8) Az időközi mérlegjelentés részeként el kell készíteni a közteher-bevételek adósainak alakulásáról készített adatszolgáltatást. A helyi önkormányzatok és az országos nemzetiségi önkormányzatok e kötelezettség alól mentesülnek.

(9) A Kincstár a központi kezelésű előirányzatokra vonatkozó időközi mérlegjelentést az első negyedévre vonatkozóan június 15-éig, a második negyedévre vonatkozóan augusztus 15-éig, a harmadik negyedévre vonatkozóan november 5-éig, a negyedik negyedévre vonatkozóan a költségvetési évet követő év március 20-áig, az éves elszámolásra vonatkozóan a költségvetési évet követő év május 31-éig, a (8) bekezdés szerinti adatszolgáltatásra vonatkozóan a költségvetési évet követő év augusztus 30-áig az államháztartásért felelős miniszternek küldi meg.

3. Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

7. § (1) Az államháztartás szervezeteinek (ideértve az elemi költségvetés készítésére kötelezett önállóan működő költségvetési szerveket is) - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - gazdálkodásukról éves és féléves elemi költségvetési beszámolót - az 1. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak és felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek éves beszámolójáról konszolidált éves költségvetési beszámolót is - kell készíteniük.

(7) A többcélú kistérségi társulás összevont költségvetési beszámolója a társulási tanács költségvetési szervként létrehozott elkülönült munkaszervezete (a továbbiakban: munkaszervezet) és a többcélú kistérségi társulás irányítása alá tartozó költségvetési szervek beszámolóit tartalmazza.

10. § (1) Az 1. § (1) bekezdésének a)-b), d)-g) és k) pontjában foglalt államháztartás szervezetei (ideértve az elemi költségvetés készítésére kötelezett önállóan működő költségvetési szerveket is) a költségvetési év első félévéről június 30-ai fordulónappal féléves elemi költségvetési beszámolót, az 1. § (1) bekezdésének a)-b), d)-g) és i)-k) pontjában foglalt államháztartás szervezetei (ideértve az elemi költségvetés készítésére kötelezett önállóan működő költségvetési szerveket is) a költségvetési évről december 31-ei fordulónappal éves elemi költségvetési beszámolót kötelesek készíteni. A féléves elemi költségvetési beszámolót legkésőbb július 31-éig, az éves elemi költségvetési beszámolót legkésőbb a következő költségvetési év február 28-áig kell az 1. § (1) bekezdésének a)-b), d)-g) és i)-j) pontjában foglalt államháztartás szervezeteinek az irányító, illetve felügyeleti szervnek, a k) pontjában foglalt államháztartás szervezeteinek a területfejlesztésért felelős miniszternek, illetve leadott hatáskör esetén a középírányító szervnek - megküldeni.

(5b) A jogi személyiséggel rendelkező társulás és az irányítása alá tartozó költségvetési szervek felülvizsgált éves és féléves elemi költségvetési beszámolóit az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követő 10 naptári napon belül kell benyújtani a Kincstár területi szerveihez.

(6) A többcélú kistérségi társulás és az irányítása alá tartozó költségvetési szervek felülvizsgált éves és féléves elemi költségvetési beszámolóit az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követő 10 naptári napon belül kell benyújtani a Kincstár területi szerveihez.

4. A bölcsődék és a közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztéséhez, valamint közösségi buszok beszerzéséhez kapcsolódó, központosított előírányzatból származó támogatás igénybevételének részletes feltételeiről szóló 1/2010. (I. 19.) ÖM rendelet:

18. § (1) A támogatás felett a kedvezményezett rendelkezik és felelős annak jogszerű felhasználásáért.

19. § A támogatás felhasználásának végső határideje 2011. június 30. Az ezen határidőig fel nem használt támogatásrészt vissza kell fizetni a központi költségvetésbe.

20. § (1) A kedvezményezett a támogatás felhasználásáról tárgyév december 31-i fordulónappal, a mindenkori zárszámadás keretében és rendje szerint köteles elszámolni.

(2) A Támogatott a támogatás felhasználását követő 30 napon belül, de legkésőbb 2011. július 30-ig szakmai és pénzügyi beszámolót küld a miniszter részére, amelyben szöveges indokolással, pénzügyileg rendezett számlák összesítőjével alátámasztottan beszámol a támogatási összegnek a támogatási szerződésben előírt célnak megfelelő és rendeltetésszerű felhasználásáról.

21. § A támogatással létrehozott ingatlanvagyon - a beruházás megvalósításától számított - 10 évig nem idegeníthető el, kivéve, ha az elidegenítést műszaki vagy szakmai okok teszik szükségessé, és az abból származó ellenértéket a kedvezményezett a támogatási cél szerinti további feladatokra fordítja.

21/A. § A támogatásból megvalósuló fejlesztéssel érintett feladatellátási hely intézményfenntartói jogának átadását egyedi kérelem alapján a miniszter engedélyezheti azzal a feltétellel, hogy a fenntartónak a támogatási célnak megfelelő, a beruházás megvalósítását követő 5 éves rendeltetésszerű használatot biztosítania kell.

5. Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 4/2012. (III. 1.) BM rendelet

12. § (4) Többcélú kistérségi társulás esetén november 15-ig írásban nyilatkozni kell arról, hogy a fejlesztéssel érintett intézményben ellátott feladatokért 2013. január 1-jétől jogutódként mely fenntartó intézményi társulás lesz felelős.

14. § (1) A támogatás felett a kedvezményezett - többcélú kistérségi társulás esetében a 2012. december 31-éig fel nem használt támogatásrész felett a 12. § (4) bekezdése szerinti jogutód társulás székhelye szerinti települési önkormányzat - rendelkezik, és felelős annak jogszerű felhasználásáért. A 2013. évi zárszámadás során a jogutód társulás székhely településének szükséges a támogatásról elszámolnia.

(2) A kedvezményezett a támogatás felhasználásáról elkülönített, naprakész nyilvántartást vezet.

Készítette: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Módszertani segédlet a helyi önkormányzati jelképpalkotás, a jelképek és a településnév alkalmazásának kérdéseiről

Helyi önkormányzati jelképpalkotás jogi kereteinek értelmezésével és a helyi jelképek, valamint a településnév használatával kapcsolatosan az elmúlt időszakban felmerült kérdések alapján e tárgykört érintő álláspontunkat az alábbiakban összegezzük.

I. A helyi jelképek alkotásának, a helyi jelképek és a településnév használatának jogszabályi háttéréről

Magyarország Alaptörvénye a 32. cikkében a következőket mondja ki:

„(1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

a) rendeletet alkot;

i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat;”

(2) *Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.*

(3) *Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.*

A jelenleg hatályos helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) az alábbiak szerint szabályozza az önkormányzati jelképek alkotásának és a helyi rendeletalkotás kérdéseit:

„1. § (6) A helyi önkormányzat a törvény keretei között:

a) önállóan alakíthatja szervezetét és működési rendjét, önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat;

10. § (1) A képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át:

a) a rendeletalkotás;

c) a helyi népszavazás kiírása, az önkormányzati jelképek, kitüntetések és elismerő címek meghatározása, használatuk szabályozása, díszpolgári cím adományozása;

h) közterület elnevezése, emlékmű állítás;

16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”

A fent idézett alaptörvényi rendelkezésre tekintettel a 2013. január 1-ével hatályba lépő Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) a jelképpalkotás kérdéskörének szabályozását nem tartalmazza, de tartalmilag lényegi változást e területen nem következett be. A helyi önkormányzati jelképpalkotásra vonatkozó rendelkezések tehát az Alaptörvényben szerepelnek, a helyi közhatalom gyakorlásának szerves elemét képezik. A helyi közügyek intézése keretén belül az önkormányzatokat megilleti a rendeletalkotás, annak részeként pedig a helyi jelképek alkotásának jogosultsága.

Megállapítható továbbá, hogy az önkormányzatok e közhatalmi jogosítványait is a törvény keretei között gyakorolhatják. A jelképpalkotás a törvényi előírásoknak megfelelően történhet, a rendeletalkotás eszköze pedig a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvényi felhatalmazás alapján, annak végrehajtására irányulhat.

A helyi jelképek (jelkép, mint gyűjtőfogalom alatt értjük a címet, zászlót, lobogót, pecsétet is) megalkotásával kapcsolatosan kifejezetten e tárgykört szabályozó törvényi szintű jogforrás nincs. Ugyanakkor nem jogi háttér nélküli ez a szabályozási terület, még ha kétségtelenül szűk körű is a törvényi előírás.

A Magyarország címerének, zászlajának használatáról szóló 2011. évi CCII. törvény (Cz.tv.) az alábbiak szerint rendelkezik:

„4. § (1) A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat címerének Magyarország címerétől jól megkülönböztethetőnek kell lennie.

(2) A helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati címerek szakszerű és a címertani hagyományoknak megfelelő megalkotásának elősegítése érdekében a Kormány Nemzeti Címer Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) működtet. A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat a címerének megalkotása vagy módosítása előtt kikéri a Bizottság véleményét.

(3) Ha a címer vagy a címeres körbélyegző használata kötelező, a helyi önkormányzati címer vagy címeres körbélyegző egyidejűleg nem használható.”

Az (1) bekezdés rendelkezése alapvető tartalmi követelményt határoz meg a helyi önkormányzati címerrel, mint helyi jelképpel kapcsolatosan. Anélkül, hogy tételesen felsorolná a helyi címer tartalmi követelményeit, általános jelleggel utal arra, hogy annak Magyarország címerétől jól megkülönböztethetőnek kell lennie. A (2) bekezdés pedig közvetve megfogalmazza, hogy a címet a címertani hagyományoknak megfelelően kell

megalkotni. Ennek érdekében eljárási szabályként kötelezővé teszi a Nemzeti Címer Bizottság véleményének kikérését a címer megalkotása és módosítása esetén. Ugyancsak eljárási szabályként fogható fel a törvény azon (3) bekezdésbeli rendelkezése is, amely Magyarország címerének vagy címeres körbélyegzőjének használatával egyidejűleg megtiltja a helyi önkormányzati címer vagy címeres körbélyegző használatát.

A fentiekből tehát megállapítható, hogy az önkormányzati jelképek megalkotása és az azzal összefüggő rendeletalkotás a Magyarország Alaptörvényében, illetve korábban az Ötv.-ben, kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzatok közhatalmi tevékenységének minősül.

Tekintettel arra, hogy a megalkotott helyi jelképek használata mellett egyre gyakrabban felmerül **a települések nevének** a közigazgatási helymegjelölésen túli (pl. anyagi haszonszerzést szolgáló gazdasági,) használatára vonatkozó szabályok rendezésének igénye is, ezért az ezzel kapcsolatos álláspontunkat az alábbiakban ismertetjük.

A település attól nyer közjogi tartalmat, hogy az állam arra feljogosított közjogi szerve a települést az önkormányzás gyakorlásának jogával ruházza fel, figyelemmel arra, hogy a település megfelel az Ötv. 52. § (1) bekezdésében írt feltételeknek. Ennek tartalmi elemét képezi továbbá az is, hogy más település nevétől jól megkülönböztethető névvel kell rendelkeznie a településnek. (Ötv. 58. §)

Az Ötv. 94. §-a a köztársasági elnöknek a települések e közjogi helyzetével kapcsolatos döntési hatásköreit a következőkben határozza meg:

„94. § A köztársasági elnök:

b) az érintett önkormányzatok kezdeményezésére dönt a városi cím adományozásáról, továbbá a község alakításáról, egyesítéséről, a községegyesítés megszüntetéséről, a város, község elnevezéséről;”

A Mőtv. 2013. január 1.-ével hatályos 126. § a.) pontja szerint:

„126. § A köztársasági elnök:

a) dönt az érintett helyi önkormányzatok kezdeményezésére - az ország területének közigazgatási tagozódásával, valamint területszervezéssel kapcsolatosan előkészített - városi cím adományozásáról, továbbá a község alakításáról, egyesítéséről, a községegyesítés megszüntetéséről, a város, község elnevezéséről;”

Az előzőekből következik, hogy a település (város, község) elnevezése közjogi jellegű jogi tartalmat hordoz, közjogi kategória. Megállapításának, megváltoztatásának követelményeit a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról szóló 303/2007.(XI.14.) Korm. rendelet szabályozza. A településnevek véleményezésére hivatott Földrajzinév-bizottság a hivatalos földrajzi nevek megállapításával kapcsolatos tevékenységet – a Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztály közreműködésével kidolgozott – 80/734.(2012.VI.19.) FNB. Áf. számú útmutatójával is segíteni kívánja. (megtalálható: a Kormány központi honlapjának Belügyminisztérium oldalán: www.kormany.hu)

Mindezek alapján összességében az a következtetés vonható le, hogy egy adott településhez kapcsolódó önkormányzati jelképek, mind pedig a település közjogi önállóságát kifejező településnév egyaránt közjogi kategóriának minősülnek, közhatalmi tartalmat hordoznak. Erre tekintettel a helyi önkormányzatok mind a jelképek, mind pedig a településnév használatát szabályozhatják, illetve a helyi jelképeket és a település nevét közjogi védelemben részesíthetik. Ez utóbbi tekintetében külön törvényi rendelkezés hiányában is az önkormányzat hatáskörébe tartozik „e helyi társadalmi viszony” rendezése. Ennek jogkörét ismerte el az Alkotmánybíróság a településnév esetében, amikor határozatában kimondta,

hogy „az egyes városnak, településeknek fűződhet jogi érdeke nevének használatához. Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett, stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a város nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.” (47/1995.(VI.30.) AB határozat, 40/1998.(IX.25.) AB határozat)

Analógia alapján ezt az álláspontot erősíti továbbá az is, hogy az ország jelképeinek használatát is védelemben részesíti a már hivatkozott Cz.tv., mely a következők szerint rendelkezik:

„5. § (1) Természetes személy a foglalkozásának, hivatásának gyakorlása során, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet - az 1. §-ban említett szerveken és személyeken kívül - a tevékenysége során, szervezeti jelképként vagy ennek részeként a címert nem használhatja. Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály személy vagy személyek meghatározott csoportja tekintetében ettől eltérően rendelkezhet.”

A helyi önkormányzatok joga és feladata tehát, hogy alaptörvényi felhatalmazottságuk alapján – valós társadalmi igény esetén – rendezzék az e tárgyú helyi társadalmi viszonyt, helyi rendeletükben közjogi védelemben részesítsék mind a települési jelképeket, mind pedig a település nevét. Annak használatát azonban csak a legszükségesebb mértékben – a közjog, a büntetőjog, a közérkölcse szempontjából értékelhető tekintetben – korlátozzák.

Álláspontunk tehát az, hogy mind a jelképek, mind pedig a településnév védelme, használatának engedélyezése közhatalmi jogkörben történhet. A használat tekintetében pedig a helyi önkormányzat rendelkezhet, hogy mely esetekben nincs szükség engedélyre, illetve melyek az engedélyhez kötött használati formák.

A helyi jelképek valamint a település nevének használatával kapcsolatosan a helyi jogalkotás során több magasabb szintű jogszabály rendelkezéseire is figyelemmel kell lenni. Ilyeneként említhetők az alábbi jogszabályokban írtak:

- **a cégnyilvánosságról**, a bírósági cégeljárásról szóló 2006. évi V. törvény 4. § (5) bekezdés *(A történelem kiemelkedő személyiségének nevét a Magyar Tudományos Akadémia engedélyével, olyan elnevezést pedig, amelyhez másnak jogi érdeke fűződik, csak a jogosult hozzájárulásával lehet a cégnévben szerepeltetni.)*
- **a védjegyek** és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 3. § (3) bekezdése *(Az illetékes szerv hozzájárulásával védjegyoltalomban részesülhet az a megjelölés, amelynek a (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott jelzés csupán elemét képezi.)* és a 103. § (1) bekezdése *(**Földrajzi árujelzőként** oltalomban részesülhet a kereskedelmi forgalomban a termék földrajzi származásának feltüntetésére használt földrajzi jelzés és eredetmegjelölés.*

(2) A földrajzi jelzés valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó - a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott vagy előállított - olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható.

*(3) Az **eredetmegjelölés** valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó - a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott, illetve előállított - olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője kizárólag vagy lényegében az adott földrajzi környezet, az arra jellemző természeti és emberi tényezők következménye.)*

- **a formatervezési minták oltalmáról** szóló 2001. évi XLVIII. törvény 8. § (2) bekezdése (*Az illetékes szerv hozzájárulásával oltalomban részesülhet a minta, amelynek az (1) bekezdésben meghatározott jelzés csupán elemét képezi.*)
- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25. § (8) bekezdése (A köznevelési intézmény tantermeiben, címtábláján, épületének homlokzatán, továbbá az állami, települési önkormányzati fenntartású intézmények körbélyegzőjén Magyarország címerét el kell helyezni, más intézmények körbélyegzőjén el lehet helyezni.)

A helyi szabályozásnál indokolt figyelemmel lenni a központi jogalkotás hasonló tárgyú szabályaira is. Így javasoljuk megismerni a 37/2012.(VIII.22.) KIM rendeletet, mely a címert vagy zászlót tartalmazó védjegy és formatervezési minta oltalmának megadásához szükséges engedélyezés kérdéseit rendezi.

A települési jelképek, illetve a település nevének **vagyoni ellenszolgáltatás** ellenében történő használatával kapcsolatosan véleményünk az, hogy az ilyen ellenszolgáltatás helyi rendeleti előírása nem zárható ki.

Ezt az álláspontunkat támasztja alá egyfelől az Alkotmánybíróság fentebb idézett elvi élel megfogalmazott véleménye, mely szerint „...városnak, településnek fűződhet jogi érdeke nevének használatához.” E jogi érdek alatt nemcsak a közjogi, hanem a vagyonjogi érdeket is értelmezhetőnek véljük. Ezt az álláspontot erősítik az Alkotmánybíróság 31/1994.(VI.2.) AB határozatában kifejtettek is, mely szerint „Vagyoni értéket jelenthet ugyanis – különösen külkereskedelmi vonatkozásban –, hogy valamely gazdálkodó szervezet által készített terméken nemzeti jelkép, adott esetben a magyar címer látható.”

Másfelől attól függően, hogy a település jelképeit, nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett használják, az olyan vagyoni értéket fejezhet ki a használónak, melyből indokolt, hogy a település közössége is részesedjen. Ebben az esetben az önkormányzat nem tulajdonosi, vagy polgári jogi alapon, hanem a jelkép, a településnév közhatalmi jogosítottjaként, egyben a vagyoni értékű jog jogosítottjaként jogosult részesülni. Ennek jogi alapját teremti meg a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény következő rendelkezése:

1. § (2) Nemzeti vagyonba tartozik:

d) az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít,

Az önkormányzat tehát a helyi jelképekről szóló rendeletében, mint jogszabályban jogosult kimondani, hogy a települési jelkép, továbbá településnév használatának mely eseteit tekinti olyan vagyoni értékkel rendelkező jogosultságnak, amikor a használó a közjogi jogosultság átengedéseért – nem pedig szolgáltatásért –, a jelkép, a településnév használatért vagyoni ellenszolgáltatást, díjat köteles fizetni. Indokolt ennek eseteit a legszűkebb körben – elsődlegesen a jelkép, vagy településnév vagyoni haszonszerzés jelleggel, kereskedelmi céllal, stb. történő felhasználásának eseteire szűkítve – meghatározni, illetve a használati díjat mértéktartóan előírni.

E kérdéskör szabályozásával kapcsolatosan – az Alkotmánybíróság hivatkozott 31/1994.(VI.2.) AB határozatában írtakra tekintettel – különös figyelem fordítandó arra, hogy ne sérüljenek a gazdasági verseny szabadságával és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával összefüggő követelmények. A gazdasági élet szereplői (állami, önkormányzati, vagy nem állami szervezetnek minősülő jogi személyek, valamint a magánszemélyek) tekintetében azonos feltételekkel történjen a jelképek, illetve településnév használatának az engedélyezése.

Véleményünk tehát, hogy a helyi jelképek és a településnév használatának díjfizetési esetei, valamint a díj mértékének rendeletben történő megállapítása ugyancsak önkormányzati

közhatalmi jogosítványt képez. E tárgykörben tehát nincs helye külön megállapodások szerinti polgári jogi jogügyleteknek.

A jelképekkel kapcsolatos helyi rendeletek megalkotásának eljárása során figyelembe veendő egy további jogszabályi előírás is. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény az alábbiakról rendelkezik:

*„109. § (1) **Művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselőtestülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselőtestülete dönt,** és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.*

*(2) **A döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.***

*(3) **Nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselőtestülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.***”

Az előbbiekből következően a helyi önkormányzati jelképek megalkotásával összefüggésben kérni kell a Képző- és Iparművészeti Lektorátus (1014. Budapest, Úri utca 54-56., Telefon: 36-1-3567-444, e-mail: lektoratus@lektoratus.hu) szakmai véleményét.

II. Fentiekre figyelemmel a helyi önkormányzati jelképekkel kapcsolatos önkormányzati rendelet megalkotásának folyamatként az alábbiakat javasoljuk:

- a helyi önkormányzat képviselő-testülete kapjon előzetes tájékoztatást a helyi önkormányzati jelkép megalkotásának indokoltságáról, jogszabályi háttéréről, eljárási, anyagi, és minden más fontos kérdéséről,
- a képviselő-testület hozzon döntést a jelképpalkotás előkészítésének szükségességéről. Bízva meg a polgármestert a jelképpalkotással kapcsolatos feladatok koordinációjával, a jegyzőt a helyi önkormányzati jelképekről szóló helyi rendelet előkészítésével, az illetékes önkormányzati bizottságokat a helyi szervezeti és működési szabályzatban írt feladataiknak megfelelően a jelképpalkotásban való szakmai, törvényességi közreműködéssel. Döntsön a jelképpalkotással összefüggő anyagi eszközök biztosításáról. Adjon felhatalmazást megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező szakemberek (levéltáros, muzeológus, történész, grafikus, festőművész, stb.) felkérésére, akik a település történetét, jelképi hagyományait kellő mélységgel képesek felkutatni, illetve erre alapozva javaslatot tesznek a település jelképeire, továbbá elkészítik azok művészi ábrázolását,
- tekintsék át a megalkotandó helyi jelképek és a település nevének használatával kapcsolatos lehetséges és várható igényeket, a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban készítsenek javaslatot ezek szabályozására,
- kerüljön sor a jelképekre vonatkozó javaslatnak különösen a térség, de az ország más településeinek jelképeivel való egybevetésére,
- történjen meg a lakosság, a civil szervezetek, az egyházak, más szervek tájékoztatása, véleményének kikérése a javaslatról,
- a helyi rendelet-tervezet elkészítése során hasznosíthatók más települések már elfogadott hasonló tárgyú rendeletei (Pl.: 58/1994.(IX.14.) Kgy. rendelet egyes

fővárosi önkormányzati jelképek használatáról, 59/1994.(IX.14.) Kgy. rendelet a „Budapest” név felvételéről és használatáról),

- szükség esetén az illetékes megyei kormányhivatal segítséget nyújt a szakmai, törvényességi kérdések értelmezéséhez,
- az egyeztetéseket, véleményezéseket követően a képviselő-testület foglaljon állást a helyi önkormányzati jelképek tervezeteiről, majd azzal kapcsolatosan szerezze be a Képző- és Iparművészeti Lektorátus véleményét,
- a testület kérje ki a Nemzeti Címer Bizottság véleményét,
- a véleményekre figyelemmel történjen meg a jelkép-ábrázolások, valamint rendeleti leírásuk esetleg szükséges módosítása,
- a képviselő-testület az Ötv.-ben, 2013. január 1-től az Mötv.-ben és a helyi szervezeti és működési szabályzatában írt rendelkezések szerint fogadja el a helyi jelképekről, a jelképek és településnév használatáról szóló helyi rendeletét,
- az elfogadott jelképek színes példányát, és a jelképekről szóló helyi rendeletet a polgármester küldje meg a Képző- és Iparművészeti Lektorátusnak.

A fenti szakmai vélemény tájékoztatásként szolgál, arra bíróság vagy egyéb hatóság előtt hivatkozni – az Alkotmánybíróság álláspontjára figyelemmel – nem lehet.

Készítette: dr. Győrpál Elemér Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Hazai jogszabályváltozások

Belügyi ágazat

2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 31. és további időpontok	2012. évi 98. szám, 14208. oldal

A belügyminiszter 39/2012. (VIII. 2.) BM rendelete az önkormányzatok és társulásai európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítése 2012. évi támogatásának rendjéről szóló 6/2012. (III. 1.) BM rendelet, valamint az önkormányzatok és jogi személyiségű társulásai európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítése 2011. évi támogatásának rendjéről szóló 15/2011. (IV. 22.) BM rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 3.	2012. évi 104. szám, 17588. oldal

Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 4/2012. (III. 1.) BM rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
----------------	-----------------------------------

2012. október 10.	2012. évi 132. szám, 22422. oldal
-------------------	-----------------------------------

A Kormány 285/2012. (X. 9.) Korm. rendelete az EU Önerő Alap felhasználásának részletes szabályairól

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 10.	2012. évi 133. szám, 22580. oldal

2012. évi CXLV. törvény egyes önkormányzati tárgyú törvények módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 15.	2012. évi 136. szám, 23364. oldal

A Kormány 298/2012. (X. 25.) Korm. rendelete a Magyar Kármentő Alapról szóló 252/2010. (X. 21.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 26.	2012. évi 140. szám, 24427. oldal

A Kormány 303/2012. (X. 26.) Korm. rendelete a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 1.	2012. évi 141. szám, 24446. oldal

A belügyminiszter 55/2012. (X. 29.) BM rendelete az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 12.	2012. évi 143. szám, 24603. oldal

2012. évi CLVII. törvény a településfejlesztéssel, a településrendezéssel és az építésüggyel összefüggő egyes törvények módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 14. és további időpontok	2012. évi 144. szám, 24638. oldal

A Kormány 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelete az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 1. és további időpontok	2012. évi 148. szám , 24878. oldal

A Kormány 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 9. és 2013. január 1.	2012. évi 148. szám , 24967. oldal

2012. évi CLXIII. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 1.	2012. évi 150. szám , 25107. oldal

A Kormány 321/2012. (XI. 16.) Korm. rendelete a területszervezési eljárásról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 1.	2012. évi 152. szám , 25442. oldal

A Kormány 322/2012. (XI. 16.) Korm. rendelete az építésüggyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 17.	2012. évi 152. szám , 25446. oldal

A Kormány 333/2012. (XI. 28.) Korm. rendelete az EU Önerő Alap felhasználásának részletes szabályairól szóló 285/2012. (X. 9.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 29.	2012. évi 158. szám , 26501. oldal

A belügyminiszter 59/2012. (XI. 28.) BM rendelete a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 29.	2012. évi 158. szám , 26502. oldal

<i>2012. évi CXCV. törvény egyes ingatlanok fővárosi önkormányzat részére történő átadásáról, valamint önkormányzatokat érintő egyes törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 8. és 2013. január 1.	2012. évi 164. szám, 27444. oldal

Egészségügyi ágazat

<i>2012. évi CLIV. törvény az egészségügy többletforráshoz juttatása érdekében szükséges törvénymódosításokról, valamint egyéb törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 16. és további időpontok	2012. évi 140. szám, 24281. oldal

Igazságügyi ágazat

<i>2012. évi CXVII. törvény az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 24. és további időpontok	2012. évi 98. szám, 14135. oldal

<i>A Kormány 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelete a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 27. és további időpont	2012. évi 101. szám, 17302. oldal

<i>A Kormány 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelete a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 14. és további időpontok	2012. évi, 106. szám, 18287. oldal

<i>A Kormány 296/2012. (X. 17.) Korm. rendelete a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 18. és 2013. január 1.	2012. évi 138. szám, 24094. oldal

<i>A közigazgatási és igazságügyi miniszter 50/2012. (XII. 4.) KIM rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben a közigazgatási és igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó miniszteri rendeletek módosításáról</i>	
---	--

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 5. és 2013. január 1.	2012. évi 161. szám, 26983. oldal

Környezetvédelmi ágazat

<i>2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 1. és további időpontok	2012. évi 160. szám, 26904. oldal

<i>A Kormány 233/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 5.	2012. évi 112. szám, 19110. oldal

<i>A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény és a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 10.	2012. évi 133. szám, 22573. oldal

Közlekedési, hírközlési, vízügyi ágazat

<i>2012. évi CVI. törvény egyes víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 14. július 15.	2012. évi 93. szám, 13591. oldal

<i>2012. évi CXIX. törvény az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 7. és további időpontok	2012. évi 98. szám, 14183. oldal

<i>A nemzeti fejlesztési miniszter 44/2012. (VII. 30.) NFM rendelete a települési önkormányzatok helyi közösségi közlekedésének támogatásáról szóló 25/2012. (V. 9.) NFM rendelet módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés

2012. július 31.	2012. évi 103. szám, 17551. oldal
------------------	-----------------------------------

<i>A nemzeti fejlesztési miniszter 49/2012. (VIII. 27.) NFM rendelete a közforgalmú, közútpótló folyami révek, kompok és az azokhoz szükséges parti létesítmények, kiszolgáló utak fenntartási, felújítási, valamint új eszköz beszerzési támogatása igénybevételének részletes szabályairól</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 28.	2012. évi 111. szám, 19013. oldal

Kulturális ágazat

<i>Az emberi erőforrások minisztere 18/2012. (VIII. 29.) EMMI rendelete az „art” mozihálózat digitális fejlesztésének 2012. évi támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 30.	2012. évi 113. szám, 19337. oldal

<i>2012. évi CLII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 2. és 2013. január 1.	2012. évi 140. szám, 24271. oldal

<i>2012. évi CLXVII. törvény egyes törvényeknek a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmával összefüggő módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2013. január 1.	2012. évi 155. szám, 26232. oldal

<i>2012. évi CXCI. törvény a kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos egyes törvények módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 8. és 2013. január 1.	2012. évi 164. szám, 27449. oldal

Mezőgazdasági és vidékfejlesztési ágazat

<i>A vidékfejlesztési miniszter 102/2012. (X. 1.) VM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a falumegújításra és -fejlesztésre LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés

2012. október 2.	2012. évi 129. szám, 21046. oldal
------------------	-----------------------------------

A vidékfejlesztési miniszter 103/2012. (X. 1.) VM rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a vidéki örökség megőrzéséhez LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 2.	2012. évi 129. szám, 21868. oldal

Munkaügyi ágazat

A Kormány 249/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelete a közszolgálati tisztviselők részére adható juttatásokról és egyes illetménypótlékokról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 8.	2012. évi 115. szám, 19488. oldal

A Kormány 273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelete a közszolgálati tisztviselők továbbképzéséről

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 29. és további időpontok	2012. évi 128. szám, 20735. oldal

Oktatási ágazat

2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 25. és további időpontok	2012. évi 98. szám, 14248. oldal

2012. évi CLXXXII. törvény a nemzetiségi jogokkal összefüggő egyes törvények módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 1.	2012. évi 160. szám, 26890. oldal

Az emberi erőforrások minisztere 13/2012. (VIII. 13.) EMMI rendelete a Biztos Kezdet Gyerekházak támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 16.	2012. évi 107. szám, 18423. oldal

<i>A Kormány 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 1. és további időpontok	2012. évi 112. szám, 119043. oldal

<i>Az emberi erőforrások miniszterének 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelete az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézmények és az ezen intézményekben dolgozó pedagógusok 2012. évi támogatásáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 29.	2012. évi 128. szám, 20871. oldal

<i>A Kormány 315/2012. (XI. 13.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 14.	2012. évi 150. szám, 25109. oldal

<i>2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 8. és további időpontok	2012. évi 164. szám, 27426. oldal

Pénzügyi ágazat

<i>A nemzetgazdasági miniszter 23/2012. (VIII. 6.) NGM rendelete a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII. 3.) NGM rendelet módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. augusztus 7.	2012. évi 105. szám, 17693. oldal

<i>A Kormány 243/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelete a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény végrehajtásának egyes kérdéseiről szóló 95/1996. (VII. 4.) Korm. rendelet módosításáról</i>	
Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 1. és 2013. január 1.	2012. évi 115. szám, 19456. oldal

A Kormány 271/2012. (IX. 26.) Korm. rendelete az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 27.	2012. évi 127. szám , 20678. oldal

A Kormány 304/2012. (X. 27.) Korm. rendelete az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. október 28.	2012. évi 142. szám , 24576. oldal

A Kormány 326/2012. (XI. 16.) Korm. rendelete az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakának végrehajtási rendjéről

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. november 19.	2012. évi 152. szám , 25522. oldal

2012. évi CLXXXVII. törvény a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 6.	2012. évi 162. szám , 27178. oldal

Szociális és gyámügyi ágazat

2012. évi CXVIII. törvény egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. július 26. és további időpontok	2012. évi 98. szám , 14167. oldal

A Kormány 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelete egyes kormányrendeleteknek az Erzsébet-programmal, valamint a családtámogatási eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. szeptember 2.	2012. évi 114. szám , 19351. oldal

2012. évi CXCI. törvény egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról

Hatályba lépés	Magyar Közlönyben való megjelenés
2012. december 8. és további időpontok	2012. évi 164. szám, 27461. oldal

Az Alkotmánybíróság határozata

Az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozata a közterület életvitelszerű lakhatásra való használatát szankcionáló szabálysértési tényállás és más törvényi rendelkezések megsemmisítéséről

Magyar Közlönyben való megjelenés	2012. évi 151. szám, 25418. oldal
-----------------------------------	-----------------------------------

(Lezárva: 2012. december 7.)

Összeállította: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

A képviselő-testület és szervei meghatározott határidőhöz kapcsolódó egyes feladatai

Hirdetményt tesz közzé a biztonsági jelentés kézhezvételét követően	
Határidő: 15 nap	Kötelezett: polgármester
Gyakoriság: eseti	219/2111. (X. 20.) Korm. rendelet 21. § (1)

Közmeghallgatást tart a biztonsági jelentés közzétételének lezárása után	
Határidő: 15 napon belül	Kötelezett: polgármester
Gyakoriság: eseti	219/2111. (X. 20.) Korm. rendelet 21. § (3)

Biztonsági jelentéssel kapcsolatos észrevételek megküldése a hatóság helyi szervének	
Határidő: közmeghallgatás előtt legalább 5 nap	Kötelezett: polgármester
Gyakoriság: eseti	219/2111. (X. 20.) Korm. rendelet 21. § (5)

Közmeghallgatásról készült jegyzőkönyv megküldése a hatóság helyi szervének	
Határidő: 8 napon belül	Kötelezett: polgármester
Gyakoriság: eseti	219/2111. (X. 20.) Korm. rendelet 21. § (6)

Adatszolgáltatás a tárgyév január 1-jei állapotnak megfelelően	
--	--

Határidő: tárgyév március 31-ig	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: évente	45/2012. (III. 20.) Korm. rendelet 15.§ (7)

Adatrögzítés a TARTINFO rendszerben a tartalékállományba vételről	
Határidő: 5 munkanap	Kötelezett: közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője
Gyakoriság: eseti	45/2012. (III. 20.) Korm. rendelet 19.§ (2)

Adatváltozás átvezetése a TARTINFO rendszerében	
Határidő: 5 munkanapon belül	Kötelezett: közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője
Gyakoriság: eseti	45/2012. (III. 20.) Korm. rendelet 22.§ (1)

Költségvetési rendelet módosítása előirányzat-módosítás, előirányzat-átcsoportosítás átvezetéseként	
Határidő: negyedévente, legkésőbb december 31-i hatállyal	Kötelezett: képviselő-testület
Gyakoriság: eseti	2011. évi CXCV. törvény 34.§ (5)

Állatjárványügyi intézkedések elrendeléséről szóló határozat helyben szokásos módon történő közzététele	
Határidő: azonnal	Kötelezett: jegyző
Gyakoriság: eseti	2008. évi XLVI. törvény 52. § (2)

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal kapcsolatban indult egységes környezethasználati engedélyezési eljárással kapcsolatos jogszabályban meghatározott iratok közzététele	
Határidő: 3 nap	Kötelezett: jegyző
Gyakoriság: eseti	314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 25/B §

Játszótéri eszköz időszakos ellenőrzésének elvégztetése	
Határidő: négyévente	Kötelezett: játszótér üzemeltetője
Gyakoriság: eseti	78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet 7. § (2)

A játszótérrel és játszótéri eszközzel kapcsolatos változásokról a területileg illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőség értesítése	
Határidő: 30 napon belül	Kötelezett: játszótér üzemeltetője
Gyakoriság: eseti	78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet 9. § (3)

A kihirdetett önkormányzati rendelet megküldése a területileg illetékes kormányhivatalnak	
Határidő: kihirdetést követő munkanapon	Kötelezett: jegyző
Gyakoriság: eseti	23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet 1. § (1)

A képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvének megküldése a területileg illetékes kormányhivatalnak	
Határidő: ülést követő 15 napon belül	Kötelezett: jegyző
Gyakoriság: eseti	23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet 1. § (1)

A helyi önkormányzat működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozó kormányhivatali javaslat elutasításának indoklásáról szóló döntés megküldése	
Határidő: döntést követő 8 napon belül	Kötelezett: polgármester
Gyakoriság: eseti	119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 4. § (3)

Az Mötv. 135.§ (1) bekezdés alapján összehívott testületi ülésről jegyzőkönyv-kivonat megküldése a területileg illetékes kormányhivatalnak	
Határidő: ülést követő 5 napon belül	Kötelezett: jegyző
Gyakoriság: eseti	119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 10. § (2)

Az illetékességi területen működő jegyző részére címzetes jegyzői cím adományozásának kezdeményezése határozattal	
Határidő: tárgyév február 15-ig	Kötelezett: képviselő-testület
Gyakoriság: eseti	143/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet 1. § (1)

Közszolgáltatás ellátására kötött szolgáltatási szerződés közzététele a honlapon	
Határidő: hatálybalépést követő 30. napon	Kötelezett: önkormányzat
Gyakoriság: eseti	1988. évi I. törvény 9/D § (5)

Adatszolgáltatás a tárgyévben várható fejlesztési célú, kormányzati hozzájáruláshoz kötött ügyletekről a kincstár által üzemeltetett elektronikus rendszerben szereplő adatlapon – e rendszeren keresztül – a kincstár területileg illetékes szervének	
Határidő: az önkormányzat költségvetési rendeletének, határozatának elfogadását követően, de legkésőbb március 15-éig	Kötelezett: önkormányzat
Gyakoriság: évente	353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. § (1)

Továbbképzési hozzájárulás megfizetése az NKE részére	
Határidő: január 31-ig	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: évente	273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 12. § (2)

Éves továbbképzési terv megküldése a személyügyi központ részére	
Határidő: teljesítményértékelést követő 15 munkanapon belül	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: évente	273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 21. § (1)

Értékelő jelentés megküldése a személyügyi központ részére	
Határidő: március 15-ig	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: évente	273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 21. § (3)

2013. évi továbbképzési terv elkészítése	
Határidő: 2013. január 15.	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: eseti	273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 23. § (2)

2013. évi továbbképzési terv megküldés a személyügyi központ részére	
Határidő: 2013. január 31.	Kötelezett: közigazgatási szerv
Gyakoriság: eseti	273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet 23. § (3)

Képviselő-testület tájékoztatása jogerős bírósági ítéletről	
---	--

Határidő: kézhezvételtől számított 3 nap	Kötelezett: önkormányzati képviselő
Gyakoriság: eseti	2000. évi XCVI. törvény 3/A §

Képviselő-testület tájékoztatása jogerős bírósági ítéletről	
Határidő: kézhezvételtől számított 3 nap	Kötelezett: önkormányzati képviselő
Gyakoriság: eseti	2011. évi CLXXI. törvény 107 § (2)

Önkormányzat adatszolgáltatása a Magyar Államkincstár részére	
Határidő: 2012. december 17.	Kötelezett: önkormányzat
Gyakoriság: eseti	2011. évi CLXXXVIII. törvény 76/C § (4)

Önkormányzat elszámolása a Magyar Államkincstár felé	
Határidő: 2013. január 15.	Kötelezett: önkormányzat
Gyakoriság: eseti	2011. évi CLXXXVIII. törvény 76/C § (6)

(Az összeállítás a 2012. március 20. és december 7. között megjelent jogszabályokat vagy jogszabály-módosításokat tartalmazza.)

Összeállította: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS

Az alapvető jogok biztosának jelentése

Az alapvető jogok biztosának jelentése a nemzetiségi önkormányzatok érdekvédelmi feladatait érintően (AJB-2419/2012.)

Az eljárás megindítása

Egy nemzetiségi önkormányzat elnöke panasszal fordult hozzám, amelyben azt kifogásolta, hogy nem tudja érvényesíteni képviselői jogait a települési önkormányzat ülésein. Állítása szerint a települési önkormányzat elzárkózik a nemzetiségi önkormányzattal való együttműködéstől, és nem teszi lehetővé a panaszos számára, hogy elnöki minőségében részt vegyen a zárt üléseken. A korábbi hasonló ügyekben a kisebbségi ombudsman a kisebbségi önkormányzati elnökök szószólói jogainak maradéktalan biztosítására hívta fel a települési önkormányzatokat. [Lásd például: NEK-3068/2008., NEK-777/2011., és NEK-9272011. számú vizsgálatok]

A 2012. január 1-jétől hatályba lépett új törvényi szabályozás jelentősen módosítja a nemzetiségi önkormányzatok jogosultságait. Vizsgálatomat az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján ezért annak

megállapítása érdekében folytattam le, hogy a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény) megfelelően szabályozza-e a nemzetiségi önkormányzatok érdekvédelmi feladatainak ellátását, beleértve a testület elnökének képviseleti jogosultságait.

Érintett alapvető jogok

- *a nemzetiségi önkormányzatok képviseleti jogai* (Alaptörvény XXIX. cikk (2) bekezdés: „A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.”)
- *a jogállamiság elvéből eredő jogbiztonság követelménye* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A vizsgálat megállapításai

I. Az alapvető jogok országgyűlési biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat az alapvető jogok biztosa által vizsgálható hatóságnak minősül. Az Ajbt. 37. § -a alapján, ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését. Az Ajbt. 2. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva az alapvető jogok biztosa akkor is javaslatot tehet az alapvető jogokat érintő jogszabályok módosítására, megalkotására, ha nem állapított meg azokkal összefüggésben visszas hatósági jogalkalmazást.

II. A nemzetiségek közéletben való kollektív részvételének egyik formája a nemzetiségi önkormányzat. Az Alaptörvény azért rendelkezik a nemzetiségi önkormányzatok létrehozásának jogáról – az egyesületi joron alapuló nemzetiségi önkormányzatok modellje helyett – hogy ezek a választás útján létrehozott képviseleti szervek egyes közjogi jogosultságok alanyai lehessenek. A nemzetiségi önkormányzat szorosan kapcsolódik a helyi önkormányzati rendszerhez. Ennek legközvetlenebb kifejezése, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok testületi működésének feltételeit a helyi önkormányzatok kötelesek biztosítani. Az együttműködés másik területe, hogy eltérő hatáskörökkel ugyan, de mind a helyi önkormányzatok, mind a nemzetiségi önkormányzatok kötelesek elősegíteni a nemzetiségi jogok érvényre jutását. A nemzetiségi önkormányzatok alapvető feladata a nemzetiségi érdekek védelme és képviselése a nemzetiségi önkormányzati feladat- és hatáskörének gyakorlásával. [Lásd: nemzetiségi törvény 10. § (1) bekezdése] A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) a helyi önkormányzatok kötelező feladatául határozza meg a nemzetiségek jogai érvényesülésének biztosítását. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: új Ötv.) 2013. január 1-jén hatályba lépő rendelkezései a nemzetiségi ügyeket helyi közügynek minősítik, amelyek a települési önkormányzatok helyben biztosítandó feladatai körébe tartoznak. [Lásd: nemzetiségi

törvény 10. § (4) bekezdése, az Ötv. 8. § (4) bekezdése, valamint az új Ötv. 2013. január 1-jén hatályba lépő 13. § (1) bekezdés 16. pontja] A helyi önkormányzatoknak és a helyi nemzetiségi önkormányzatoknak tehát feladataik ellátása érdekében munkakapcsolatban kell állniuk. Az együttműködést azonban az elmúlt önkormányzati ciklusokban jelentősen nehezítette, hogy a jogi szabályozás nem biztosította az ehhez szükséges törvényi garanciákat. Az elmúlt években a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak törvényi szabályozása több alkalommal is módosult annak érdekében, hogy biztosítsa a kisebbségi közösségek intézményesített képviselőt a helyi önkormányzatok döntéshozatali eljárásában. A kisebbségek helyi szószólója az 1990-ben elfogadott szabályozás szerint a helyi képviselők és polgármesterek általános választásán a nemzeti vagy etnikai kisebbség legtöbb szavazatot kapott jelöltje volt, aki képviselői jogállással vagy – ha nem szerzett mandátumot – tanácskozási joggal vehetett részt a helyi önkormányzati üléseken. A szószóló feladatköre a kisebbségi önkormányzati rendszer létrejötté után másodlagossá vált, mert csak azokon a településeken működhetett, ahol nem alakult meg a kisebbségi önkormányzat. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 2005. évi átfogó módosítása jelentősen átalakította a szószóló jogintézményét, annak lényegében csak az elnevezését tartotta meg. A szószólói jogköröket a kisebbségi önkormányzati elnök gyakorolhatta, aki e minőségében részt vehetett a helyi önkormányzat testületének vagy bizottságának nyílt ülésein, illetve az adott kisebbséget érintő napirend esetén a zárt üléseken is. Törvényi előírás volt az is, hogy a kisebbség jogait, kötelezettségeit érintő önkormányzati rendelet megalkotása, illetőleg a kisebbség helyzetét általánosan befolyásoló intézkedés meghozatala előtt a hatáskörrel rendelkező önkormányzati szerv köteles volt a szószóló véleményét kikérni. A nemzetiségi törvény előkészítése során az a kormányzati álláspont alakult ki, hogy helyi szinten nincs szükség szószólóra. A soron következő általános országgyűlési képviselő választásoktól kezdődően a nemzetiségi szószóló az országos nemzetiségi önkormányzat által állított és mandátumot nem szerzett lista első helyen álló jelöltje lesz, aki szavazati jog nélkül részt vehet a törvényhozás munkájában. A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa a nemzetiségi törvény véleményezése során azt javasolta, hogy ha megszüntetik a kisebbségi szószóló intézményét, úgy összes jogkörével a nemzetiségi önkormányzat elnökét, illetve akadályoztatása esetén az elnökhelyettest ruházzák fel. Javasolta azt is, hogy a helyi önkormányzat zárt ülésén való részvétel jogát általános jelleggel, minden napirendi pont tárgyalásán biztosítsák a nemzetiségi önkormányzat elnökének. A nemzetiségi törvény megalkotásakor részben figyelembe vették a kisebbségi ombudsman javaslatait, azonban a jogi szabályozás – nyilvánvaló kodifikációs hiányosság miatt – továbbra sem biztosítja maradéktalanul a nemzetiségi önkormányzatok számára képviselői feladataik hatékony ellátásának lehetőségét. A nemzetiségi törvény rendelkezik arról, hogy a nemzetiségi önkormányzatok elnökei tanácskozási joggal részt vehetnek a helyi önkormányzatok ülésein. A nemzetiségi önkormányzat elnöke tanácskozási joga gyakorlása során javaslatot tehet a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó, a nemzetiségi jogokat közvetlenül érintő ügy megtárgyalására, jogosult továbbá:

- a) felvilágosítást kérni a képviselő-testület, közgyűlés szerveitől a nemzetiség helyzetét érintő, önkormányzati hatáskörbe tartozó ügyekben;
- b) feladata ellátásához szükséges tájékoztatást, ügyviteli közreműködést igényelni a képviselőtestület szerveitől;
- c) kezdeményezni, hogy a képviselő-testület, közgyűlés saját hatáskörben tegye meg a szükséges intézkedéseket, hatáskör hiányában kezdeményezze a hatáskörrel rendelkező szerv intézkedését a nemzetiséget e minőségében érintő ügyekben. [Lásd: nemzetiségi törvény 105. § (2)-(4) bekezdései, valamint az azokat hatályba léptető 157. § (5) és (7) bekezdés]

Ezen a jogosultságok lényegében azonosak a korábbi szószólói jogokkal. E rendelkezéseket azonban a törvényhozó csak fokozatosan, két időpontban kívánja hatályba léptetni. A

nemzetiségi törvény előírásai szerint a felvilágosítás és tájékoztatás kérésének, valamint az intézkedés kezdeményezésének joga 2013. január 1-jén lép hatályba, a nemzetiségi elnök tanácskozási és javaslattevési jogát biztosító szabályozás pedig a 2014. évi általános nemzetiségi önkormányzati választások kitűzésének napjától hatályos. A nemzetiségi törvény hatályba léptető rendelkezései nincsenek összhangban az új Ötv. előírásaival. Az új Ötv. ugyanis 2013. január 1-jétől alkalmazni rendeli azt az előírást, hogy „A nemzetiségi önkormányzat elnöke kizárólag az általa képviselt nemzetiséget érintő ügy napirendi tárgyalásakor vehet részt a zárt ülésen.” [Lásd: új Ötv. 46. § (3) bekezdése, valamint az azt hatályba léptető 144. § (3) bekezdése]

Álláspontom szerint nincs alkotmányos indoka annak, hogy az új Ötv. és a nemzetiségi törvény tárgyukban kapcsolódó, sőt egymást kiegészítő rendelkezéseit nem egyidejűleg kívánja hatályba léptetni a törvényhozó. Ennek következtében több mint egy évig terjedő időszakban jogbizonytalanság áll elő azzal kapcsolatban, hogy a nemzetiségi önkormányzat elnöke milyen esetekben vehet részt tanácskozási joggal a helyi önkormányzat nyílt ülésein, mert csak a zárt ülésen való részvételének lesz egyértelmű törvényi alapja. A jogi szabályozás azért is felülvizsgálatra szorul, mert az Ötv. 2013. január 1-jéig hatályos rendelkezése továbbra is azt írja elő, hogy a helyi önkormányzat zárt ülésén a kisebbségi szószóló vehet részt. [Lásd: Ötv. 12. § (5) bekezdés] A nemzetiségi törvény hatályba lépésével egyidejűleg nem történt meg az Ötv. előírásainak módosítása. Ez a mulasztás két okból is az alapjogokkal kapcsolatos visszásságot idézett elő. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság korábbi töretlen gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság, amelynek része az is, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. [Lásd: 9/1992. (I. 30.) AB határozat] Az Alkotmánybíróság által alkalmazott szigorúbb mérce alapján ugyanakkor alkotmányellenessé csak az a szabály nyilvánítható, amely értelmezhetetlen voltánál fogva teremt jogbizonytalanságot, mert hatását tekintve nem kiszámítható, vagyis csak a jogalkalmazás számára eleve értelmezhetetlen jogszabály sérti a jogbiztonságot. [Lásd: 36/1997. (VI. 11.) AB határozat, és 42/1997. (VII. 1.) AB határozat]

Álláspontom szerint az Ötv. azon rendelkezése, amely a nemzetiségi törvény által megszüntetett kisebbségi szószóló részére biztosít tanácskozási jogot a helyi önkormányzat zárt testületi ülésén, a jogállamiság elvével és az abból fakadó jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okoz. Az Alaptörvény XXIX. cikk (2) bekezdése azzal, hogy biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok létrehozásához való jogot, elismeri a nemzetiségek öngazdálathoz való jogát. Ennek fontos eleme a képviseleti jog, amely a törvényi szabályozás hiányosságai miatt jelenleg nem tud megfelelően érvényesülni. Az a rendelkezés ugyanis, amely a kisebbségi szószólót jogosítja fel a helyi önkormányzat zárt ülésein való tanácskozásra, a törvényi szabályozás változása következtében nem alkalmazható a nemzetiségi önkormányzati elnökökre.

Álláspontom szerint a jogi szabályozás hiányosságai a nemzetiségi önkormányzatok képviseleti jogosultságaival összefüggő visszásságot idéznek elő. E visszásságok orvoslása érdekében a törvényi szabályozás mielőbbi módosítását tartom szükségesnek.

III. Abban az esetben, ha a jogalkotó kész soron kívül módosítani a törvényi szabályozást a nemzetiségi önkormányzatok képviseleti feladatainak ellátásához szükséges tanácskozási jog biztosítása érdekében, a törvényhozás akkor is időt fog igényelni.

Álláspontom szerint a törvényi szabályozás hatálybalépéséig is szükséges olyan megoldást

találni, amely lehetővé teszi a nemzetiségi önkormányzati elnökök számára, hogy részt vehessenek a helyi önkormányzatok testületi és bizottsági ülésein. Az Ötv. hatályos rendelkezései alapján a zárt ülésen meghívás esetén az érintett és a szakértő is részt vehet. Ez törvényi alapot adhat arra, hogy a jogi szabályozás hiányosságainak kiküszöböléséig a nemzetiségi önkormányzati elnököket e minőségükben hívják meg a helyi önkormányzatok testületi és bizottsági üléseire. Megítélésem szerint különösen fontos, hogy az alábbi tárgykörökben folytatott tanácskozásokon jelen lehessenek a nemzetiségi önkormányzati elnökök.

1. A nemzetiségi önkormányzatok – más feladataik mellett – a nemzetiségi közügyek települési, területi vagy országos szinten történő önálló intézésére jönnek létre. A nemzetiségi közügyek körébe tartozik többek között a nemzetiségi törvényben biztosított egyéni és közösségi jogok érvényesülése, a nemzetiséghez tartozók érdekeinek kifejezésre juttatása – különösen az anyanyelv ápolása, őrzése és gyarapítása, továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának a nemzetiségi önkormányzatok által történő megvalósítása és megőrzése – érdekében a nemzetiséghez tartozók meghatározott közszolgáltatásokkal való ellátásával, ezen ügyek önálló vitelével és az ehhez szükséges szervezeti, személyi és anyagi feltételek megteremtésével összefüggő ügy. Ebből következően, ha a települési önkormányzat a nemzetiségi kulturális autonómia megvalósításával – így különösen az oktatással, valamint az anyanyelv és a hagyományok ápolásával, az építészeti és egyéb tárgyi emlékek megőrzésével – kapcsolatos kérdéseket tárgyal, akkor a nemzetiségi önkormányzat elnöke számára mind a nyílt, mind zárt üléseken biztosítani kell a részvétel jogát. Különösen így van ez akkor, ha a testületi vagy a bizottsági ülésen olyan döntést vitatnak meg, amelyhez kapcsolódóan a nemzetiségi önkormányzatot egyetértési vagy véleményezési jog illeti meg. Az együttdöntési jog gyakorlásának ugyanis az az alapvető feltétele, hogy a nemzetiségi önkormányzat rendelkezésére álljanak a testületi álláspont kialakításához szükséges információk. Ezen kérdések kapcsán a nemzetiségi önkormányzat elnökének kizárása a települési önkormányzat üléseiről lényegében a nemzetiségi autonómia tartalmának „kiüresítéseként” lenne értékelhető.

2. Indokoltnak tartom, hogy a nemzetiségi önkormányzat elnöke ne csupán a nemzetiségi közügyekkel szoros kapcsolatban álló napirendi pontok megvitatásában vehessen részt. A helyi önkormányzat képviselő-testülete vagy bizottsága által tárgyalt kérdések jelentős része – így különösen az Ötv. 8. §-ában meghatározott feladatok ellátásához kapcsolódó döntések – szükségszerűen érintik a település nemzetiségi közösségét is, indokolt tehát, hogy az ülésen részt vehessen a nemzetiségi önkormányzat elnöke is. Az adott nemzetiséget érintő ügy fogalmába ezért álláspontom szerint beletartozhatnak például a településfejlesztéssel, a lakásgazdálkodással, az épített és a természeti környezet védelmével, a helyi közutak fenntartásával, a csatornázással, a csapadékvíz elvezetésével, a helyi tömegközlekedéssel, a köztisztasággal, a foglalkoztatás megoldásával kapcsolatos kérdések is.

3. Általános tapasztalat, hogy a települési önkormányzatok a zárt üléseik többségében szociális támogatási kérelmekről határoznak. Felvetődik tehát, hogy a nemzetiségi önkormányzat elnöke ezekre az ülésekre is meghívható-e szakértői, illetve érintett minőségében. Megítélésem szerint erre is lehetőség van, hiszen ekkor a nemzetiségi önkormányzat elnöke nem vesz át hatósági feladatkört, hanem tanácskozási jogával élve elősegíti a minél megalapozottabb döntéshozatalt. Ebben az esetben azonban különösen fontos érvényesíteni azt a követelményt, hogy az ülésre meghívott nemzetiségi önkormányzati elnök köteles betartani az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény és más jogszabályok titokvédelmi rendelkezéseit, és a

megismert adatokat (személyes adat, döntés-előkészítő irat, üzleti titok) nem hozhatja nyilvánosságra, nem élhet vissza azokkal. [Ezt az álláspontot képviselte a kisebbségi szószóló zárt ülésen való részvételével kapcsolatban dr. Péterfalvi Attila adatvédelmi biztos 587/K/2007. állásfoglalásában.]

Intézkedéseim – A jelentésben feltárt, alkotmányos jogokkal összefüggő visszasságok orvoslása, jövőbeni megszüntetése és megelőzése érdekében, az Ajbt. 37. §-a alapján felkérem a közigazgatási és igazságügyi minisztert, valamint a belügyminisztert, hogy – figyelemmel az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 34. § e) pontjában, valamint 39. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra – kezdeményezzék a törvényi szabályozás soron kívüli módosítását a nemzetiségi önkormányzatok elnökei tanácskozási jogának biztosítása érdekében a helyi önkormányzatok nyílt és zárt testületi és bizottsági ülésein.

Az Ajbt. 31. § (1) bekezdése alapján felkérem a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy az általam javasolt törvénymódosítás hatálybalépéséig terjedő időszakban a kormányhivatalok útján tegye meg a szükséges intézkedéseket a nemzetiségi önkormányzati elnökök szakértői, illetve érintett minőségében való meghívása érdekében a helyi önkormányzatok az adott nemzetiséget érintő napirendi pontokat tárgyaló testületi és bizottsági üléseire.

Prof. Dr. Szabó Máté – alapvető jogok biztosa

Az alapvető jogok biztosának jelentése települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás tárgykorében (AJB-2994/2012.)

Az eljárás megindítása

A 2012. évben a „*Válság vesztesei – a paragrafusok fogságában*” elnevezésű projektet indítottam a jelenleg is tartó válságfolyamat következményeinek feltérképezésére, tanulmányozására, a tanulságok levonására. A válság és az ebből fakadó megszorítások nemcsak az egyes embereket, a családokat érintik, de hatást gyakorolnak az államra, az önkormányzatokra, és az önkormányzat által kiépített és működtetett közszolgáltatásokra is. A projekt keretében az alapjogok és alkotmányos elvek érvényesülését szem előtt tartva az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (4) bekezdése alapján hivatalból több környezeti tárgyú vizsgálatot folytattam. Hivatalomhoz évek óta folyamatosan számos panasz érkezik a kötelező települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás tárgykorében. A hulladékkezelés rendkívül összetett problémakörén belül – lényegében függetlenül a helytől, az ország valamennyi részéből – a panaszok jellemzően azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy indokolt-e, illetve mennyiben megengedhető a lakosság fizetési kötelezettséggel való terhelése. A hazai lakosság fizetőképessége ugyanakkor közismerten egyre több területen romlik, a megélhetési nehézségekkel küzdő állampolgároknak már most is nagy problémát okoz a hulladékdíj megfizetése. A hulladékkezeléshez kapcsolható nem kívánatos lakossági attitűdök (kommunális hulladékok égetése, ingatlanokon belüli felhalmozása és engedély nélküli kezelése, továbbá azok elhagyása) az egyedi beadványokban ugyancsak gyakran megfogalmazott problémakörök, amely ellen – tapasztalataim szerint – a hatóságok nem tudnak érdemben fellépni. A települési szilárd hulladék-szállítási közszolgáltatás a teljes lakosságot érinti, ezért kiemelt figyelmet érdemel a terület alapjogi szempontú vizsgálata. A fentiekkel összefüggésben a projekt keretében hivatalból vizsgálatot indítottam „*A válság megjelenése a települési szilárd hulladékkezelésben*” címmel, tekintettel arra, hogy a települési szilárd hulladékkezelési

közzolgáltatással összefüggésben felmerült az egészséges környezethez való jog, a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelménye, és a jogorvoslathoz való jog sérelmének a gyanúja.

A vizsgálat elsődleges célja annak feltárása, hogy a gazdasági-pénzügyi válság milyen problémákat okoz a települési szilárd hulladékkezelési közzolgáltatás terén, annak ellátását veszélyezteti-e, illetve miként tükröződik az abban résztvevők magatartásában. A vizsgálat célja továbbá áttekinteni, hogy a fenti problémakörrel összefüggésben mit mutatnak a hozzánk érkező panaszok, valamint feltárni, hogy a konfliktusok jogalkotási, jogalkalmazási, illetve jogértelmezési, valamint az intézményi rendszer működésének/működtetésének zavaraira, esetleg az érdek-motivációk hiányára vezethetők-e vissza. A vizsgálatom eredményes befejezése érdekében az Ajbt. 21. § (1) bekezdés a) pont alapján kérdéseimmel megkerestem a Vidékfejlesztési Minisztériumot, az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökséget, a Nemzetgazdasági Minisztériumot, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságot, a közzolgáltatást nyújtó cégek közül a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt-t, az AVE Zöldfok Települegazdálkodási és Kommunális Zrt-t, a Saubermacher-Magyarország Kft-t, és a Remondis Kft-t. Az Ajbt. 26. § (2) bekezdése alapján kérdésekkel fordultam a témakörben érintett Országos Környezetvédelmi Tanácshoz, a Köztisztasági Egyesüléshez, a Humusz Szövetséghez, a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetségéhez, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségéhez, a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetségéhez, a Magyar Önkormányzatok Szövetségéhez, valamint a Jegyzők Országos Szövetségéhez. (A megkeresésre nem érkezett válasz a Remondis Kft. és a Jegyzők Országos Szövetsége részéről. A Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége a tagjai által megküldött válaszokat bocsátotta a rendelkezésemre.)

Érintett alapvető jogok és alkotmányos értékek

- *a nemzet közös öröksége* (Alaptörvény P) cikk: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”)
 - *az egészséges környezethez való jog* (Alaptörvény XXI. cikk (1)-(3) bekezdések: „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni. Elhelyezés céljából tilos Magyarország területére szennyező hulladékot behozni.”)
 - *a jogállamiság elve és a jogbiztonság követelménye* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”)
 - *jogorvoslathoz való jog* (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”)
- (...)

Összegzés – A hulladékgazdálkodás rendszere igen összetett, *komplex szemléletet és kezelést igénylő, több szakterület – például oktatás, szociális ellátások – együttműködését igénylő szakágazat*. A jogalkotónak az érintettek lehetőségeinek és teherviselő képességének a figyelembevételével kell megvalósítania a hulladékgazdálkodás céljait, így a veszélyeztetett társadalmi csoportokhoz tartozók érdekei is érvényesülhetnek. A hulladék státusához, az azzal való bánásmódhoz való lakossági hozzáállás egyben szociális szempontból is képet adhat az állampolgárok helyzetéről. *Az ország különböző régióit, településeit nem lehet egyformán kezelni, azok eltérő adottságai miatt* (kisvárosias vagy nagyvárosias jellegű település,

lakosságszám, a hátrányos helyzetűek aránya a lélekszámon belül, településszerkezet, infrastruktúra). A beérkezett válaszokból így nem lehet egyöntetű és általános következtetéseket levonni. Az azonban egyértelmű, hogy vannak hátrányosabb helyzetben lévő régiók, és ott a válság hatásai erősebben érzékelhetők.

Az egészséges környezethez való alapjog sérelmét idézheti elő, ha a hulladékgazdálkodás egyik eszközét jelentő települési szilárd hulladékszállítási közszolgáltatás finanszírozási alapja bizonytalan. Ennek vizsgálata során a korábbi vizsgálataim eredményére támaszkodva kérdésként vetettem fel, hogy az ingatlantulajdonos által meg nem fizetett közszolgáltatási díjak nem kellően hatékony behajtása jogalkotási, vagy jogalkalmazási okokra vezethető vissza. Megállapítható, hogy abban mind a szaktárca, mind a jogalkalmazó adóhatóság oldaláról hiányosságok tapasztalhatóak. A jogalkotó nem végezte el kellő időben a jogi szabályozás hatályosulásának a vizsgálatát, a jogalkalmazók pedig nem követték a példamutató hulladékgazdálkodás elvét. Az egészséges környezethez való jog, illetve a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság sérelmét idézte elő a Hgt. egymás utáni, gyors ütemben történő módosítása, amely először a közszolgáltatási díjra vonatkozóan teljes „díjstop” rendelkezést vezetett be, amelyet azonban nem sokkal később részlegesen feloldottak. A módosítások során a jogalkotás szakmai alapelveit nem érvényesítette kellően a jogalkotó. A „díjstop” szabályozás, vagyis a közszolgáltatási díj befagyasztása kifejezetten a válságra adott reakció volt, célja, hogy a lakosság költségei ne növekedjenek. A teljes „díjstop” bevezetése azonban szakmailag nem volt átgondolt lépés. Korábbi vizsgálataim során, és a Törvényjavaslatot megelőző közigazgatási egyeztetés alkalmával is kifejtettem azon álláspontomat, amely szerint a növekvő közszolgáltatási díjakat egyre kevesebben fogják tudni megfizetni. Úgy vélem, ez a folyamat a lakosság egyes csoportjainak pénzügyi támogatásokkal való kisegítését teszi szükségessé. A jelenlegi tendencia indokoltá teszi annak megfontolását, hogy milyen központi támogatással, valamint szabályozással lehetne a közszolgáltatás utáni díjfizetési kötelezettség körében kedvezményeket, mentességeket alkalmazni, ezek országosan egységes bevezetését elősegíteni.

A jogorvoslathoz való jog érvényesülését is vizsgáltam, tekintettel arra, hogy a válság időszakában az ingatlantulajdonos érdekeit védő garanciáknak is kiemelt jelentősége van. Megállapítottam, hogy a közszolgáltatók Alaptörvényen alapuló kötelezettsége az ügyféli kifogások megválaszolása során a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás nyújtása. Vizsgáltam továbbá, hogy a hatályos szabályozás milyen jogorvoslati lehetőséget biztosít a közszolgáltatással összefüggésben az ingatlantulajdonosok részére. Megállapítottam, hogy több szervezet is hatáskörrel rendelkezik a kifogások bizonyos szempontú vizsgálatára, azonban a Törvényjavaslat elfogadásáig nincs olyan külső, független, kötelező erejű döntést hozó szerv, amely kellően hatékonyan tudná érvényesíteni a fogyasztók jogait.

Intézkedéseim

A jelentésemben feltárt, alapvető jogokkal összefüggő visszasságok jövőbeni elkerülése érdekében:

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján *felkérem a vidékfejlesztési minisztert, hogy*

- hívja fel a települési szilárd hulladékszállítást ellátó közszolgáltatók figyelmét arra, hogy az Alaptörvényből eredő kötelezettségük a panaszkezelési eljárás során a jogorvoslati eljárások lehetőségéről történő – teljes körű – tájékoztatás;
- a hulladékról szóló T/5538. számú törvényjavaslat elfogadását követően gondoskodjon a kihirdetett törvény hatékony utólagos hatásvizsgálatáról, kísérje figyelemmel és érvényesítse az eddigi ombudsmani jelentésekben, a jogszabályalkotásra tett javaslataimat, továbbá a közigazgatási egyeztetés során kifejtett ombudsmani

véleményt;

- a helyi önkormányzatokért és az államháztartásért felelős miniszterek bevonásával dolgozzon ki szakmai koncepciót arra vonatkozólag, hogy az igazoltan behajthatatlan települési szilárd hulladék szállítási közszolgáltatási díjkövetelés fedezetét hogyan lehet biztosítani a közszolgáltatók részére;
- a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter bevonásával a fokozatosság elvét szem előtt tartva dolgozzon ki szakmai koncepciót a szelektív hulladékgyűjtésből származó másodlagos nyersanyag felvevő piacának megteremtése érdekében;
- az emberi erőforrások minisztere bevonásával vizsgálja felül és hangolja össze az anyagilag rászorulóknak esetében a szociális alapon történő támogatási formák nyújtásának lehetőségeit;
- gondoskodjon a hulladékról szóló T/5538. számú törvényjavaslat elfogadását követően a miniszteri rendeletben kihirdetett díj differenciált megállapításáról.

Az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján *felkérem a vidékfejlesztési minisztert és a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy gondoskodjon a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvényben előírt jogalkotási szakmai szabályok maradéktalan érvényesítéséről.*

Prof. Dr. Szabó Máté – alapvető jogok biztosa

(A [Jelentés teljes terjedelemben megtalálható itt](#), vagy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala honlapján.)

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) indítványozta Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a települési hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló 16/2009. (XII. 16.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 20/2011. (XII. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) törvényellenességének vizsgálatát. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy az Ör. törvénysértő, ezért azt kihirdetése – 2011. december 16. - napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette. Az indítványozó előadta, hogy Dömös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. december 15-én olyan képviselő-testületi ülést tartott, amely nem volt szabályszerűen összehívva. A csatolt iratok – a képviselő-testület ülésére szóló meghívó és az ülésről készült jegyzőkönyv ülés időpontjára vonatkozó részei - alapján igazolta, hogy a polgármester a képviselő-testület 2011. december 15-ei ülését 18 órára hívta össze, ezzel szemben a képviselők a képviselő-testületi ülést reggel 7 órakor tartották meg. A Dömös Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2007. (X.26.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ.) 12. § és 13. §-ai tartalmazzák a képviselő-testület összehívásának szabályait (a meghívás rendjét, a meghívottak körét). Az indítványozó szerint az SZMSZ több rendelkezését sértette meg a képviselő-testület akkor, amikor nem az előre meghirdetett időpontban tartotta a képviselő-testületi ülést. Ennek következménye viszont az, hogy az ezen az ülésen meghozott döntések, így az Ör. jogsértően jöttek létre. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint a bíróság dönt „az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről.” A jogforrási rendszerben az önkormányzati rendeletek vonatkozásában a magasabb jogszabállyal való ellentét tilalmát a más jogszabállyal való ellentét tilalma váltotta fel, amely lehetővé teszi annak vizsgálatát – és megállapítását - is, hogy az adott önkormányzat rendeletei között fennáll-e kollízió, de azt is,

hogy betartotta-e az adott önkormányzat a rendeletalkotásra vonatkozóan előre meghatározott saját szabályait. Mindezek alapján vette figyelembe a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. törvényességi vizsgálata során – az Ötv. mellett - az SZMSZ rendelkezéseit is.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5045/2012/3.	2012. évi 95. szám , 13966. oldal

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) indítványozta Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a települési hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló 16/2009. (XII. 16.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 20/2011. (XII. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) törvényellenességének vizsgálatát. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy az Ör. törvényt sértő, ezért azt kihirdetése – 2011. december 16. - napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette. Az indítványozó előadta, hogy Dömös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. december 15-én olyan képviselő-testületi ülést tartott, amely nem volt szabályszerűen összehívva. A csatolt iratok – a képviselő-testület ülésére szóló meghívó és az ülésről készült jegyzőkönyv ülés időpontjára vonatkozó részei - alapján igazolta, hogy a polgármester a képviselő-testület 2011. december 15-ei ülését 18 órára hívta össze, ezzel szemben a képviselők a képviselő-testületi ülést reggel 7 órakor tartották meg. A Dömös Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2007. (X.26.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ.) 12. § és 13. §-ai tartalmazzák a képviselő-testület összehívásának szabályait (a meghívás rendjét, a meghívottak körét). Az indítványozó szerint az SZMSZ több rendelkezését sértette meg a képviselő-testület akkor, amikor nem az előre meghirdetett időpontban tartotta a képviselő-testületi ülést. Ennek következménye viszont az, hogy az ezen az ülésen meghozott döntések, így az Ör. jogsértően jöttek létre. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint a bíróság dönt „az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről.” A jogforrási rendszerben az önkormányzati rendeletek vonatkozásában a magasabb jogszabállyal való ellentét tilalmát a más jogszabállyal való ellentét tilalma váltotta fel, amely lehetővé teszi annak vizsgálatát – és megállapítását - is, hogy az adott önkormányzat rendeletei között fennáll-e kollízió, de azt is, hogy betartotta-e az adott önkormányzat a rendeletalkotásra vonatkozóan előre meghatározott saját szabályait. Mindezek alapján vette figyelembe a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. törvényességi vizsgálata során – az Ötv. mellett - az SZMSZ rendelkezéseit is.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5046/2012/3.	2012. évi 89. szám , 13353. oldal

A Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: indítványozó) Dunakeszi Város Önkormányzata ellen a Dunakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a dunakeszi repülőtér használatáról és hasznosításáról szóló – 28/2011. (VII. 25.) önkormányzati rendelettel (a továbbiakban: Ör. mód.) módosított – 18/2011. (V.31.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) törvényellenességének vizsgálatát kérte. A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör.-t megsemmisítette. Az indítványozó bíró szerint az önkormányzat az Ör.-ben és az Ör. mód.-ban nem helyi érdekű közügyet szabályozott és az országos szintű szabályozáshoz képest a kiegészítő helyi jogalkotás sem biztosított, továbbá nem törvényi

<p>felhatalmazás alapján annak végrehajtására alkotta rendeletét. Amennyiben az önkormányzat tulajdonosi minőségében járt el, akkor az ilyen jogviszonyokba – erre vonatkozó felhatalmazás hiányában - rendeletalkotási jogának felhasználásával nem avatkozhat be. Az indítványozó bíró kifejtette, hogy az Ör. és az Ör. mód. fizetési kötelezettséget állapít meg a perbeli nem nyilvános reptér használatáért és bevezeti a repülőtéri parancsnak jogintézményét, amelyekre az önkormányzatnak felhatalmazása nincs. A repülőtér használatának korlátozására, illetve a használattól való eltiltásra a légiközlekedési hatóság jogosult. Az indítványozó bíró végül arra utalt, hogy kérelmének részletes indokolását a Pest Megyei Kormányhivatal - ezen ügyhöz kapcsolódó - törvényességi észrevétele tartalmazza. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. illetve az Ör. mód. által szabályozottak (nem nyilvános repülőtér használatáról és hasznosításáról való rendelkezés) nem tekinthető törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására alkotott önkormányzati rendeletnek sem. Így az Ör. preambulumban hivatkozott a helyi önkormányzatokról szóló 1990. LXV. törvény 16. § (1) bekezdésre utaló felhatalmazás önkormányzati rendeletalkotásra e tárgyban nem áll fenn.</p>	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5049/2012/3.	2012. évi 134. szám , 22666. oldal

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) Érpatak Község Önkormányzata ellen, az Érpatak Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 9/2012. (VII.10.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezései törvényellenességének vizsgálatát kérte. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 6. § (1) bekezdésének „az általa lakott ingatlan a jogszerű (jogcím szerinti) használatának igazolása mellett” szövegrésze, a 6. § (2) bekezdés utolsó mondata, 6. § (3) bekezdés a) és c) pontjai, 6. § (4) bekezdés e) és g) pontjai, 8. § (3) bekezdése, 9. § (1) bekezdés c) pontja, 10. §-a törvénysértő, ezért e rendelkezéseket megsemmisítette. Az Ör. 6. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az aktív korúak ellátására való jogosultság, továbbá a normatív lakásfenntartási támogatásra való jogosultság megállapításához – „az általa lakott ingatlan a jogszerű (jogcím szerinti) használatának igazolása mellett” – a képviselő-testület további együttes feltételeket is meghatározhat a rendeletben. A lakásfenntartási támogatásra vonatkozó követelmények tekintetében a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szoc. tv.) 38. § (9) bekezdése azonos felhatalmazást ad az önkormányzatoknak rendeleti szabályozásra, mint az aktív korúak ellátása vonatkozásában a Szoc. tv. 33. § (7) bekezdése. Önmagában e felhatalmazások lehetővé teszik az adott tárgyban a további önkormányzati szabályozást. Mindezek mellett az Ör. 6. § (1) bekezdése az ingatlan jogszerű (jogcím szerinti) használatának igazolását írja elő. A rendelet e szabályából nem derül ki, hogy a „jogszerű (jogcím szerinti) használat” alatt a rendelet alkalmazása során mit kell érteni, annak igazolása hogyan történik. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 26. § (4) bekezdése szerint egyébiránt a lakcímbjelentés önmagában a lakás használatához fűződő jogot nem keletkeztet. Megállapítható továbbá, hogy az az Ör. 6. § (1) bekezdésének ezen feltétele nem vonható a lakókörnyezet rendezettsége, vagy a szociális rászorultság igazolása körébe meghatározott feltételek közé. Mindezen törvényi szabályok tükrében az Ör. 6. § (1) bekezdésének az ingatlan jogszerű (jogcím szerinti) használatának igazolásáról szóló szabálya törvény által meghatározottakkal ellentétes, azokon túlterjeszkedik, alkalmazása jogbizonytalanságot okoz. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdése törvényi követelményként írja elő az önkormányzati rendeletek tekintetében is a megfelelően

érthető, a címezettek számára egyértelműen értelmezhető normatartalom követelményét.	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5051/2012/3.	2012. évi 137. szám , 24077. oldal
<p>A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése elmulasztotta törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét, amikor nem tett eleget a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési közszolgáltatásról szóló 40/2004. (XII. 14.) Kr. rendeletével módosított 39/2002. (XII. 23.) Kr. rendeletében (a továbbiakban: Ör.) a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 23. § h) pontjában foglalt felhatalmazásban foglaltaknak. Az eljárás tárgyát képező esetben az Ör. 3. § 4. pontja értelmében „ingatlantulajdonos: az a természetes személy, illetve tulajdonosi közösség, akiknek, amelynek a tulajdonában, birtokában, vagy használatában lévő ingatlanon települési szilárd hulladék keletkezik”. Az Ör. személyi hatálya nem terjed ki a gazdálkodó szervezetekre, noha a Hgt. a települési szilárd hulladék elszállításával kapcsolatosan a 21. § (2) bekezdése és az önkormányzati felhatalmazást tartalmazó 23. § h) pontjában utal arra, hogy a gazdálkodó szervezetek is kötelesek a közszolgáltatás igénybevételére.</p>	
Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5053/2012/3.	2012. évi 143. szám , 24618. oldal

<p>A Kúria Önkormányzati Tanácsa Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban indítványozó) a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 31/2011. (IX. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezései törvényellenességének vizsgálatát kérte. Az indítványozó törvényességi felhívással élt az Ör.) 59. § (2)-(3) bekezdése tekintetében, mivel az Ör. álláspontja szerint ellentétben áll a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 12. § (6) bekezdésével, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 32/2010. (XII.31.) KIM rendelet (a továbbiakban: KIM rendelet) 13. § (1) bekezdésével és 17. §-ával. Az indítvány értelmében az Ör. 59. § (2) bekezdése a képviselő-testületi döntés három formáját ismeri a rendeletet, a határozatot és a tájékoztatót, az indítványozó szerint azonban a képviselő-testületi döntés formája csak rendelet és határozat lehet. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megküldte az indítványt az önkormányzatnak az indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalása beszerzése céljából. Az önkormányzat kifejtette, hogy az Ör. 59. § (1) bekezdés c) pontjában a döntési javaslat szempontjából az előterjesztésnek három formája létezik, a rendelet és a határozat mellett a tájékoztató. A Kúria Önkormányzati Tanácsa hivatkozva az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésére az Ötv. 12. § (6) bekezdésére, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – már hatályos – 132. § (3) bekezdésére megállapította, hogy az önkormányzati döntések között mind az Alaptörvény, mind az Ötv., mind pedig a már hatályos Mötv.-beli szabályok a rendeletet és a határozatot nevesítik. Mindezekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Budapest Főváros X. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 31/2011. (IX.23.) önkormányzati rendelet 59. § (2) bekezdés c) pontja törvénysértő és e rendelkezést megsemmisítette.</p>
--

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5055/2012/3.	2012. évi 143. szám , 24621. oldal

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) a Foktő Község Önkormányzata ellen kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárását a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Foktő Község Önkormányzata az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 91. § (1) bekezdéséből eredő jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mert nem alkotta meg a 2011. évi költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadási rendeletet, ezért felhívta a Képviselő-testületet, hogy szabályozási kötelezettségének 2012. december 31-ig tegyen eleget. Az indítványozó kifejtette, hogy 2012. május 30-án Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki a törvénysértés megszüntetésére, mert az önkormányzat polgármestere az Áht. által előírt határidőig, 2012. április 30-ig nem terjesztette a képviselő-testület elé a zárszámadás tervezetét, így az önkormányzat nem rendelkezik a 2011. évre zárszámadási rendelettel. Az indítványozó törvényességi felhívásában kitűzött határidő eredménytelenül telt el, válasz, értesítés, jegyzőkönyv nem érkezett a kormányhivatalhoz. A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt 30 napos határidő tűzésével megküldte a helyi önkormányzatnak az indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalása beszerzése céljából, azonban az önkormányzat az állásfoglalás benyújtásának lehetőségével nem élt, tájékoztatást a kifogásolt rendelet megalkotása tekintetében nem adott.

Határozat száma:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
Köf. 5064/2012/3.	2012. évi 154. szám , 26222. oldal

(Lezárva: 2012. december 4.)

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Feladatok Főosztálya

A Közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény alkalmazása az ivóvízminőség-javító programok felgyorsítása érdekében

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 2012. január 1-jén hatályát veszítette, rendelkezéseit a 2012. január 1. napját megelőzően megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni.

Az új törvény áttekinthető szabályozása révén jobban szolgálja a közbeszerzés alapvető céljait, a közpénzek elköltése átláthatóságának és a verseny tisztaságának biztosítását. A törvény számos, a visszaélések és a korrupció visszaszorítására irányuló rendelkezést tartalmaz, az egyes eljárási fajták világosabb szabályozása pedig a könnyebb alkalmazhatóság, illetve a szabályozás kiszámíthatósága irányába hat.

A jelenleg hatályos Kbt. nemzeti eljárásrendre vonatkozó szabályainak lényeges tartalma az, hogy a nemzeti eljárásrendben alkalmazandó eljárás (Kbt. Harmadik Rész) szabályai jelentősen egyszerűbbek a korábbi szabályokhoz képest. Az eljárások egyszerűsítésével

kapcsolatosan a jogalkotói szándék az volt, hogy az uniós értékhatár alatti beszerzéseket közelebb hozza a helyi viszonyok között működő kisvállalkozások számára is, az eljárás pedig egyszerűbb legyen. A kis értékű eljárásokban ne legyen szükség ajánlattevői oldalon speciális szakértelem igénybevételére az ajánlattételhez. Ezt a jogpolitikai célt erősíti az ajánlatkérőknek a törvényben biztosított azon lehetősége, mely szerint **uniós értékhatár alatti beszerzéseikre saját, kötetlen szabályokat alkothatnak**, vagy a Kbt. Második Részében meghatározott szabályok szerint járnak el a Kbt. 122. §-ában foglalt eltérésekkel.

A közbeszerzési eljárások ajánlatkérői a saját eljárási szabályainak kialakításakor csökkenthetik a benyújtandó igazolások és nyilatkozatok számát, az eljárásokat rövidebbé tehetik a határidők rövidítésével.

A szabályok egyszerűsödése mellett lényeges szempont az is, hogy - összhangban az Európai Bizottság, a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról (2006/C 179/02) szóló értelmező közleményével - **az ajánlatkérőnek saját eljárási szabályok előírása esetén is azokra az alapelvekre és alapvető garanciális szabályokra figyelemmel kell eljárnia, amelyeket a törvény - a Harmadik Részben, valamint a minden közbeszerzés általános szabályait tartalmazó Első Részben - előír.** A nemzeti eljárásrendben lefolytatni kívánt eljárásokat is **hirdetményben kell meghirdetni** és az eljárással kapcsolatos minden, az eljárás eredményére kiható döntést és információt közölnie kell a részt vevő gazdasági szereplőkkel. Az ajánlatkérők jogorvoslathoz való jogának biztosítása érdekében kötelező a döntések indokolt írásbeli közlése és összegezés készítése, valamint a szerződéskötési moratórium megtartása. A garanciális szabályok érvényesülését a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati fórumként ezen eljárások esetében is biztosítja.

Az **uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó** értékű beszerzések esetében ajánlattételi határidők rövidítésének és ezáltal az eljárások felgyorsításának lehetőségét szolgálják például a Kbt. azon rendelkezései melyek szerint az ajánlattételi határidő lerövidíthető, ha az ajánlatkérő az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény feladásának napját legalább ötvenkét nappal megelőzően, de legfeljebb tizenkét hónapon belül előzetes összesített tájékoztatót tartalmazó hirdetményt adott fel, és az tartalmazta az ajánlati felhívás hirdetményi mintája szerinti, a tájékoztatót tartalmazó hirdetmény feladásának időpontjában rendelkezésre álló adatokat is. Ebben az esetben a nyílt eljárás ajánlattételi határideje az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű beszerzések esetében 45 napról 29 napra csökkenthető.

Az ajánlattételi határidő további 5 nappal csökkenthető, ha az ajánlatkérő a dokumentációt térítésmentesen és teljes terjedelemben közvetlenül elektronikus úton az ajánlattevők számára hozzáférhetővé teszi az ajánlati felhívást tartalmazó hirdetmény közzétételének napjától, és a hirdetményben megadja a hozzáférés adatait.

A két rendelkezés együttes alkalmazása esetében ezen eljárási forma esetében az ajánlattételi határidő akár 24 napra is csökkenthető.

Tekintettel arra, hogy az ivóvízminőség-javítása érdekében folyamatban lévő projektek jelentős része az építési kivitelezés fázisába lép, ezért felhívjuk a kedvezményezettek figyelmét arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 172. §-ának (2) bekezdés k) pontja alapján útmutatót adott ki az építési beruházásokra irányadó 2012. január 1-től hatályos szabályozással összefüggésben. A hivatkozott útmutató a Közbeszerzési értesítő 2012. évi 82. számában 2012. július 20-án jelent meg, illetve az alábbi linken elérhető.

Közbeszerzések ellenőrzése:

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet hatálya kiterjed, a 2007-2013 programozási időszakban - az Európai Területi Együttműködés programjaiból származó támogatások kivételével - az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból (a továbbiakban együtt: alapok) származó - visszerthes vagy támogatási célú - kötelezettségek vállalására, teljesítésére, a teljesítés ellenőrzésére, a felhasználásában, a lebonyolításban és az ellenőrzésben részt vevő természetes személyekre, jogi személyekre, és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre, a támogatást igénylőkre, a címzettekre és a kedvezményezetteknek.

Felhívjuk tehát az ajánlatkérők figyelmét arra, hogy tegyenek eleget a hivatkozott jogszabályban foglalt kötelezettségeiknek, illetve az egyes Projektek tervezése során vegyék figyelembe az alábbi táblázatba foglalt határidőket.

<p align="center">FOLYAMATBA ÉPÍTETT ELLENŐRZÉS</p> <p align="center">Közösségi értékhatárt elérő és közösségi értékhatár feletti közbeszerzések esetében, valamint építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió Ft-ot elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárások esetében</p>									
	KSZ ellenőrzése				NFÜ ellenőrzése				
eljárás cselekmény	kedvezményezett megküldi a KSZ részére a tervezett közbeszerzési elj.dokumentumait a Pályázat i e-ügyintézés és felületen	támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú észrevételek megküldése kedv. részére	kedv.át-vezeti az észrevételeket és megküldi a módosított közbeszerzési dokumentációt a KSZ-nek	támogat-hatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú ellenőrzésről szóló nyilatkozat megküldése kedv. részére	kedv. megküldi a közbeszerzési dokumentumokat és a KSZ nyilatkozatát az NFÜ-nek	közbeszerzési-jogi minősége ellenőrzési jelentés megküldése a kedvezményezett részére	kedv. a jelentés alapján módosítja a dokumentációt és megküldi az NFÜ-nek	minőségellenőrzési tanúsítvány kiállítása	kedvezményezett megindítja a közbeszerzési eljárást
határidő	ellenőrzési határidő kezdete: o. nap	7 nap	5 nap	5 nap	haladéktalanul	7 nap (+7 nap hosszabbítás esetén)	5 nap	5 nap	
ellenőrzés időigénye: legalább 40 nap a közbeszerzési eljárás tervezett megindítását megelőzően									

Készítette: dr. Mészáros Ágota

UTÓELLENŐRZÉS Közösségi értékhatárt el nem érő közbeszerzések esetében, valamint építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió Ft-ot el nem érő közbeszerzési eljárások esetében						
KSZ ellenőrzése						
eljárási cselekmény	kedvezményezett megküldi a KSZ részére a lefolytatott közbeszerzési eljárás dokumentumait a Pályázati e-ügyintézés felületen	KSZ közbeszerzési jogi, támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontú utóellenőrzése, szükség esetén hiánypótlás kiírása	kedv. megküldi a hiánypótlást vagy tényállás tisztázásához szükséges dokumentumokat	KSZ ellenőrzi a hp-t és szükség esetén ismételt hp-t ír ki	kedv. teljesíti az ismételt hiánypótlást	KSZ utóellenőrzési jelentés kiadása
határidő	az összegzés megküldésétől számított 3 napon belül, KSZ ellenőrzési határidő kezdete: o. nap	dokumentumok beérkezése után haladéktalanul	7 nap	hp. beérkezése után haladéktalanul	3 nap	dokumentumok beérkezésétől 7 napon belül, amelybe a(z) (ismételt) hiánypótlás, tényállás tisztázásának ideje nem számít bele
ellenőrzés időigénye: legalább 17 nap						

Készítette: dr. Mészáros Ágota

Az egészséges ivóvíz biztosításához szükséges intézkedésekről szóló 1379/2012. (IX. 20.) Korm. határozat feladatként határozta meg, hogy kerüljön összeállításra egy módszertani segédlet, valamint egy könnyen használható és értelmezhető, a közbeszerzési eljárások lebonyolítását segítő útmutató. A hivatkozott útmutató elkészítésre került és a www.kormany.hu weboldalon a dokumentumok között közzétételre kerül. Az útmutató a jelenleg hatályos jogszabályi előírások alapján készült és folyamatosan frissítésre kerül a jogszabályi változások figyelembevételével.

Az útmutató és a mellékletként hozzá kapcsolt segédlet szöveges formában magyarázza az egyes eljárási cselekményekkel kapcsolatos előírásokat, felhasználva a Közbeszerzési Hatóság releváns útmutatóit, illetve az adott kérdéshez tartozó Közbeszerzési Döntőbizottsági döntések anyagait.

Az útmutató alkalmazása nem helyettesíti az eljárások lefolytatására igénybe vett hivatalos közbeszerzési tanácsadók szakértelmét, de az ajánlatkérőknek megfelelő szintű ismeret ad a szakértők munkájának ellenőrzéséhez.

A dokumentumban táblázatos formában összefoglalásra kerültek az egyes eljárásokhoz kapcsolódó határidők. Tartalmazza tovább az alábbi eljárások mintáit:

- Közbeszerzési Hatóság által a Kbt. 123. paragrafusa alkalmazására (szolgáltatás beszerzése tárgyában) kidolgozott eljárását.
- A FIDIC szerződéses feltételek szerinti mérnöki feladatokat ellátására irányuló eljáráshoz kidolgozott minta eljárást.
- A FIDIC Piros és Sárga Könyv szerinti eljárásokhoz kapcsolódó mintákat.

Kérjük, hogy az érintettek az útmutató további bővítésével, kiegészítésével kapcsolatos javaslataikat az alábbi email címre küldjék meg oki@bm.gov.hu.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja Példátadó Gyakorlatok Pályázata 2011-2012.

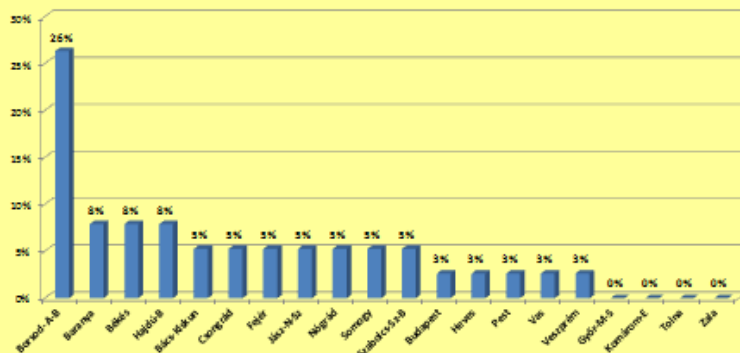
A Példátadó Gyakorlatok Pályázatát – a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját – a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) az Európa Tanács Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja Helyi és Regionális Demokrácia Szakértői Központja együttműködésével hirdeti meg 2008. évtől folyamatosan, melynek megvalósításában részt vesz a Magyar Faluszövetség, a TEMPUS Közalapítvány és a Belügyminisztérium (Irányító Bizottság). A program az Európa Tanács helyi és regionális demokrácia szakértői központja kezdeményezésére először Angliában indult el, és most már Európa szerte több országban alkalmazzák. Felmérések alapján Kelet-Közép-Európában igen népszerűvé vált a program, és statisztikai elemzés alapján Magyarországon érte el a legnagyobb érdeklődést és sikereket. A program célja a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése és megismertetése az ország más önkormányzataival, később esetleg a nemzetközi szakmai közélettel is. Az új és innovatív helyi megoldások feltérképezése, illetőleg az ilyen megoldásokat nyújtó önkormányzatok tudásának és tapasztalatának terjesztése a hasonló problémával küszködő önkormányzatok körében jobb közzolgáltatásokat, a településvezetésben magasabb színvonalú teljesítményt eredményezhet. A program által kezdeményezett tudásátadási folyamat azonban nemcsak azokat az önkormányzatokat segíti, amelyek új megoldásokhoz jutnak, hanem azokat is, amelyek a gyakorlatokat kialakították. Hiszen a tudásátadás nemcsak írott formában, hanem nyílt napokkal és a kollégákkal való konzultáció során valósul meg. E konzultációkon kitűnő új ötleteket kaphat az átadó önkormányzat is, a kialakított feladatok továbbfejlesztésére. A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok programja, Példátadó Gyakorlatok pályázata minden évben a legaktuálisabb, 3-4 témakörben kerül kiírásra. A program az önkormányzatok körében népszerű, évről-évre egyre több pályázat érkezik.

A 2011-2012. évi pályázati kiírásra 38 pályázat érkezett, mely összesen 68 települést érintett. Egyes projekteket az önkormányzatok összefogva, vagy kistérségben valósítottak meg.

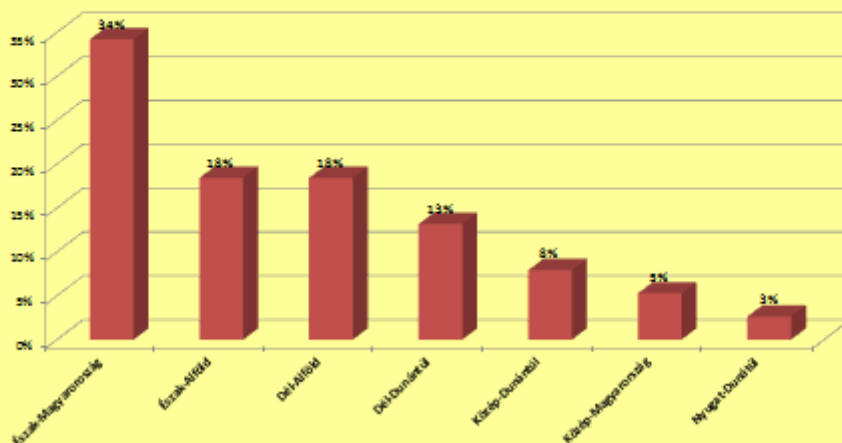
Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Közfoglalkoztatás

Beérkezett pályázatok megyénkénti megoszlása

Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Közfoglalkoztatás

Beérkezett pályázatok régióinkénti megoszlása

A program Irányító Bizottsága (IB) a benyújtott pályázatok közül egy ún. rövid listát állít össze, kiválasztva a jó gyakorlatokat. A rövid listán szereplő önkormányzatokat az IB a helyszínen látogatja meg, ahol lehetőség van arra, hogy a gyakorlatban is bemutassák programjukat. A helyszíni szemléket követően kerülnek kiválasztásra azok a pályázók, melyek az IB megítélése alapján a döntőbe kerülnek. Sok esetben az IB igen nehéz helyzetben van a döntés során, mert számos önkormányzat kiváló teljesítményt nyújt, mely példa lehet más önkormányzatok számára is, azonban a döntősök száma csak korlátozott lehet. Így volt ez a 2011-2012. évben is, ezért kívánunk bemutatni olyan pályázatokat is, amelyek ugyan nem kerültek a díjazottak közé, de gyakorlatuk mindenképpen példa lehet országszerte más önkormányzatok számára is. A legjobb gyakorlatokat a pályázatok, a rendelkezésünkre

bocsátott írott részanyagok, szóbeli információk, valamint a helyszíni szemlén tapasztaltak alapján ismertetjük.

2011-2012. évben az alábbi témakörökben pályázhattak az önkormányzatok:

1. Amikor nem a pénz a meghatározó – ötletekkel, összefogással településünkért
2. Legjobb Testvérvárosi Találkozó
3. Vizek varázsa, avagy varázslatos vizes világ
4. Startközmunka Mintaprogram-Közfoglalkoztatás

A rendezvény fővédnöke Dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, védnökök: Dr. Pintér Sándor belügyminiszter, Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter, Balogh Zoltán emberi erőforrások minisztere.

Támogatók: Belügyminisztérium, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Vidékfejlesztési Minisztérium, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Miniszterelnökség, TEMPUS Közalapítvány, IFUA&Grow, Magyar Posta, Blachere Illumination Hungary Kft., Országos Takarékszövetkezeti Szövetség és az Everling Kft.

1. Amikor nem a pénz a meghatározó – ötletekkel, összefogással településünkért

Mátraverebély - Kevésből a maximumot-Csodák földje

Mátraverebély 2100 lakosú Árpád-kori település, Nógrád megyében, a Cserhát és a Mátra találkozásánál fekszik. Mátraverebély kicsiben olyan, mint az ország, gyönyörű fekvésű, környezeti adottságai rendkívül szerencsések, de kihasználatlanok, és emellett egyre több problémával kell szembesülni. Az egykor biztos megélhetést adó bánya 22 éve bezárt, a munkahelyek megszűntek.

Ami Mátraverebélyben tapasztalható, nem egyedi jelenség, nincs munkahely és az emberek beletörődtek ebbe az állapotba. A lakosság többségéből hiányzik az önbecsülés, önbizalom és az összetartozás. Ezt kívánják nekik visszaadni, és a kiszolgáltatottság érzése helyett az önfenntartás ösztönét feléleszteni. Mátraverebély Önkormányzata a sokat kritizált közfoglalkoztatási rendszerre nem úgy tekintett, mint kötelező „nem szeretem” feladatra, hanem megpróbálták kihozni belőle a maximumot. Az egyéni képességek és beállítottság felmérése, elméleti és gyakorlati oktatás, munkamorál-javítás, közösségépítés, szemléletformálás, ez mind része a település közfoglalkoztatásának. Az értékteremtő közfoglalkoztatás megvalósítását a polgármester kezdeményezte, és ebben a testület támogatta. A közfoglalkoztatásban a szokásos tevékenységek mellé sok új dolgot be tudtak hozni: kertépítés, gyógynövényismeret és –feldolgozás, gazdálkodási alapismeretek, lekvárfőzés, hímzés, kosárfonás, különféle díszek és kompozíciók készítése erdőben gyűjtött termésekből, dísz tárgyak faragása, nyelvtanulás.

Elindult egy energetikai szemléletformálás is, a nap- és szélenergia hasznosításával. A programok az embereknek az első pillanattól nagyon tetszettek, szívesen tanultak, szorgalmasan készítették a házi feladatokat, a passzív állapotból kibillenve egyre több ötletet adtak. Néhány hónap elteltével elérték, hogy Mátraverebélyben közmunkásnak lenni nem hogy szégyen, sokkal inkább irigyelt státusz lett. A település többféle programon (konferencia, média) ismertette a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőségeket.

A folytatás nem kérdés, mint hátrányos térség, a település lehetőséget kapott a Startmunka Mintaprogramba való bekapcsolódásra, melynek előnyeivel a település továbbfejlesztheti közfoglalkoztatási programját. Szeretnék elérni, hogy a közfoglalkoztatottak közül minél többen őstermelővé váljanak, illetve szociális szövetkezetet alakítsanak, ami egy kisebb közösség boldogulását eredményezné. Mátraverebély kapui nyitva állnak más települések előtt is, hogy programjukat bemutassák, és más önkormányzatoktól újabb ötleteket szerezzenek.

Mátraverebély állattenyésztés

Forrás: Irányító Bizottság

Mátraverebély növénytermesztés

Forrás: Irányító Bizottság

Kunsziget – Partnerség a közjóért- *Civilekkel közösen egy erős közösségért-Falunkért*

Kunsziget 1262 lélekszámú település, Győrtől nyugatra található. Épített és természeti örökségben gazdag, hit- és hagyományvilágát példamutatóan őrzi. Európa híré a Krisztus keresés hagyománya.

A képviselő-testület 2008 óta hirdeti meg pályázati rendszerben saját költségvetésének terhére a civil szervezetek támogatását, melyek száma 12, taglétszámuk 650, azaz a lakosság 50 %-a. A cél: a magas szintű szolgáltatások biztosítása, a civil szervezetek, az önkormányzat, a falu közösségének együttes munkája révén. Az önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolat évtizedek óta jó. 2008-ban döntött úgy a testület, hogy partnerként hívja a civil szervezeteket, a „Köz-jó” megteremtése érdekében, és tevékenységüket pályázati úton támogatják (pl. beszélgetések, tanácsadás, jól működő egyesületek bemutatása, fesztiválok, Mozdulj az egészségért Kunsziget, Egy iskola-Egy polgárőr nap). A támogatás feltétele, hogy

a tevékenység egyezzen az alapító okiratban megfogalmazott célokkal, szolgálja a falu, a lakosság érdekét, segítse a közösségek kialakulását. Lassan kialakult a közvetlen párbeszéd, a problémák csökkentek, a megoldásokra a közösségek adtak lehetőséget, megjelent az önkéntes munka, az egymásért végzett felelősségvállalás. Hatása először kiterjedt a falu teljes lakosságára, és később túlnőtt a falu határain is.

A Kunszigeti Hírmondó, illetve a község honlapja folyamatosan bemutatja a civil szervezetek tevékenységét.

Jelmondatuk: A pénz nem minden, ha nincs hozzá lélek, emberi erő, akkor semmivé válik.

Kunsziget

Forrás: Kunsziget község hivatalos honlapja

Kisrécse - A helyiek akaratából Közadakozás, társadalmi munka, a falu megújításáért

Kisrécse 200 lakosú település, Dél-Zala megyében helyezkedik el, jellegzetes dombvidéken. Az évek során az idegenforgalomban betöltött szerepe egyre bővül, és ezzel gyarapodik a faluba látogatók száma.

A faluban sok az idős ember, és magas a munkanélküliek száma, a legnagyobb munkaadó a településen az önkormányzat. Problémát az jelentett, hogy nem volt lehetőség a közösségi élet megteremtésére. Ezért a lakosság a közösségi élet létrehozását tűzte célul, és az önkormányzat magánszemélyekkel összefogva közadakozást kezdeményezett, társadalmi munkákat szervezett. A játszótér megtervezése, az anyagok beszerzése nagyon rövid idő alatt megtörtént. A közcélú munkások és a segítők munkáját az önkormányzat koordinálta. A szabadtéri színpad és a fedett „kiülő” faanyagát a könyvtári normatívából vették, a cserép adomány volt. Mindez egy hónap alatt, társadalmi munkában készült el. A kápolnát 2009 tavaszán kezdték el építeni közmunkások bevonásával, és augusztus 20-án már ott tartották a szent misét. A játszótér a falu apró népe használja, és mivel kerítés választja el az úttól, a gyermekek biztonságban vannak. A fedett szabadtéri színpadhoz az iskolák és családok is kimehetnek pihenni, bográcsolni, a szabad időt jó hangulatban töltik el. Eredményeiket a médián keresztül népszerűsítették, és akik részt vettek benne (pénzzel, munkával, adománnyal) nagyon büszkék rá. Ezek az eredmények a helyi emberek akaratára, segítségére nélkül nem jöhettek volna létre, és más településekről is szívesen meglátogatják a közösségi teret.

Társadalmi összefogás

Forrás: www.kanizsatv.hu

Alsómocsolád-„Tipegő” demokrácia- Demokratikus Alsómocsoládi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat - a demokrácia alapja

Alsómocsolád 372 lélekszámú község Baranya megyében. A zsáktelepülés Mágocsról közelíthető meg. A település összközműves, szerkezete fésűs elrendezésű. Intézményei: Faluház, Őszi Fény Idősek Otthona, Konferencia Központ.

A település legnagyobb problémája a folyamatosan csökkenő lakosságszám, az elöregedés és az elvándorlás a jobb megélhetés reményében. Irányelvként határozták meg, hogy a gyermek és ifjúsági korosztály a település életképességének fundamentuma, rájuk alapozva kell megtervezni jövőjüket. Az önkormányzat támogatja a gyermek- és ifjúsági önkormányzat munkáját, együttműködik a megyei és országos ifjúsági szervezetekkel. Speciális lakástámogatási rendszert dolgoztak ki, az „Alsómocsoládi gyakornok” programmal pedig lehetőséget teremtettek a fiataloknak, hogy helyben, saját képességeiknek megfelelő munkát végezzenek a nyári szünetben. A Demokratikus Alsómocsoládi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat (DAIGYÖK) 1996-ban alakult, és az önkormányzat nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a fiatalok „tipegve”, már kisgyermekként megismerkedjenek a felnőtt korban rájuk váró demokratikus társadalom szabályaival. A DAIGYÖK két évente titkos szavazással a 15-25 éves korosztály tagjaiból két képviselőt és egy polgármestert választ, és hasonlóan működnek, mint „a nagy önkormányzat”.

A gyakorlat megvalósítása elsődlegesen nem a források mennyiségétől függ. A Belügyminisztériumtól 1996-ban elnyert támogatásból hozták létre a gyermek- és ifjúsági önkormányzatot, melynek fenntartásához az önkormányzat és az Alapítvány Alsómocsoládért szervezet járul hozzá. Az önkormányzat a gyakorlat végrehajtása során megszerzett tapasztalatait szívesen teszi közkinccsé.

DAIGYÖK

Forrás: www.gyiot.hu

Megyer-Egy falu újraszületik

Megyer honfoglalás kori talpülés. A török időkben a sümegi vár kapuja volt, és mint ilyen el is pusztult. Egyetlen iskolája és temploma sem volt, mivel itt mindig szegény emberek éltek, így a fejlesztések is elkerülték, ezért a falu szerkezete és az épületek megőrizték a XIX. sz. végi XX. sz. eleji stílusjegyeket.

Az önkormányzat igyekezett úgy kialakítani a projektjét, hogy mindenki érdekelt legyen. Így a tőkével rendelkező és nem rendelkező, a civil és gazdasági élet szereplői, a közszféra, és a magánszféra is részese lett a fejlesztésnek. A türelem és néha a feleslegesnek tűnő egyeztetések az ellenérdekelt felekből egy célért összefogó érdekelt feleket teremtettek.

Megyer kiemelten hátrányos település, 2004-ben sikerült ezt a tendenciát megállítani. Az önkormányzat vállalta, hogy az előre egyeztetett fejlesztési tervekhez összehangolja.

2008-ban Megyer további 59 településsel részt vett az Európai Unió társfinanszírozással megvalósuló LEADER program kialakításában.

A fejlesztési irányvonalak között jelentős szerepe van a turizmusfejlesztésnek, a helyi termékeknek, az épített és természeti értékek megőrzésének.

A Sümeg környéki települések közül Megyer nagyon jól meghatározott projektekkal járult hozzá a gazdaságfejlesztési elképzelésekhez. Cél volt az idegenforgalmi látványosságok számának növelése. Helyreállítható lett több olyan épített örökségi jellegű épület, amelyek egyedi hangulatukkal kulturális központot eredményeztek, és színesítik a térség idegenforgalmi hangulatát. Az idegenforgalom növekedésével igény merült fel szálláshelyekre is, melyből a településen jelenleg 36 található.

A pályázatban foglaltakban jelentősnek mondható, hogy bárhol az országban megvalósítható, a helyi lakosság bevonható, az elhagyott épületek ismét funkciót kaptak, a projekt hosszútávon fenntartható.

Vendégházak

Forrás: www.szallas.hu

2. Legjobb Testvérvárosi Találkozó

Ajak-Testvérvárosi kapcsolatok ápolása hagyományőrző fesztivál keretében-Ajaki Nemzetközi Lakodalmas és Hagyományőrző Fesztivál

Ajak az ÉK-Nyírségben helyezkedik el. A település folyamatosan fejlődik gazdaságilag és turisztikailag. Az önkormányzat által elindított kísérleti programnak célja a település lakosságának foglalkoztatása mellett, a falu önellátóvá válásának elősegítése.

Az Ajaki Nemzetközi Lakodalmas és Hagyományőrző Fesztivál több programból álló rendezvénysorozat, melynek célja a testvértelepülések találkozója, tapasztalatcsere. Céljuk a településen és a megyében élők kulturális élményeinek gazdagítása, a turisztika fellendítése és a hagyományőrzés országos és nemzetközi vonatkozásban. Testvértelepülései Bulgáriában, Ukrajnában, Lengyelországban, Romániában találhatók, amelynek eredményei szolidaritás, nemzetközi együttműködés, turizmus és kulturális élet fellendítése, idegenforgalom fejlesztése. Ezeket különféle nemzetközi rendezvényekkel valósítják meg. A jó példát, illetve gyakorlatot bármely település megvalósíthatja és fenntartható, különösebb gazdasági teher nélkül is.

Hagyományőrző Fesztivál

Forrás: <http://www.programturizmus.hu/tdestination-ajaki-nemzetkozi-lakodalmas-es-hagyomanyorzo-fesztival.html>

Hajdúdorog-A szeretet és a hit által övezett kulturális-gazdasági út Hajdúdorog és Stei között

Hajdúdorog közel 10.000 fős város, Debrecen és Nyíregyháza vonzáskörzetében helyezkedik el. Számottevő külföldi kapcsolattal rendelkezik, az ún. hajdúvárosok egyike.

Hajdúdorog és Stei testvérvárosi kapcsolata 18 éve áll fenn. A két város kapcsolatát egyrészt gazdasági, intézményi együttműködés fejlesztése jellemzi. A helybeli kultúra és művelődés, a lakosok életminőségének javítása a kitűzött cél. A jó kapcsolat ápolása érdekében kulturális

napokat, szakmai bemutatókat és hagyományos ételek kóstolóját rendezik meg évről-évre. Átadják egymásnak a húsvéti ünnepek szokásait és a népi kismesterségek fortélyait. Mindkét helyszínen művészeti központ jött létre, amely ugyancsak a jó kapcsolat ápolását eredményezi.

Húsvéti ünnep

Forrás: www.haon.hu

Budapest XIII. kerület - Egy hét Velencén Testvérvárosok angol nyelvi tábora a Velencei tó partján

A kerület 1938 óta önálló, 113531 fő lakossággal rendelkezik. Az elmúlt időszakban gyökeresen átalakult, élettel teli, modern nagyvárosi külsőt és hangulatot öltött. 70-80000 ember munkahelyének színtere. Éves költségvetése 25-30 milliárd forint.

A testvérvárosi kapcsolatok keretében az angol nyelvű tábor megvalósítására első alkalommal 2000-ben került sor, mely évente ismétlődő hagyománnyá vált. A testvérvárosok (Bécs-Floridsdorf kerület, Varsó-Ochota kerület, Szováta város, Eszék város, Kassa-Délváros kerület) 25 diákkal 2 angol nyelvtanárral és egy kísérő tanárral érkeznek. A diákok 13-16 év közötti életkorúak, alap- vagy középszintű angol nyelvtudással. A résztvevők hétköznapi helyzetekben ismerkednek egymással és a másik nép kultúrájával. Cél az is, hogy a sokszínű kulturális érték és különbség megismerése mellett nagyobb elhivatottságot érezzenek a közös európai értékek iránt. Kiemelkedő eredményként könyvelhető el, hogy a testvérvárosok angol nyelvű táborának a 10. jubileumán elfogadták az „Angyalfölde Nyilatkozatot, melyben ígéretet tettek a testvérvárosi eszmék, a közös európai értékek megóvására, továbbadására.

Nyári élménytábor Velencén

Forrás: www.budapest13.hu

Békéscsaba-Az önkormányzatok munkáját támogató civil kezdeményezések hálózata

Békéscsaba hazánk egyik legtöbb zöldövezettel rendelkező települése. Közel 500 civil szervezet működik a városban különböző területeken Számos műemlékkel is rendelkezik. A testvérvárosi projekt keretében Békéscsaba önkormányzata három nagy rendezvényt valósított meg, az érintett területeken működő civil szervezetek, valamint az önkormányzati intézmények képviselői, egyéb önkéntesek és a diák önkormányzat bevonásával. Nemzetközi konferencia a helyi és testvérvárosi önkormányzati és civil szervezetekkel, kulturális fesztivál

zenekarok és tánccsoportok műsoraival, lengyel, szlovák, magyar hagyományos kultúra bemutatásával és ifjúsági találkozó helyi és külföldi középiskolás fiatalok számára.

Az önkormányzat fontosnak tartja a civilekkel, lakossággal történő folyamatos párbeszédet, azt, hogy minél jobban bevonja az érintetteket az önkormányzati döntések előkészítésébe és a közös programok szervezésébe. A testvértelepülésekkel kialakított jó együttműködést a jövőben is fenn kívánják tartani, közös programok, találkozók szervezésével.

Nemzetközi ifjúsági találkozó

Forrás: www.testvervarosok.bekescsaba.hu

3. Vizek varázsa, avagy varázslatos vizes világ

Gyenesdiás-Természetesen

Gyenesdiás (több mint 3000 lakos) 100 km-re Magyarország nyugati határától, a nyugat-balatoni régióban, a Balaton partján, a Keszthelyi-hegység lábánál fekszik 18,5 km² területen. A település szomszédos a Balaton egyik legnagyobb városával, Keszthellyel és Hévízzel, a világhírű gyógyfürdővárossal. A mai község életét elsősorban a turizmus határozza meg. A településen az állandó lakosság száma 3852 fő.

A gyenesdiási Önkormányzat helyi civil szerveződésekkel közösen több éve munkálkodik a település lakosságának figyelmét a természet, a környezetvédelem irányába fordítani különböző fejlesztésekkel, beruházásokkal, programokkal és a kezdeményezésekkel, amelyek központjában – tekintettel a Balaton-parti elhelyezkedésre – a víz tölti be a főszerepet.

A településnek a következő kezdeményezései voltak az elmúlt évben:

- János-forrás rekonstrukciója (A János-forrás visszaállítása, környezetének rendbe tétele az eredetihez hasonló (1921-31-es évek) alapján
- 2011. évben kezdetét vette a Malomárok tanösvény létrehozásnak kivitelezése
- Diási Történelmi Tanösvény és Emlékpark létrehozása
- A Balaton parton „Kárpáti Korzó” elnevezéssel rendezvényter létrehozása
- Gyenesdiási oktatási intézmények által, az Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottságának segítségével közösen létrehozott „Természetesen Gyenesdiás” rendezvénysorozat, amely keretében az iskolában „Öko napok”, valamint „Vizen az iskola” programsorozat, míg az óvodában „Zöld Hetek” két hetes programsorozat jön létre évről évre.

Balaton-parti településként legfőbb probléma a vízminőség-védelem és a Balaton vízgyűjtő területének megóvása. A civil szervezetek és az iskolák, családok fontosnak érzik az összefogást ezekben a kérdésekben, így együtt vállaltak szerepet a Víz világnapja, békamentő akciókban, a forrás hozamvizsgálatokban és patakmeder tisztításokban.

2011. évben a Gyenesdiási Turisztikai Egyesület és az Önkormányzat közös munkája révén létrejött a gyenesdiási Balaton-parton az Első Balatoni Hal- és Termelői Piac, hozzájárulva a helyi termelőkől származó, egészséges élelmiszerekhez.

A programok hasznélvezői az ide látogató turisták, illetve a lakosság szinte 100%-a.

A jó gyakorlat fenntarthatóságát a több éve sikeresen működő Környezetvédelmi Együttműködési Modell jó működése bizonyítja, valamint a Nyugat-Balaton vízminőségének, két évtized alatt történt javulása. A program bekerült a Balaton Fejlesztési Tanács 20 éves stratégiái közé is. A „Természetesen Gyenesdiás” programcsomag a kialakulása óta egyre sikeresebb.

A nagyközségben a modell sikerének háttérében, a résztvevők kitartásán és szakértelmén kívül, a szervezet átgondolt felépítése áll.

Halpiac

Forrás: <http://www.origo.hu/utazas/steg/elmeny/20120816-gyenesdias-halpiac.html>

Tata-Madarak és emberek- Az Öreg-tó vízminőségét javító beavatkozások-természetes vízi élőhely és parti fövény kialakítása

Tata 24 000 lélekszámú barokk kisváros, Bécs – Budapest autópálya mentén fekszik. Fordulatokban gazdag történelmét visszatükrözik műemlékei, melyek közül a legnevezetesebb a reneszánsz korban épült vár. Tata egyik legnagyobb vonzereje az Öreg-tó. A közel 250 hektáros tó, a világ legfontosabb vízi élőhelyeinek védelmére született nemzetközi, Ramsari-egyezmény hatálya alá tartozik. Európa egyetlen olyan városi tava, melyen az őszi-téli hónapokban vadludak és más költöző madarak tízezrei találnak átmeneti menedéket.

A „Tatai Öreg-tóért” Közalapítványt Tata Város Önkormányzat Képviselő-testülete hozta létre 1996-ban azzal a szándékkal, hogy az Öreg-tó vízminőségének helyreállítását, sajátos természeti és kultúrtörténeti érték együttesének megőrzését, valamint az idegenforgalmi fejlesztéshez kapcsolódó beruházásokat az abban érdekelt bevonásával, széleskörű társadalmi összefogás megteremtésével előmozdítsa. Összefogva az állami tulajdonban lévő tó kezelőjével, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal nagyszabású tervet dolgoztak ki, fő célként a vízminőség-javítást tűzve ki célul. A probléma megoldását a tó vízgyűjtő rendszerének fő vízfolyása, az Által-ér környezetében kellett kezdeni. A projekt keretében valósult meg kifejezetten önkormányzati kérésre az Öreg-tó természetes parti fövényének visszaállítása a keleti parton, továbbá az Által-ér torkolatánál egy vizes élőhely kialakítása, amely lehetőséget teremt a téli időszakban is, hogy a tó ebben az évszakban történő vízszint csökkentését, leeresztését követően a területen állandó vízfelület maradjon, amely biztosítja az állat és növényvilág számára a folyamatos vízi életteret, hozzájárulva a nemzetközileg is védett értékek megőrzéséhez, fenntartásához.

Szakemberek bevonásával 1998-ban elkészült az Öreg-tó természetvédelmi rehabilitációs és kezelési terve. Az önkormányzat az Öreg-tóért Közalapítvány, az Által-ér Szövetség Tata testvérvárosában, Alkmaarban működő "Öreg-tó projekt csoport"-tal közösen készített egy kiadványt a tó rehabilitációjának lehetőségéről, cselekvési tervvel, költségvetéssel együtt. A

holland-magyar együttműködés most már több mint 10 éve tart. A tervezett – vízminőséget javító – beavatkozásokból egyelőre még csak a parti fövény kialakítása, valamint a természetes vizes élőhely valósult meg.

Az Öreg-tó partvonalának 70 %-a mesterséges kialakítású. Ennek egy része még az Eszterházyak idejében létesült, a másik részt az 1970-es években burkolták le betonlapokkal. A cél az volt, hogy az utóbbi mintegy 2 km-es szakaszon az egykori természetes parti fövényeket visszaalakítsák. A fövényes partok a tó öntisztuló képességét jelentősen növelhetik és az így kialakuló sekély vizű parti zónák az Öreg-tó ökológiai rendszerének fontos láncszemei. A tervek és a tanulmányok beszerzését a saját forrás mellett a holland testvérváros támogatta. Az Által-ér Szövetség több önkormányzat alapításával jött létre, ezek arányos tagdíj befizetésével, támogatásával, valamint a folyamatos pályáztatással tudják a humánerőforrást biztosítani.

Az Öreg tó

Forrás: www.fecskepalota.hu

4. Start Közmunka Program-Közfoglalkoztatás

Tiszatenyő- A jövőjét építő község

Tiszatenyő a Tiszától keletre, a Szolnok–Arad és a Szolnok–Szentest vasútvonal elágazásánál fekszik, Törökszentmiklós, Szolnok, Martfű és Mezőtúr gyűrűjében. Az első világháború után jött létre mint hadirokkant-telep. Akkor még Törökszentmiklós része volt, 1950-től önálló település. 1800 lakosa közül 154 munkanélküli, ami a munkaképes lakosság 14 százaléka. Az önkormányzat intézményei a hivatal mellett: óvoda, iskola, kulturális központ, egészségház, konyha, szociális intézmény, önkormányzati ellátó szervezet.

A település élete mindig a mezőgazdaságra épült, a háború előtt az emberek mint zsellérek, parasztok dolgoztak, a háború után mint TSz-tagok. Az egykor jól működő termelészövetkezete azonban az ország EU-csatlakozása előtt csődbe ment. Akkor sokan munka nélkül maradtak, s ez a probléma azóta sem szűnt meg. A gyakorlat célja ezért éppen az, hogy az embereket munkához segítse, hogy jobban élhessenek. Jó ideje az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató, de a közmunkának nem volt becsülete, sokan úgy tekintettek rá, ahol teljesítmény nélkül is könnyű a pénzkereset. A helyzet és a szemlélet mára megváltozott: az emberek tudják, csak aki jó teljesítményt nyújt, annak biztosított a továbbfoglalkoztatása.

Az önkormányzat törekvéseit jól segíti a Startmunka Mintaprogram. A település fejlesztési stratégiájának szellemében ennek két fő ága van: a bel- és csapadékelvezető árok rendbetétele, illetve a mezőgazdasági tevékenységek fölfuttatása. Ez utóbbi kertészetből és fóliázásból áll, továbbá állattenyésztésből, -hizlalásból, tejtermelésből, biomassza termelésből, ami majd a kazánprogramban folytatódik. A biomassza alapanyagát a természet kínálja, hiszen a negyven kilométeres Nagykunsági főcsatorna szélén nyolc kilométer hosszan terem a nád és gyékény –

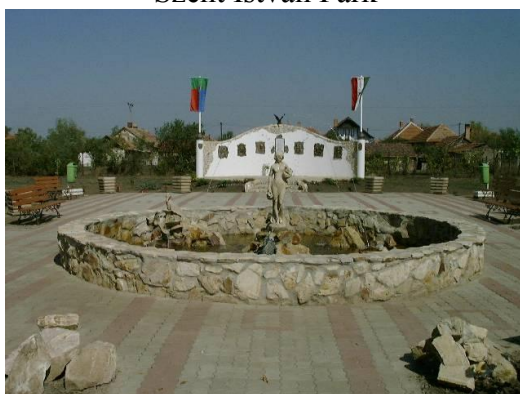
ingyen. Emellett földtéglát is gyártanak – a föld is ingyen van. Az állattenyésztő program is bővülőben, a sertés- és borjútartás mellett már nyúltenyésztésbe is belekezdtek, s fontolgatják a kecske-, birka- és csirkenevelést is. De tervbe van véve a gombatelep és tejüzem létesítése is.

A program jelenleg 76 embert foglalkoztat, ebből 56-an a mezőgazdaságban dolgoznak. Illetve ennél sokkal többen, hiszen az önkormányzat mindenki számára lehetőséget ad arra, hogy saját kertjében zöldséget, gyümölcsöt termesszen, s a családi szükségleten túl megmaradó termést a községi konyhán értékesítse.

Egyértelmű haszon, hogy kevesebb pénz kell segélyezésre. Megnyílt az út a munka világába való visszatérésre, és a tanulásra is lehetőség van, hiszen, aki akar, a program keretében szakmát tanulhat. (Gondot jelent azonban, hogy a programba csak a rászorultakat lehet bevonni, pedig sokkal hatékonyabb lehetne a működés, ha hozzáértő szakemberek is részt vehetnének benne.) Fontos cél a kiadások csökkentése, a bevételek növelése: ma már a 76-ból 36 dolgozó pénzét megtermelik a programban. A végső cél pedig az önfenntartó faluközösség létrehozása, ahol a kezdeti segítség után az emberek maguk veszik kezükbe sorsukat.

A jó gyakorlat értelemszerűen folytatásért kiált. A következő lépés egy szociális szövetkezet létrehozása, amelynek tevékenységébe beletartozik majd a felsoroltak mellett a központosított hőszolgáltatás, apríték (gyalogakác) fölhasználásával, valamint a kezdeti száz helyett ma már 800 fő ellátására képes konyha működtetése, természetesen ugyancsak helyi alapanyagok felhasználásával. A konyha öt települést lát el ebéddel, s a településnek nincs gondja arra, mit csináljanak azzal, amit megtermeltek.

Szent István Park

Forrás: <http://archiv.vfmk.hu/0820/tiszatenyo.html>

Szemere- Az önellátás megteremtése Szemere községben

Szemere Község Borsod-Abaúj-Zemplén megye csereháti részén található 390 lakosú zsáktelepülés Encstől 20, Miskolctól 65 kilométerre. Önálló önkormányzata van, intézményei: nyolc osztályos általános iskola, két csoportos napközi otthonos óvoda és gondozási központ, melynek konyhája látja el a többi intézményben is az étkeztetést. Az aktív korú, tartósan munkanélküliek száma 98 fő. Elhelyezkedésüket nehezíti a megyeszékhelytől való távolság, a rossz közlekedési viszonyok, illetve legnagyobb részük szakképzetlensége. Számukra a közfoglalkoztatás az egyetlen munkalehetőség.

Az önkormányzat - mint az összes többi a térségben - súlyos finanszírozási problémákkal küzd. A saját maguk számára megtermelt élelmiszer, illetve kitermelt tűzifa hozzájárul nehéz anyagi helyzetük könnyítéséhez. 2011. október közepétől vesznek részt a Startmunka Mintaprogramban. 2012-ben öt projektben 70 tartósan munkanélkülinek biztosítanak munkát. Mezőgazdasági projektjükben sertés- és nyúltenyésztéssel, illetve földműveléssel foglalkoznak. A takarmányt maguk állítják elő. Tizenkét hektáron arattak árpat a sertések

takarmányozására, melynek helyére ősszel búzát vetettek. A sertések a feldolgozás után az önkormányzat konyhájára kerülnek. Jelenleg épülőben van egy 100 négyzetméteres sertésól, ahol a szaporulatok hizlalását kívánják megoldani. Fóliasátrukban szintén a konyha számára természetnek zöldségeket. Tésztakészítő üzemükben a község konyhája számára tésztát készítenek. Erdőtelepítési projektjükben egy 21 hektáros régi száraz gyümölcsös kitermelése van folyamatban, az innen nyert tűzifa és apríték az intézmények téli fűtését szolgálja majd. A kitermelt fával az önkormányzat legalább három évig tudja majd fűteni az összes intézményét. A legnagyobb kihívást a bevont lakosság munkamoráljának folyamatos javítása jelenti. Zömmel a munkától elszokott, elfásult emberekkel dolgoznak, akik számára célokat szeretnének kitűzni, példát mutatni, és tanítani őket, hiszen minél motiváltabbak a munkavállalók, annál hatékonyabb a munkavégzés. Céljuk a helyben adódó lehetőségek kihasználása, az önkormányzat működésének költséghatékonyabbá tétele, illetve a lakosság ösztönzése az öngondoskodásra. A jó gyakorlatot az önkormányzat kezdeményezte és menedzseli, de a teljes lakosság támogatja az elgondolást. A gyakorlatnak az egész település a haszonélvezője. A szociális és gyermekétkeztetésben jó minőségű élelmiszereket kapnak az emberek és mivel olcsóbb az alapanyag, a minőségen is tudtak javítani. Mióta a program elindult, a település minden kiskertjét beültették, ahogyan a szociális földprogramban minden a lakosság számára megművelt területet is. Egyre többen tenyésztenek állatot, baromfit, sertést. Természetesen az önkormányzat igazgatására is hatással volt a gyakorlat, hiszen a településen alig maradt bérpótló juttatásban részesülő aktív korú munkanélküli, a munkanélküli lakosság 90 százalékát a programban foglalkoztatni tudják. A saját maguk által kitermelt téli tüzelő az intézmények fenntartási költségét jelentősen csökkentette. A gyakorlatot a Startmunka Mintaprogram és a szociális földmunka program keretében hajtották végre állami támogatással. A gyakorlat fenntartására, sőt továbbfejlesztésére törekszenek. A jövőben baromfitenyésztést és erdőtelepítést kívánnak bevezetni a meglévő projektek mellé. Továbbra is szeretnék kihasználni a foglalkoztatási pályázatokat.

Szemerei közmunka eredmények

Forrás: Irányító Bizottság

Karancslapujtó- A családi szintű gazdálkodás tekintélyének visszaállítása

Karancslapujtó 2756 lakosú község Nógrád megye északi részében, a Dobroda-patak völgyében. Az 1990-es évek előtt a lakosság nagy része az iparban dolgozott, főleg a bányászatban. Ma a településen kevés a munkavállalási lehetőség (a keresőképes lakosság 30%-a munkanélküli), a dolgozók többsége ingázik a közeli Salgótarjánba, illetve Budapestre. Bár a termőföld minősége nem a legmegfelelőbb, a falu máig megőrizte mezőgazdasági jellegét. A lakosság közel 30 százaléka cigány származású.

A településen nagy hagyományai voltak a háztáji gazdálkodásnak. A megtermelt növényi és állati termékek szinte önfenntartóvá tették a családokat, sőt a többletet – mint őstermelők – értékesíteni tudták. Biztos háttér volt mögöttük az akkori termelőszövetkezet, amely koordinálta a felvásárlásokat, szervezte az értékesítést. Ezt a régi-új gazdálkodási formát szeretnék programjukkal újra elindítani. A Startmunka Mintaprogramra pályáztak, öt projektlábban vesznek részt 57 közfoglalkoztatottal: mezőgazdaság, belvízvédelem, mezőgazdasági utak rendbetétele, illegális hulladéklerakók felszámolása, téli foglalkoztatás. A bevont célcsoportok a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretanyag birtokában önállóan tudják tovább folytatni a gazdálkodást. A projektek megvalósításával az önkormányzat nem segélykifizető, hanem foglalkoztató szerepet tölt be. A növénytermesztési alprogram fő eleme a zöldségtermesztés, ezen belül a hidegsátras palántanevelés. A megtermelt zöldségfélét (saláta, retek, borsó, újhagyma stb.) a közétkeztetésben használják fel. A Startmunka Mintaprogram keretében létrehozott törzstelepen oldották meg az állattenyésztési alprogramot: az őshonos magyar óriás nyulak továbbszaporítását. A fialás után az egyedeket 2 kilogramm súlyig a telepen tartják, majd a hátrányos helyzetű családok kapják mint húsnnyulakat, előírt tartási kötelezettséggel. A kihelyezett állomány szaporulata biztosítja a folyamatos húsellátást, az esetleges többlet értékesítésével segélyezettből őstermelőkké válhatnak. Fő célkitűzésük az érintettek vissza-, illetve bevezetése a munka világába, s hogy körükben a munka felértékelődjön. Eddigi tapasztalataik igen kedvezőek a lakosság, még inkább a kedvezményezettek körében. Aktívak, a sikerek motiválják őket, és fokozzák a munkaintenzitásukat. Az 57 résztvevő családjának a megélhetési gondjai enyhülnek, mert 10, illetve 11 hónapon keresztül munkabért visznek haza. Ily módon a közfoglalkoztatottak a segélyezettek köréből átkerültek a munka világába. A programot az önkormányzati tulajdonú nonprofit kft. koordinálja megbízási jogviszonyban. Biztosítja a szakmai háttérrel, szervezi a munkafolyamatokat, kapcsolatot tart az önkormányzattal, munkaügyi központtal, külső szolgáltatókkal (állatorvos, növényvédelmi szakmérnök).

A megkezdett munkát folytatni kívánják. Részben az állattenyésztési értékesítésekből, részben pályázatokból és minimális önkormányzati támogatásból. A növénytermesztési program továbbra is önkormányzati tulajdonú földterületen folyik majd, kibővülve a kedvezményezettek konyhakertjeivel.

Nyúlketrec építés

Forrás: Irányító Bizottság

Hernádszentandrás - BioSzentandrás

A 464 lelkes Hernádszentandrás kisközség Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Hernád-völgyének déli részén fekszik. A tradicionálisan mezőgazdaságból élő település ma a leghátrányosabb Encsi kistérség része. Mintegy 40 százalékos a munkanélküliség. A lakosság harmada roma származású. Ugyancsak egy-egy harmadra tehető a 18 év alattiak, az aktív korúak, és a 60 éven felüliek aránya. A településen óvoda és gondozási központ működik

intézményfenntartó társulásban, az 1994-ben megszüntetett általános iskola alapjain pedig immár három esztendeje eredményesen működik a Hernád-völgyi Tanoda.

A 28 milliós uniós pályázati támogatásnak köszönhetően 2010 decemberében indult útjára a biogazdálkodásra épülő oktatási és foglalkoztatási program. Célja a mezőgazdaságra alapozott foglalkoztatás folyamatos bővítése, valamint a helyi piac kialakítása, és a természetközeli, falusi élet vonzóvá tétele. Az abaúji térség kiváló termőföldi adottságokkal rendelkezik, tarthatatlan volt, hogy a 25-30 aranykoronás földterületek, melyben négy méter mélységben már víz található, nem szolgálnak megélhetési alapként a helyi családok számára.

A projekt megvalósítója az önkormányzat, szakmai segítője *Matthew Hayes*, a gödöllői Szent István Egyetem oktatója, a biogazdálkodás szakértője. Úgy alkották meg a program vezérfonalát, hogy egyaránt hozzáférjen fiatal és idős, férfi és nő, roma és nem roma, sőt – eltérően a megszokott felzárkóztató programok logikájától – munkanélküli és aktuálisan „még” foglalkoztatott egyaránt!

A kiválasztott résztvevők speciális tananyagból sajátíthatják el a programhoz szükséges tudást, emellett állandó felügyeletet és tanácsadást is kapnak. A konyhakerti zöldségfélék kínálatát a bogyós gyümölcsök, a gyógy- és fűszernövények termesztésével egészíti majd ki a település, és a helyi vezetés tervezi az állattenyésztés újbóli fellendítését is.

Közel két esztendeje egy márkát kezdett építeni Hernádszentandrás. Címerének átdolgozásából született meg a program logója, a község nevéből pedig: a BioSzentandrás. Mintegy 25 fő vesz részt aktívan a mindennapi munkálatokban, és a külső segítők száma is napról napra gyarapodik. Olyan közösség építése volt a cél, amely egyre több lábon állva, gazdaságilag is életképes termékpalettát állít elő. Hatékony és korszerű kommunikációra törekedtek, fontosnak tartották a rendszeres párbeszédet a bekapcsolódó lakosokkal, illetve a megszülető eredmények, folyamatok, irányok folyamatos és rendszeres láttatását, elemzését a település és a térség minden lakójával, valamint az ország nyilvánossága előtt egyaránt.

Szombatonként az önkormányzati tulajdonban lévő mintakertben dolgozott a csapat, viszont a programhoz tartozó vállalkásként ki-ki a saját kiskertjét is ki kellett, hogy alakítsa. Ehhez fóliasátor-alapanyagot, valamint kézi szerszámokat és vetőmagot is kapott. A hétközi napokon pedig kisebb csoportokban – alkalmazkodva az egyéni sajátosságokhoz – mindenki részt vállalt a közös terület gondozásában.

Számos közösségformáló rendezvény (BioMajális, közös főzések a kert „gyümölcseiből”, Ültető Nap a nyilvánosság bevonásával, interaktív kertlátogatások, előadások a programról) valósult meg, kialakítottak egy kisebb BioKonyhát, ahol a megtermelt zöldségek esetenkénti feldolgozását is el lehet immár végezni. Mezőgazdasági évadzáró rendezvényeket is tartottak, folyamatossá tették az elismeréseket, *Bi(j)ó Gazda* címetek adományoztak, „BioSzentandrás – önellátó ház” feliratú, faragott táblát kapott minden csapattag, amit saját házára is kithetett.

Létrehozták a program önálló honlapját (www.bioszentandras.hu), Facebook oldalát, Webshopját. Mára szinte alig található műveletlen porta Hernádszentandrás. A hatezer négyzetméteres mintakert tizenkétezer négyzetméteresre nőtt, két ásott kúttal, hat fóliasátorral (melyekből három az ősztől szénabálákkal és faaprítékkal fűthetővé válik). Idén megindult az értékesítés is, főként éttermek és a családi háztartások számára. A megmaradt zöldségfélék feldolgozása folyamatos helyi és közösségi használatra. Közel tíz kapcsolt termék- és szolgáltatáskínálattal bővült a BioSzentandrás palettája.

Az ezévi bevételek, valamint a közmunkaprogram segítségével az önfenntartás pillérei ma már biztosítva vannak. Szükséges azonban a következő esztendőben a szárító- és a tárolókapacitás fejlesztése a kiszámítható minőség garantálása érdekében.

Megtapasztalták, hogy ez a minta a térségükben példaértékű, és egyfajta „vírusként” képes terjedni.

Biotermékek

Forrás: Irányító Bizottság

Szarvas - Mindent lát- Térfigyelő-szolgálat

Szarvas a Dél-Alföld gyöngyszeme, csodálatos természeti adottságokban gazdag vízparti kisváros, Békés megye nyugati kapuja. 18 ezer lakosának megélhetését a mezőgazdaság és ennek ipari feldolgozó ágazata adja, valamint kisebb mértékben az idegenforgalom és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások. A 2011-ben megnyitott Vízisínház méltán vált a nyári időszakban a környék kulturális központjává. Idegenforgalmi vonzerő még a Körös-holtág sportolási és horgászati lehetőségeivel.

A kamerarendszer 2008-ban kezdte meg működését 17 kamerával egy nyertes pályázat eredményeként. Ez 2010-ben további 16 kamerával bővült. A kamerarendszert kezdetben a rendőrség működtette.

A 24 órás megfigyelést 2011-ben az önkormányzat vette át közfoglalkoztatottak bevonásával. A térfigyelő rendszer működtetésére a városközpontban, a belterületi utcákban megnövekedett bűncselekmények, rongálások száma, illetve a közterületi parkok nem rendeltetésszerű használata miatt volt szükség.

Szarvas közigazgatási területén csaknem 1200 külterületi ingatlan található. A tanyavilágban élő mintegy 2200 lakos, zömében idős ember megsegítésére, a közbiztonság javítására hozták létre a segítőszolgálatot. A már működő megfigyelő rendszer kiegészítéseként, a mezőőrök jó helyismeretének hasznosításával, valamint 10-15 közfoglalkoztatott segítő bevonásával a közbiztonság igen nagymértékben javítható lenne a külterületeken is, ahol az egymástól igen nagy távolságra lévő ingatlanokban többnyire idős emberek élnek. Az önkormányzat alkalmazásában lévő mezőőrök 3-3 segítővel kerékpáron könnyedén megközelíthetnék a külterületi ingatlanokat.

A térfigyelő szolgálat létrehozását a polgármester kezdeményezte, valamennyi érintettel egyetértésben. Bevezetése óta javult a város közbiztonsága. Nagy segítségre van közlekedési és egyéb bűncselekmények felderítésében. Visszatartó ereje is van, hiszen az állampolgárok tudatában vannak annak, hogy cselekményüket kamera rögzítheti.

A programot az önkormányzat menedzseli, a polgárőrséggel és a rendőrséggel karöltve. Utóbbi szakmailag támogatja a rendszer esetleges bővítését is, mivel több esetben is segítségükre volt a rendszer a szabálysértők és bűnelkövetők kézre kerítésében, továbbá közlekedési helyszínek rekonstrukciójában.

Az Önkormányzat saját forrása a közfoglalkoztatottak bérezésében 2011-12-ben: 2 millió 352 ezer forint.

A kamera megfigyelőrendszert továbbra is működtetni kívánja az önkormányzat. A személyi állomány bérjellegű kiadásait a Start Mintaprogram adta lehetőségekből, valamint az önkormányzat önerőből próbálja finanszírozni.

Térfigyelő

Forrás: www.forrasradio.hu

Ináncs - Értékteremtő közmunkával a segélyezés ellen

Ináncs a történelmi Abaúji-térség Hernád-völgyében található, a leghátrányosabb helyzetű (LHH-s) Encsi kistérségben. 1272 lakója van, az aktív korúak többsége a mezőgazdaságban dolgozik. A településen az országos átlagot magasan meghaladó a munkanélküliek aránya.

Az önkormányzat a 2011–2012. évi Start közmunkaprogramok adta lehetőségekkel élve felépített egy olyan komplex programot, amely több területet fog át. Az alapot a mezőgazdasági ágazat – benne a növénytermesztés és az állattartás – adta és adja. Elindították a sertéstartást 30 növendékállattal, valamint 200 tojótyúkot vásároltak.

Kibővítették a korábbi években kis létszámmal beindított térszta üzemüket, ahol a nőknek tudnak folyamatos munkát adni, akik szükség szerint gyümölcsöt is szüretelnek és befőznek.

További két projekt a mezőgazdasági földutak rendbetételét és a vízelvezető árkok saját gyártású betonelemekkel történő kiburkolását célozza.

Az itt maradó – többnyire képzetlenebb – családok megtartása fontos, ezért keresik a megoldásokat a helyben tartásukra. Az emberek többsége akar és tud dolgozni, amit az elmúlt évek sikeres közfoglalkoztatási programjai során bebizonyítottak.

A jó gyakorlat célcsoportja elsősorban a családos és tartós munkanélküliek köre. Szeretnék, ha a munkanélküliek újra hasznosnak éreznék magukat, értelmes és értékteremtő munkát végeznének. Az ezekhez kapcsolódó képzések mindenkinek hasznosak, akik kikerültek a munka világából.

Programjaik legnagyobb eredménye a jelentős számú foglalkoztatás. A regisztrált közel 250 munkanélkülinek, illetve álláskeresőnek legalább a felét folyamatosan foglalkoztatják. Gyermekük rendszeresen igénybe veszik az intézményi étkeztetést, aminek a minősége a saját maguk által előállított alapanyagok révén jelentősen javult, és az árak sem emelkednek. A gyermekek számára pozitív példát ad a szülők munkába járása a „semmittevés” helyett. Az önkormányzat bevételei növekszenek, ezáltal javul a település likviditása. A bevételek növekedése mellett megtakarítás jelentkezik a segélyeknél, a szociális ellátásoknál.

A négy program – a mezőgazdasági, a belvízelvezetés, a mezőgazdasági földutak és a térsztagyártás – összértéke közel 121 millió forint. A gyakorlat a polgármester irányításával, a hivatal és a saját kft. közreműködésével zajlik. A kft. hozzájárulásának mértéke éves szinten 1 millió forint. Megtakarítás a szociális ellátásoknál 5 millió, a konyha kiadásainál éves szinten 1 millió, a várható bevételek optimális esetben 4-5 millió forintra tehetők.

Nem kérdéses a gyakorlat folytatása. Ináncson ma már nem szégyen közmunkásnak lenni. Igaz, hogy ilyen létszámú foglalkoztatás fenntartását csupán önmaguk nem tudják megoldani, csak állami támogatással, esetleg pályázati forrásból tudják folytatni a gyakorlatot, melynek továbbfejlesztését tervezik az 5/2012. (III. 1.) BM rendeletben kiírt pályázatra benyújtott pincés tároló megvalósításával.

A következő feladat a többlettermékek értékesítési lehetőségének megtalálása, mivel a piacot elárasztja a külföldről behozott, olcsó, de bizonytalan származású és rossz minőségű áru.

Baromfiudvar

Forrás: Irányító Bizottság

Berhida-Munkavállalói kompetenciák erősítése

Berhida a Séd völgyében, Veszprémtől 20 kilométerre található. Itt volt a jelentős károkat okozó 1985-ös földrengés epicentruma. Az ekkor kapott segélyek tették lehetővé a lakások és középületek felújítását, a település mai arculatát meghatározó közúthálózat és településközpont fejlesztését. A mintegy 6200 fős település 2004 óta város.

A jelentős állami támogatással megvalósuló közmunkaprogramok alapvető célja az, hogy az érintetteket visszavezesse a munkaerőpiacra. Az önkormányzat által meghatározott feladatok ellátására nem feltétlenül alkalmas a rendelkezésre álló, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT) részesülő munkaerő. Ezért a program alapvető célja a munkavállalói kompetenciák erősítése, vagyis az, hogy egy-egy szakma elsajátítását tegyék lehetővé számukra. Így a tanulás, képzés útján, a piacképes szaktudás birtokában válnak alkalmassá arra, hogy ismét lehetőséget kapjanak a munkaerőpiacon.

A településen több mint 250-en részesülnek tartósan FHT-ban, és számuk folyamatosan emelkedik. Kevesebb, mint egy negyedüknek van szakmája, többen évek óta nem dolgoztak szervezett keretek között, munkakultúrájuk alacsony, ezért foglalkoztatásuk korlátozott, munkavégzésük fokozottabb irányítást igényel.

Az önkormányzat évente tervet készít, amelyben összegyűjti az önkormányzatnál és intézményeinél közfoglalkoztatás keretében elvégezhető munkákat. Az FHT-ban részesülők közül egyszerre 80-100 embert foglalkoztatnak. 2009 óta a Berhida Város Képviselő-testülete által alapított Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet (TESZ) közfeladatként szervezi az önkormányzati és a Többcélú Kistérségi Társulási intézményeket ellátó, kisegítő szolgáltatásokat. 2009-től betanított térburkoló, parkgondozó, hang- és hőszigetelő tanfolyamokat indítottak, ezen felül egy-egy tanfolyamot a hiányzó általános iskolai végzettség illetve számítástechnikai alapismeretek megszerzésére. A képzésben segített a Türr István Képző és Kutató Intézet Székesfehérvári Igazgatósága, s a végzettséget a későbbi munkavégzés során utógondozta, mentorálta.

A képzések és az önkormányzat közszolgáltatói és foglalkoztatói szerepének összekapcsolása két vonatkozásban is példaértékűen segíti a munkavállalói kompetenciák erősítését. Egyrészt azzal, hogy a képzések gyakorlati részét konkrét településrendezési feladatok adják, másrészt

azzal, hogy a végzeteket a tanult szakma gyakorlását lehetővé tevő közfoglalkoztatási feladatokra veszi fel. Kiemelten fontos, hogy a településen végzett munka a fejlesztési folyamatokba illeszkedjen, s eredménye megfelelő nyilvánosságot kapjon, értékessége, hasznossága egyértelmű legyen.

A megvalósított tanfolyamok eredménye, hogy jelentős mértékben csökkent a szociális gondoskodásra szorulóak száma, továbbá megépült 850 méter járda, közel 420 négyzetméter szilárd burkolattal ellátott parkoló és nyolc buszváró. Megtörtént a gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat épületének, az idősek napközi otthonának hőszigetelése és akadálymentesítése. A parkgondozók a városkép esztétikusabb megjelenítése érdekében minden évben jelentős mennyiségű virágot, bokrot, cserjét ültetnek ki, amelyeket az év során ápolnak, gondoznak.

A helyi lakosok nyitottak voltak az új lehetőségek fogadására, a közfoglalkoztatásról szóló tájékoztatókon az érintettek több mint 90 százaléka részt vett. A parkgondozói és a külső hőszigetelő tanfolyamra pedig akkora volt az érdeklődés, hogy felvételi vizsgát kellett tartani. Javítani a képzést követő garantált visszafoglalkoztatás és bérezés területén lehetne. Fontos lenne, hogy legalább egy-két évre előre tudják a közfoglalkoztatási lehetőségeket, mert jelenleg nem eléggé kiszámítható a rendszer működtetése sem az önkormányzatnak, sem a leendő közfoglalkoztatottnak.

Parkgondozás

Forrás: Berhida pályázati prezentáció

Tiszasas önellátásra irányuló, komplex mezőgazdasági közfoglalkoztatási programjának eszenciája: a helyi hagyományokon és erőforrásokon alapuló helyi viszonyokra adaptált és helyben felhasználható értékek teremtése.

Tiszasason nagy hagyományai vannak a mezőgazdasági termelésnek. A termelésből, elsősorban annak kertészeti szegmenséből, az 1990-es években megalakított szociális fólia program után, 2011 óta újra az önkormányzat is kiveszi részét.

2011 tavaszán 1 ha fejes káposzta és 1 ha sütőtök termelésébe fogtak. A kézimunkát a közmunka program résztvevői végezték, az inputanyagot és a földterületet az önkormányzat biztosította. A termést részben a köz- és szociális étkeztetésben használták fel, részben pedig a rászoruló családok körében természetbeni juttatásként kiosztották. A még mindig jelentékeny mennyiségű felesleget értékesítették, és programjuk továbbfejlesztésére használták fel.

A 2012-ben elindított Startmunka program kidolgozásánál és megvalósításánál már bátran használták eredményeiket, melynek nyomán a mezőgazdasági fejezetben két ágazatot

alakítottak ki; egy kertészetit és egy energianövény termelő és feldolgozót. 2012-ben 25 fő foglalkoztatása mellett megtermeltek 1ha kápia paprikát, 1ha fűszerpaprikát, 2x1 ha káposztát, 0,3 ha burgonyát, közel 1ha különböző fajú és fajtájú energianövényt, kisebb területegységeken: hónapos retket, sárgarépat, borsót és babot. Továbbá kialakítottak egy tüzbrikett gyártására alkalmas manufaktúrát tárolókapacitással együtt.

A termelő tevékenység mellett a Startmunka Mintaprogram egyéb fejezeteire is pályáztak, amelyeket igyekeztek úgy megszervezni, hogy azok összhangban legyenek a fő tevékenységgel, a termeléssel. Erre kiváló példa az egyéb projektek során keletkezett biomassza hulladék (ágak, gallyak, nád, stb.) brikett üzemükben való feldolgozása. Ezek a programok időben is, térben is igazodnak egymáshoz, összességében további 30 ember foglalkoztatásával.

A megvalósított gyakorlatuk üzemszerű folyamatos működése során a kertészeti ágazat terményeit felhasználva csökkenthetők az üzemi konyhájuk alapanyag beszerzési költségei, a felesleg értékesítéséből származó eredmény realizálódása mellett, az energiatermelő és feldolgozó ágazat munkája nyomán pedig drasztikusan csökkennek a fűtési célú kiadásai települési viszonylatban.

Energianád

Forrás: www.richpoi.com

„Foglalkoztatás és megújuló alternatív energia” - Alsózsolca Kazán Mintaprojekt

Alsózsolca Város 2011. évben sikeres pályázatot nyújtott be a Belügyminisztériumhoz, amely önkormányzati épületek alternatív fűtési rendszereinek megvalósítására irányult. A projekt során két önkormányzati épület alternatív fűtési rendszerének kiépítése történt meg biomassza apríték kazánok telepítésével. A kazánok fás szárú növények éles kontúrral rendelkező faaprítékával működnek, 40 kW teljesítményűek. A kazánok automatizált adagoló rendszerrel és automata begyűjtés felügyelettel (lángérzékeléssel), hamutárolóval, tisztítható hőcserélővel, beépített biztonsági termosztáttal, üzemi tüzelőanyag tárolási kapacitással, digitális vezérléssel és kijelzővel rendelkeznek. A kazánok kezelői (2 fő) - a Startmunka Mintaprogram alapelveinek megfelelően - közfoglalkoztatás keretében kerültek alkalmazásra 2012. február 1-től.

A kazánok működéséhez, a fűtéshez szükséges energiahordozók begyűjtése, feldolgozása a projektbe bevont önkormányzati területekről közfoglalkoztatás keretében valósul meg. A hasznosítható fűtőanyagok letermelését elsősorban Alsózsolca város közigazgatás területén - önkormányzati tulajdonú területeken - a dolgozók (4 fő közfoglalkoztatott) túlnyomó részben kézi erővel kitakarítják és begyűjtik. A kazánok folyamatos működésének elősegítése, valamint a fűtőanyagok tárolása, raktározása és szárítása érdekében tároló építményeket telepítettek a két helyszínre. A tárolók építését saját kivitelezésben Alsózsolca Város Önkormányzatának Városüzemeltetési intézménye végezte, a költséghatékonysági szempontokra tekintettel. Az intézmény szakmunkásai mellett az építmények kivitelezésében

a programban foglalkoztatott 6 közmunkás is részt vett, amellyel az építés munkadíj költségén tudtak megtakarítást realizálni.

A gazdasági környezet gyakori változása kihívást és feldolgozandó problémát jelent az önkormányzatnak, ezért szükség van az energiaköltségek csökkentésére, alternatív fűtési rendszerek kiépítésével.

A kazánokat képzésben részt vett közfoglalkoztatottak üzemeltetik, működtetik. A gyakorlat elősegíti a foglalkoztatási lehetőségek szélesítését, a fűtési költségek csökkentését valamint az önkormányzati területek folyamatos tisztán tartását.

A program eredményeként két önkormányzati épületben alternatív fűtési rendszert sikerült kialakítani, amellyel egyrészt csökkenteni tudták fűtési költségeket, másrészt a településen élők foglalkoztatási helyzete is javult.

Minél több intézményi épületükre tudják kiterjeszteni ezt a technikát, annál hamarabb váltható ki a földgáz használata, hiszen az apríték helyben termelődik. Az elsődleges cél, hogy minél több intézményben ezzel a takarékos megoldással állítsák elő a hőenergiát, és így csökkentsék az önkormányzat energiafüggőségét is.

A program kiemelendő eredménye még, hogy mind a lebonyolítása, mind pedig a fenntartása közfoglalkoztatás keretében történik, így csökkentve a településen problémát jelentő munkanélküliséget. A tavaly indított új típusú közfoglalkoztatási program elsősorban a leszakadó térségek munkanélküli lakosainak szándékozik segítséget nyújtani. Értékteremtő, a köz számára hasznos elfoglaltság biztosításával, annak érdekében, hogy az érintettek minél előbb visszakerülhessenek az állandó munka világába. A gyakorlat pozitív hatással volt az önkormányzat feladatellátására, mivel az intézmények fenntartási kötelezettségüknek költséghatékonyan tudtak eleget tenni.

Energiatakarékos kazán

Forrás: Irányító Bizottság

Halmaj-„Segíts magadon Halmaj”

Halmaj község Abaújban, a Hernád-völgyében fekszik, felszíni vízfolyásokban gazdag terület, melyek esztétikai élményt jelentenek, azonban árvízi veszélyt hordoznak magukban. A munkanélküliség igen jelentős, különösen a roma lakosság körében. Nehézséget okoz, hogy a munkanélküliek szakképzetlenek.

A település legfőbb problémája tehát az átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliség, nagyon sok a hátrányos helyzetű család, akik a létminimum alatt élnek.

Mivel a lakosság korábban is mezőgazdaságból élt, erre alapozza az önkormányzat a foglalkoztatás elősegítését, az önellátásra való törekvés érdekében. Így a Start Munkaprogram adta lehetőséggel élve egy hét elemből álló közfoglalkoztatási projektet dolgoztak ki.

A program keretében a településen hátrányos helyzetű, önerőből elhelyezkedni nem tudó 114 fő munkaképes személyt alkalmaznak. Ennek során erdőt telepítenek, felújítják útjaikat, belvízelvezető rendszerüket, felszámolják az illegális hulladéklerakókat. Jelentős értéket teremtve köztéri bútorokat gyártanak és megtermelik a zöldségféléket a közétkeztetést biztosító konyha számára. A jó minőségű termelvények tartósításával és a szárasztésza készítésével olcsóbbá teszik az alapanyag-beszerzést. Ezzel megteremtik egy szociális szövetkezet létrehozásának feltételeit. Célul tűzték, hogy a jövőben állattartással is foglalkoznak. Ezen kívül szándékukban áll a még műveletlen területek művelésbe vonása és új tevékenységek bevezetése (drótfonás, helyi munkaerővel egyes településüzemeltetési feladatok ellátása). A célcsoport elsősorban a képzetlen, roma munkanélküli réteg, akik számára ez az egyetlen fennmaradási lehetőség. Ezeket az embereket szeretnék visszavezetni a munka világába és tudatosítani bennük a felelősségérzetet. A munkavégzés során tapasztalatokat szereznek az önellátás megvalósításához és tartós munkahelyeket is teremtenek ez által.

Halmaji kertészet

Forrás: Irányító Bizottság

Csernely-Hosszú távú közfoglalkoztatás

A község az Upponyi-hegységtől délnyugatra, a Bükk-hegységtől nyugatra fekszik, a Csernely patak völgyében, Ózd közelében. A község lakosainak száma 817 fő.

Csernely községben 2011-ben a Hermann Ottó Általános Iskolában gázkazánokról vegyes fűtésű kazánokra tértek át. Ma már az önkormányzati épületek többségét az iskolában található két vegyes tüzelésű kazán látja el. A korábbi években ugyanezen épületeket hat gázkazán szolgáltatta ki, ami évente 7-8 millió forintos gázszámlát és három fűtő alkalmazását jelentette.

Ma a két közel húszéves vegyes fűtésű kazán működtetése egy szezonban kb. 2 millió forint értékű fűtőanyagot és 5-6 fűtő, karbantartó alkalmazását igényli.

Az új gyakorlat alkalmazásával az egy éves fűtési költségek a harmadára csökkentek és lehetőség nyílt új munkahelyeket teremteni.

Csernely látképe

Forrás: www.legifotok.hu

Üllés

Dél-alföldi Régió, Csongrád megye ezen belül a leghátrányosabb Mórahalmi Kistérség, infrastrukturális és társadalmi, gazdasági szempontból elmaradott települése.

Üllés I.-„Házi tészta íze”

2012. május 1-től a közfoglalkoztatás keretében beindította a házi tésztagyártás mini üzemét 10 fő foglalkoztatásával, két telephelyen. A tészta készítése a gyártási folyamatban túlnyomóan kézi erővel történik. Az elkészült száraztészta Üllésen az Önkormányzati Konyha intézményét látja el, ahol gyermekek közétkeztetése és a szociális étkeztetés zajlik.

Forrás: www.delmagyar.hu

Üllés II.-Fűtsünk brikettal

2012 elejétől Startmunka Mintaprogramját 15 közfoglalkoztatottal indította el a település. Célja a község kül- és belterületéről kikerülő zöldhulladék hasznosítása és szociális téli tüzelővé alakítása, amellyel a rászoruló lakosság téli tüzelő gondjait kívánják megoldani. Ehhez egy brikettáló gépet szereztek be, és a zöldhulladékból brikett hasábokat préselnek össze. Így kandallóban és kályhában is lehet fűteni vele, ami jelentős megtakarítást eredményez.

Budapest Főváros XIII. kerület-„Nem adom fel”, azaz együttműködés a közfoglalkoztatásban.

A kerület lakosainak száma 113.531 fő. A kerület arculatának, épített környezetének megújulása folytatódik. A városfejlesztési stratégia, a fenntartható fejlődés, az értékörzés és a gondoskodás elve érvényesül.

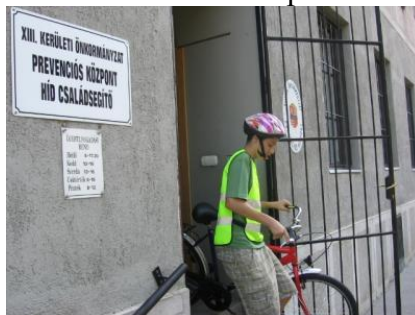
A munkanélküliek száma 3190 fő, ebből tartósan munkanélküli 1136, pályakezdő 104.

A közfoglalkoztatás új szabályai az önkormányzati foglalkoztatási rendszer teljes átalakítását igényelték. Újra kellett gondolni a foglalkoztatók körét, a foglalkoztatás területét, az együttműködés formáit, a finanszírozás feltételeit és a foglalkoztatásba bevont tartós munkanélküliek részére nyújtott kiegészítő szolgáltatások lehetőségét.

Alkalmazkodva az új jogszabályi környezethez, átalakult a közfoglalkoztatás szervezete. Az önkormányzat megtartotta koordináló szerepét, összesen 16 önkormányzati intézmény és a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat vett részt a programban mint munkáltató. A közfoglalkoztatottak száma átlag 259. A közfoglalkoztatás szervezése projekt formában történt, melynek tartalma foglalkoztatás-szociális szolgáltatás, természetbeni juttatás, együttműködés. A középpontban a Prevenció Központ áll, nemcsak mint foglalkoztató, hanem mint a tartós munkanélküliek részére szociális szolgáltatást nyújtó szervezet. A központ a végzettséggel nem rendelkező vagy elavult végzettséggel rendelkező tartós

munkanélküliek számára egyéni/csoportos segítő foglalkozásokat tart. Ennek célja a munkanélküliek elsődleges munkaerő piacon való elhelyezkedését akadályozó tényezők felszámolása, a családok nehéz életkörülményeinek enyhítése. A munkakörök meghatározásánál a társadalomban érzékelhető és értéket teremtő munkákat vették figyelembe, mellyel céljuk a munkanélküliekkel kapcsolatos előítélet megszüntetése.

Prevenációs Központ

Forrás: www.prevenicio.bp13.hu

Őrségi Többcélú Kistérségi Társulás – „Egy a huszonkettőért, huszonkettő az egyért – őrségi települések összefogása a még hatékonyabb közfoglalkoztatás megvalósításáért”

A cím önmagáért beszél, hiszen számos térségi közfoglalkoztatási programot követően a Kistérségi Startmunka Mintaprogram megvalósítását is közösen vállalta fel a 22 őrségi önkormányzat. A programban az Őrségi Többcélú Kistérségi Társulás koordinátori szerepet vállalt. Programjuk hatékony, hiszen amellett, hogy 243 fő hátrányos helyzetű munkavállalót foglalkoztattak, a települések infrastrukturális helyzete lényegesen javult, ezen településrészek és szomszédos településrészek kerültek összeköttetésbe, az utak építésével, javításával. Így a települések bekapcsolódhattak a térségi turizmusba. Értéktéremtő tevékenységeik segítségével közintézmények fűtési költségeihez járultak hozzá a kitermelt fák, gallyak felhasználásával. Illegális hulladéklerakó-helyek kerültek felszámolásra, megoldódtak a belvízelvezetési problémák, utak kerültek felújításra, gyomos területek tisztultak meg. A téli értéktéremtő foglalkoztatás keretein belül intézmények újultak meg, illetve biztosították a síkosság-mentesítést. Az allergiaszezonban a parlagfű-mentesítéssel pedig közegészségügyi feladatot láttak el. A programot 2013-ban is folytatni kívánják, és a mezőgazdasági projekt keretein belül megtermelt zöldségeket szeretnék a közétkeztetésben felhasználni.

Őriszentpéter

Forrás: www.nemzetipark.gov.hu

Mélykút- Start munka projektek egymásra épülése

A település Bács-Kiskun megyében helyezkedik el, lakóinak száma 5512 fő. A város éghajlata az Alföld kontinentális klímájának megfelelően száraz, csapadékszegény, a napsütéses órák száma magas. Az éghajlat általában hőigényes, mezőgazdasági kultúrák – gyümölcs- és zöldségtermesztés – számára kedvező. A mezőgazdasági hasznosítási terület aránya magas, mintegy 85 %.

A 2011 novemberében elindított három, majd 2012-től négy projekttel kibővített Startmunka Mintaprogram (mezőgazdasági, térkögyártás, földútkarbantartás, illegális hulladéklerakók felszámolása) mellett sikerrel pályáztak a biomasza kazán projektben is. Terveiket a jövőben is folytatni szeretnék, így hosszú távon gondolkodva, egymásra építve dolgozták ki őket. A mezőgazdasági program keretén belül fóliasátorban dísnövények, valamint kertészeti növények előnevelése, előkészítése történik a téli hónapokban. A sátrak fűtése biztosított, a fás szárú növények darálásából előállítva.

A megtermelt terményeket a Napközi Otthonos Konyha részére önköltségi áron értékesítik. A konyha látja el a települési intézményeket, valamint igény szerint a város lakóinak étkeztetését, napi 500 adag étel készítésével. A térkögyártás egy helyileg kidolgozott technológiával (rázóasztal segítségével) történik. A térkővel a település közterületeit, intézményét szépítik.

Útkarbantartás

Forrás: www.melykut.hu

Kaposfő – „Start Közfoglalkoztatási Mintaprogram Kaposfő-Kisasszond-Bárdudvarnok települések”

A három település közösen vesz részt a mintaprogramban. A program célja az önkormányzati földterületek és létesítmények hasznosításával, helyi értékteremtő, fenntartható, a munkanélkülieket a foglalkoztatásba visszavezető munka lehetőségének biztosítása. Jelenleg 115 főt foglalkoztatnak, a munkavállalók jellemzően szakma nélküliek.

A program részei:

- energianövény termesztése,
- gyógynövény termesztése (csipkebogyó, homoktövis, berkenye),
- cirokültetvény,
- gondozzák az önkormányzati utak menti fás területeket,
- konyhakerti részlegben közétkeztetésre zöldségek termesztése,
- rétek, kaszálók megmunkálásával, szálas takarmány előállítása.

Almamellék – Településfenntartás, önellátás és energetikai fejlesztések

A dél-dunántúli régióban, Baranya megyében helyezkedik el. A település, ahogy a kistérség is, mind gazdasági, mind társadalmi szempontból hátrányos helyzetű, a munkanélküliség

jelentősen meghaladja az országos átlagot. Jelentős problémát okoz, hogy a tömegközlekedés nem teszi lehetővé a munkába járást, helyben a legnagyobb munkáltató az önkormányzat. Olyan közfoglalkoztatásra volt szükség, mint a Start Közmunka Program. Szinte minden részprogramban indultak, így a közfoglalkoztatás több lábon áll. A részprogramok lefedték az önkormányzat kommunális feladatellátásának (önkormányzati utak, belvízelvezető rendszer karbantartása) nagy részét, aminek melléktermékét (kivágott cserje, fa, bozót) az önkormányzati ingatlanok fűtésénél kívánják hasznosítani. A mezőgazdasági alprogramban konyhakerti növényeket termesztettek, melyeket a közétkeztetésben és a szociálisan rászorulóknak körében hasznosítottak.

A közfoglalkoztatás keretében négy hektáros területen energianövény telepítésébe kezdtek, ami várhatóan tíz éven keresztül biztosítja két önkormányzati ingatlan fűtését.

A fenti feladatokhoz olyan gépeket szereztek be, ami hosszú távon hasznosítható (traktor, aprítógép, rotációs kapa stb.).

Almamellék

Forrás: <http://www.delzselic.hu/almamellek>

Alap – Mezőgazdasági tevékenység (kert, fóliasátor és faültetés)

A község 2060 lélekszámú, társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó a munkanélküliség (10,3 %).

A 2011. évben megkezdett értékteremtő pályázat során zöldségtermesztést valósítottak meg, melynek keretében fóliában és szabadföldön paprikát, paradicsomot és egyéb konyhai zöldségféléket termesztettek, melyeknek felhasználása saját főzőkonyhájukon történt. A termesztés jelentős költségcsökkentő tényező volt az önkormányzat számára, ebben az esetben négy fő foglalkoztatására volt lehetőség, mely folyamatos volt tavasztól ősziig. Kiegészítésre került a csepegtető öntöző rendszert, melyet saját fűtő kútból üzemeltettek. 2012-től további 10 fővel bővítették a programban résztvevők számát, a zöldségfélék mennyiségének megduplázása várható volt. Két önkormányzati telken akác és pusztaszil facsemete ültetésére került sor, amit majd az intézmények fűtésére és a szociálisan rászorulóknak támogatására használnak fel.

Alap község

Forrás: www.programturizmus.hu

Döntő, eredmények, díjak

Valamennyi témakörben benyújtott (Vizek városa, avagy varázslatos vizes világ, Legjobb testvérvárosi találkozó, Amikor nem a pénz számít, Startközmunka Mintaprogram-közfoglalkoztatás) pályázat példamutató lehet az összes önkormányzat számára. A pályázók olyan programot dolgoztak ki, amely a jó példán túl, a település felvirágoztatását, az ott élők életminőségének javulását eredményezte.

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter kezdeményezésére került a pályázati kiírásba a Start Mintaprogram-közfoglalkoztatás pályázati témakör, annak érdekében, hogy a program minél szélesebb körben ismertté váljon. Miniszter úr jelentős értékű díjak felajánlásával kívánta a településeket a pályázásra, illetve a már kialakult jó gyakorlatok bemutatására ösztönözni.

A döntőbe és a rövid listára került önkormányzatok rendkívüli elszántsággal, sokszor igen minimális anyagi forrással olyan példát teremtettek, amellyel a közintézmények tekintetében teljesen önellátóvá váltak, ami már önmagában is megtakarítást eredményez, hiszen az intézmények étkeztetését saját erőből oldják meg, vagyis nem kell kiadásokat eszközölniük ezen beszerzésekre. Továbbá vannak olyan önkormányzatok is (egyesek igen kis lélekszámú települések), amelyek már értékesítésre is tudnak termelni. Az önkormányzatok és a lakosság között megvalósul a demokrácia, mert az önkormányzati vezetők nyitottak a település lakóinak ötleteire, szaktudására. A gyakorlatoknak a népességre igen erős motiváló hatása is van, amely az embereknek tartást és önbizalmat ad. Ennek eredményeként tapasztalható volt, hogy a településkép megváltozott, a kertek, illetve az utcakép gondozott, egyes helyeken pedig már saját főliasátorban, kiskertben konyhakerti növényeket termesztene és kisállatot tartanak. Ez rendkívül fontos abból a szempontból is, hogy a családok is önellátóvá válnak, és nem szorulnak segíへyezésre, mely büszkeséggel tölti el őket.

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Példátadó Pályázatának eredményhirdetésére 2012. november 8-án a Károlyi-Csekonics Rezidencián került sor.

Az Irányító Bizottság – amelynek tagjai: Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, az Európa Tanács szakértője, a Belügyminisztérium, a Magyar Faluszövetség, az Emberi Erőforrások Minisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága és a Tempus Közalapítvány képviselői – döntése alapján a témánkénti helyezések az alábbiak szerint alakultak:

Vizek városa, avagy varázslatos vizes világ

1. **Gyenesdiás** – külföldi tanulmányút
2. **Tata** – elnyerte a Vidékfejlesztési Minisztérium különdíját, valamint díszoklevelét

Legjobb testvérvárosi találkozó

1. **Ajak** – külföldi tanulmányút, valamint a Tempus Közalapítvány díja X-banner és disszeminációs füzetben megjelenés
2. **Hajdúdorog** – a Belügyminisztérium különdíja, Zsolnay porcelán váza, díszoklevél, valamint a Tempus Közalapítvány díja X-banner és disszeminációs füzetben megjelenés, valamint közönségdíj – az Everling Kft által felajánlott 15 láda egygyári virág
3. **Budapest XIII.** – Tempus Közalapítvány díja X-banner és disszeminációs füzetben megjelenés, valamint a Tempus Közalapítvány különdíjaként sajtó megjelenés

4. **Békéscsaba** – Tempus Közalapítvány díja X-banner és disszeminációs füzetben megjelenés

Amikor nem a pénz számít

1. **Mátraverebély** – külföldi tanulmányút
2. **Kunsziget** – a Belügyminisztérium különdíja, Zsolnay porcelán váza, díszoklevél,
3. **Kisrécse** – 500 eFt értékű fénydekoráció a Blachere Illumination Hungary Kft.-től
4. **Alsómocsolád** – 1 db 9 nm-es stand a 2013-as Urbicon kiállításon
5. **Megyer** – 70 eFt értékű személyes bélyeg csomag

Közfoglalkoztatás:

1. **Tiszaenyő** – a Belügyminisztérium által felajánlott Biomassza kazánprogram feltételeinek biztosítása 10 mFt értékben
2. **Szemere** – a Belügyminisztérium által felajánlott kistérségi mintaprogram továbbfejlesztéséhez 8 mFt
3. **Karancslapujtó** – a Belügyminisztérium által felajánlott a startmunka kistérségi mintaprogram továbbfejlesztéséhez 7 mFt
4. **Hernádszentandrás** – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által felajánlott különdíj: Herendi porcelán, díszoklevél, valamint a Belügyminisztérium által felajánlott 1 millió Ft értékű Startmunka Mintaprogramban eszközvásárlási lehetőség
5. **Szarvas** – a Belügyminisztérium által felajánlott 1 millió Ft értékű Startmunka Minta programban eszközvásárlási lehetőség valamint a REVEVOL HUNGARY felajánlása jóvoltából egy napos tanácsadás, innovatív információs eszközök használata a belső munkaszervezésben
6. **Ináncs** – a Belügyminisztérium által felajánlott 1 millió Ft értékű Startmunka Minta programban eszközvásárlási lehetőség, valamint a Complex Kiadó Kft. felajánlása jóvoltából 1 db Önkormányzat Jogtár Plusz 1 éves előfizetés.
7. **Berhida** – a Belügyminisztérium által felajánlott 1 millió Ft értékű Startmunka Minta programban eszközvásárlási lehetőség, valamint a Complex Kiadó Kft. felajánlása jóvoltából 1 db Önkormányzat Jogtár Alap 1 éves előfizetés.

Mint ahogy azt bevezetőnkben említettük a jó gyakorlat (a pályázatban foglaltak) célja elsősorban az önkormányzatok közötti tudás átadás folyamat. Azonban jelezni kívánjuk, hogy a pályázatok megtalálhatók a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége honlapján (www.toosz.hu), a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok link alatt.

Készítette: Horváth Marianne Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

A menekült, illetve oltalmazott jogállású külföldiek hajléktalanellátó rendszert érintő jogosultságairól

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban Met.) alapján a Magyarországon védelmet élvező menekültek és oltalmazottak közül a hazánkat is sújtó gazdasági recesszió miatt egyre többen válhatnak hajléktalanná.

A menekülteket a Met. 10. § (1) bekezdése alapján, az oltalmazottakat a Met. 17. § (1) bekezdése alapján a magyar állampolgárok jogai illetik meg, ennek ellenére az általános tapasztalatok szerint rendkívül nehezen vagy egyáltalán nem férnek hozzá a hajléktalanellátás keretében nyújtott szolgáltatásokhoz. A helyzet tarthatatlanságára az AJB 1692/2010. jelentésében az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is felhívta a figyelmet. Azon

menekültek és oltalmazottak esetében, akik a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Kormányrendelet alapján befogadó állomáson való elhelyezésre és ellátásra már nem jogosultak (kiköltözött, jellemzően a kiköltözést követően külföldre távozott, s onnan visszatért személyek), hajléktalanná válásuk esetén a magyar állampolgárokkal azonos feltételek mellett jogosultak a hajléktalanellátó intézményekben való elhelyezésre. ***Erre figyelemmel a hajléktalanellátó intézményeknek gondoskodniuk kell a hozzájuk forduló hajléktalan menekültek és oltalmazottak befogadásáról.***

A hazánkban védelmet élvező menekültek és oltalmazottak **magyar hatóság által kiállított személyazonosító igazolvánnyal, lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal, továbbá úti okmánnyal, esetlegesen társadalombiztosítási azonosító jelet tartalmazó hatósági igazolvánnyal** rendelkeznek. Előfordulhat azonban, hogy a menekültként, vagy oltalmazottként történő elismerést követően külföldre távozott, s onnan visszatérő menekültek és oltalmazottak egy része semmilyen okmánnyal sem rendelkezik. Ebben az esetben a menekült, vagy oltalmazott jogállására hivatkozó, hajléktalanként a hajléktalanellátó intézményeknél jelentkező személyekről a hajléktalanellátó intézmények a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) alábbiakban megjelölt szervezeti egységeitől kérhetik annak visszaigazolását, hogy az adott személy menekült, vagy oltalmazott jogállással rendelkezik-e. Az elhelyezést kérő külföldi jogállására vonatkozóan **munkaidőben a Hivatal Menekültügyi Igazgatósága** (telefonszám: 463-4873), **munkaidőn kívül a Hivatal Igazgatási és Ügyeleti Főosztály Ügyeleti Osztálya** (telefonszám: 463-9275) nyújthat tájékoztatást.

Készítette: Belügyminisztérium, Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Menekültügyi Igazgatósága

Felkészülés a digitális átállásra

A digitális átállás a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) törvényben (a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény – Dtv.) foglalt kötelezettsége. Az NMHH megkezdte a felkészülést a feladat végrehajtására, amelynek keretében számítunk az önkormányzatok közreműködésére is. Ezzel kapcsolatban levélben már közvetlenül megkerestük valamennyi helyi önkormányzatot, de reméljük, hogy hasznosnak találják az alábbi összefoglalót a digitális átállás tartalmáról és a kapcsolódó feladatokról.

Mit jelent a digitális átállás? – Digitális Átállásnak azt a folyamatot nevezzük, amely során az analóg műsorterjesztés helyébe a digitális műsorterjesztés lép.

A modernebb digitális átviteli módszerek – az analóggal szemben – lehetővé teszik, hogy:

- a tv nézők ugyanazon frekvenciákon több csatornát (plusz 4 tv és 3 rádió ingyen),

M1		M2	MR1
RTL Klub	+	Duna	MR2
TV2		Duna World	MR3
		Euronews	

- jobb minőségben nézzenek,
- illetve többlet-szolgáltatásokat (pl. műsorújság, videotéka, gyerekzár) vehessenek igénybe.

A frekvenciatakarékos technológiának köszönhetően – mivel egy analóg csatorna helyén akár hat digitális csatornát is lehet továbbítani - felszabadul a 790 – 862 MHz-es frekvenciasáv („digitális hozadék”), melyet mobil szélessávú szolgáltatásra lehet értékesíteni. Ez a technikai átalakulás Magyarországon is mind gazdasági, mind technikai, mind EU-s szabályozási okokból elkerülhetetlen. A hazai szabályozás értelmében ennek **legkésőbb 2014. december 31-ig** meg kell valósulnia.

Kiket érint? – Az analóg lekapcsolás a jelenlegi adataink szerint Magyarország területén elsődlegesen mintegy 570.000 háztartást érint, **akik kizárólag analóg földfelszíni módon televízióznak**. Érint továbbá mintegy 100.000 háztartást, akik **részben analóg földfelszíni módon televízióznak**. Az érintettek jelentős része vélhetően szociális szempontból is hátrányos helyzetben van. Ahhoz, hogy az új technológia megjelenésével mindenki továbbra is televíziózhasson, a hagyományos televíziókészülékeket alkalmassá kell tenni a digitális műsorsugárzás vételére. Ehhez műszaki eszközökre és azok beüzemelésére (dekóderre, vagy megfelelő televízióra, antennára, azok beüzemelésére, ill. felszerelésére) van szükség.

Mi az állam feladata? – A digitális átállás zökkenőmentes lebonyolítása a feltételek rendelkezésre állásával a törvényben meghatározott határidőre. Ennek érdekében

- a leginkább rászorultak aktív támogatása;
- a társadalomnak az átállásban érintett minden tagját megfelelő módon tájékoztatni és felkészíteni az átállásra.

A digitális átállás közvetlen lebonyolítása és finanszírozása a törvény szerint az NMHH feladata.

Kinek segít az állam? – A digitális átállás a Magyarországon jelenleg még kizárólag analóg földfelszíni módon televíziózó mintegy 570 000 ezer háztartást érinti elsődlegesen. E háztartások többsége számára a legfontosabb segítséget a felkészülésre vonatkozó, időben történő tájékoztatás jelenti, amelyet az NMHH intenzív országos és helyi szintű kommunikációval tervez biztosítani.

Az állam amellet, hogy biztosítja az átálláshoz szükséges feltételeket, kiemelt támogatásban részesíti az analóg lekapcsolásban érintett, mintegy százezerre becsült számú, szociálisan leginkább rászorultat, akiket a digitális vételhez szükséges eszközök beszerzése állami segítség nélkül anyagilag valószínűleg oly mértékben megterhelne, illetve akiket a megfelelő eszközök beszerzése és azok üzembe helyezése olyan nehéz helyzet elé állítana, hogy nem tudnának átállni a digitális vételre, ezáltal megszűnne hozzáférésük a közszolgálati (és az országos kereskedelmi) televíziók adásaihoz.

Hogyan támogatja az állam a szociálisan rászorulókat? – A rászoruló háztartások eredményes (zökkenőmentes) Digitális Átállásának biztosítása érzékeny és az érdeklődés középpontjában álló kiemelt állami feladat, melynek végrehajtását az NMHH végzi.

A támogatás oly módon valósul meg, hogy **a támogatásra jogosult választásától függően**

- a rászorult háztartásokban ingyenesen telepítésre kerül a digitális vételt lehetővé tévő dekóder (set top box), szükséges esetekben smart card (SC) és a megfelelő antenna és kábelezés, vagy

- lehetőséget biztosít előfizetéses szolgáltató NMHH által regisztrált szolgáltatásának választására.

A támogatás mértéke mindkét esetben azonos értékű.

Az NMHH a szociális juttatásban részesülő személyek/háztartások személyes adatait 3 adatkezelő szervezettől kapja meg:

- Önkormányzatok (polgármester, jegyző)
- Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság (ONYF),
- Magyar Államkincstár (MÁK).

Ezt követi egy adattisztítási folyamat, majd kialakításra kerül az ún. „rászoruló adatbázis” (a rászoruló felhasználókról vezetett adatbázis az adatvédelmi jogszabályi előírások alapján nem nyilvános). Ez után történik a támogatásra ténylegesen jogosultak körének megállapítása érdekében

- a rászorulók helyszínen (lakcímükön) történő felkeresése,
- a jogosultság feltételeinek ellenőrzése,
- a jogosultak végleges adatbázisának létrehozása,
- eszközök telepítése, szerelése, beüzemelése.

Az állami támogatás nem jár alanyi jogon, tehát nem minden háztartás kaphat állami támogatást.

Állami támogatásra az a kizárólag analóg földfelszíni műsorszórási vétellel rendelkező személy jogosult csak, aki a jogszabályokban (Dtv.-ben és a Támogatási rendeletben) foglalt rászorultsági feltételeknek megfelel, és támogatás iránti kérelmet (Igénylőlap) nyújt be az NMHH-hoz.

Ki minősül szociálisan rászorulónak?

Azok a személyek, akik

- saját jogon nevelési ellátásban,
- fogyatékosági támogatásban,
- vakok személyi járadékában,
- rendszeres szociális ellátásban,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban,
- lakásfenntartási támogatásban,
- ápolási díjban,
- időskorúak járadékában, illetve
- saját jogon kapott hadigondozott pénzellátásban részesülnek, továbbá
- az adott évben legalább 70. életévét betöltött vagy betöltő személyek, akiknek a folyósított nyugellátás, nyugdíjszerű szociális ellátás, egészségbiztosítási ellátás együttes összege nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum kétszeresét.

Hogyan biztosítja az NMHH a támogatási rendszerben a versenysemlegességet?

A támogatásra jogosultak választhatják

- a digitális átállás szolgáltató szolgáltatását
- digitális földfelszíni vagy közszolgálati műholdas szolgáltatás, amelyet

- az NMHH által közbeszerzés útján szerződtetett szerelőcég valósít meg;
- a választható szolgáltató szolgáltatását
 - vagyis az NMHH-nál regisztrált előfizetési szolgáltatói ajánlatok egyikét
 - a választott szolgáltató valósítja meg.

Jogszabályi háttér

- Digitális átállásról szóló 2007. évi LXXIV. Tv (Dtv.)
- Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. Tv.
- Európai Bizottság Közleményei
 - 2003: Közlemény a digitális átállásról, SEC(2003) 992
 - 2005: Közlemény a digitális átállás felgyorsításáról, SEC (2005) 661
 - nem kötelező határidő: 2012. december 31.
- Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata
 - A tagállamoknak 2013. január 1-ig le kell folytatniuk a digitális átállást követően felszabaduló 800 MHz-es sáv (digitális hozadék) engedélyezési eljárását. A sávot szélessávú mobilszolgáltatásokra lehet majd használni.
 - Derogáció lehetséges.
- NMHH Elnökének támogatási rendelete (folyamatban)

A Dtv. 38. § (1) bekezdése szabályozza azt, hogy a Digitális Átállásnak mikorra kell hazánkban megvalósulnia, és ennek milyen peremfeltételei vannak.

E szabályozás értelmében az analóg földfelszíni televíziós sugárzás legkésőbb 2014. december 31-ig országszerte lekapcsolásra kerül. Erre az időpontra (i) a lakosság 94%-a számára elérhető kell legyen a közszolgálati médiaszolgáltatások digitális vétele, (ii) lakosság számára a kiskereskedelmi forgalomban elérhetőek legyenek a vételi eszközök.

Ezek a feltételek a felmérések szerint teljesültek.

Az állami támogatás jogi alapját a Dtv. 44. § (5) bekezdése teremtette meg a hazai jogban.

A Dtv. szerint az állami támogatás,

- a közszolgálati műsorok (MTV1, MTV2, Duna 1 és Duna 2) digitális földfelszíni (DVB-T) vagy közszolgálati műholdas (DVB-S2) vétele esetén ingyenes, illetve más műsorterjesztői platform esetén (pl.: kábeltv, műhold, IPTV) alapidíjon történő biztosítása érdekében,
- a digitális vevődekóderek - helyszínen történő - beszerelésére, telepítésére, valamint a vételhez szükséges eszközök tulajdonjogának megszerzésére adható.

A támogatás részletes feltételeit az NMHH elnöki rendelete fogja megállapítani, amely 2012. szeptember 25. és október 24. között nyilvános konzultációra került, valamint – mivel állami támogatásról van szó - folyamatban van az Európai Bizottságnál a rá vonatkozó, kötelező notifikációs eljárás. A jogosultak személyes adatainak kezelésére vonatkozó szabályokat a Dtv. 44/A §-a állapította meg.

Az uniós szabályozók két alapelvet írnak elő, amelyre a hazai jogalkotásnak tekintettel kellett lennie a Digitális Átállás során nyújtandó állami támogatási rendszer kialakításakor.

E két alapelv: (i) az arányosság, (ii) és a technológia-semlegesség.

Az **arányosság** elve alapvetően annak a követelményét jelenti, hogy az állami támogatáshoz használt eszközök ne haladják meg azt a szintet, amely megfelelő és szükséges a szociálisan rászorultak problémamentes Digitális Átállásának biztosításához.

A **technológia-semlegesség** azt jelenti, hogy az állami támogatások nyomán egyetlen egy műsorterjesztési szolgáltatás-típus, platform (pl. kábeles, műholdas, földfelszíni műsorszórás) sem hozható előnybe a többi műsorterjesztési platformmal szemben, vagyis az egyes műsorterjesztési módok közötti versenybe nem avatkozhat be az állam az általa nyújtott támogatásokon keresztül. A Digitális Átállással összefüggő állami támogatás ezért nem irányulhat kizárólag egy típusú műsorterjesztési mód igénybevételére, ez ugyanis sértené a technológiasemlegesség (platformsemlegesség) elvét, követelményét.

Milyen feladatai vannak az önkormányzatoknak a digitális átállási folyamatban? – Az önkormányzatok, mint a helyi viszonyok ismerői, fontos szerepet töltenek be a Digitális Átállással kapcsolatos helyi (települési) szintű tájékoztatásban.

Az NMHH számítja a polgármesterek és önkormányzatok segítségére

- a szociálisan rászoruló személyekről szóló adatszolgáltatásban,
- a tájékoztató anyagok (plakátok, szórólapok) kihelyezésében a polgármesteri hivatalok épületében, egyes önkormányzati fenntartású intézményekben,
- az NMHH és az önkormányzatok közötti hatékony információáramlás biztosításában,
- a felmérések, valamint a szerelési munkák elvégzésénél, helyismereti segítség nyújtásában a felmérők, szerelők részére,
- végül az NMHH az önkormányzatok segítségét várja a felmérések lezárása után esetlegesen jelentkező állampolgári igények NMHH-hoz történő eljuttatásában, illetve magában az Igénylőlap kitöltésében.

A szociálisan rászoruló személyekről az önkormányzat jegyzője, mint a helyi közigazgatási feladatok ellátásáért felelős személy nyilvántartást vezet. Ezért az NMHH a vonatkozó nyilvántartást vezető jegyzőket adatkéréssel kereste meg.

Az NMHH az alábbi adatokat kéri be (a szociális ellátásokkal összefüggésben):

- természetes személyazonosító adatok,
- a lakóhely (tartózkodási hely) adatai, valamint
- a szociális ellátás típusára vonatkozó adatok.

A megkeresésre a Dtv. 44./A §-ában foglalt felhatalmazás alapján került sor, amelynek (2) bekezdése szerint a megkeresett önkormányzati szerv a Hatóság megkeresésére **30 napon belül** köteles adatot szolgáltatni a Hatóság részére.

Az önkormányzati adatok súlya – A települési önkormányzatok területén élő lakosság egy része a szociálisan rászorultak közé tartozik. Országosan az önkormányzati nyilvántartásban szereplő rászorultok alkotják az államilag **támogatásra szorultak körének több mint 70%-át**. Ők a településen élő lakosság azon csoportja, akik

- Rendszeres szociális ellátásra jogosultak
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak
- Lakásfenntartási támogatásra jogosultak

- Ápolási díjra jogosultak
- Időskorúak járadékára jogosultak.

Készítette: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, Média-infrastruktúra Szabályozási Főosztály

A települési önkormányzatok 2013. évi közfoglalkoztatási terveinek felméréséről

A 2013. évi közfoglalkoztatási programokkal kapcsolatban **internet alapú kérdőívek** kitöltésére volt lehetőségük a települési önkormányzatoknak. A kérdőív online elérése a <http://felmeres.bm.hu> portálon volt biztosított. A kitöltéshez egy segédlet is készült, amely útmutatóként funkcionált a felmérésnél.

A weboldal elérése során felmerülő technikai jellegű problémákkal, kérdésekkel kapcsolatban a BM Informatikai Főosztályának munkatársai, a szakmai jellegű kérdésekkel kapcsolatban a Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály munkatársa nyújtott felvilágosítást.

A települési önkormányzatok **döntő része fontosnak érezte a válaszadást**, amelyet mi sem bizonyít jobban, mint a nagyszámú telefonos és elektronikus érdeklődés. A 3177 települési önkormányzat részéről 2773 kérdőív került feltöltésre az online felületen, amelyeknek a teljes körű értékelése még nem fejeződött be. **A nem válaszolók aránya 14,92%.**

A feldolgozást nehezítő körülmény, hogy több önkormányzat

- duplikálva töltötte ki a kérdőívet,
- nem válaszolt minden kérdésre,
- értékelhetetlen választ adott a kérdésekre.

Tapasztalatok

- Az online rendszer hiányossága, ha egyszerre több felhasználó is egy időben jelentkezett be a felületen, leterhelt és lassú volt a rendszer, amely hibás kitöltést eredményezhetett.
- Gyakori hiba volt az is, hogy nem a kért mennyiséget adta meg a kitöltő (pl.: nem „millió” Ft-ban adták meg az összeget).
- A telefonos visszajelzések döntő részében arról tájékoztattak a kitöltők, az önkormányzatok nem rendelkeznek pontos adattal arról, hogy a településen hány munkanélküli (álláskereső, egyéb inaktív) él, és közülük hányan élnek családban.
- A válaszadási arányok az egyes megyéket vizsgálva eltérőek. **Legteljesebb mértékben** Fejér megyében töltötték ki a kérdőívet (a nem válaszolók aránya: 0,93%) a települési önkormányzatok. **Budapesten** a kerületi önkormányzatok **52,17%-a nem vett részt** a felmérésben.

A nem válaszolók aránya

- **10% alatt van** Csongrád, Heves, Nógrád, Tolna és Zala megyékben
- **10% és 20% közötti** Bács-Kiskun, Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom, Pest, Somogy, Vas és Veszprém megyékben,
- **20% fölött van** Békés és Győr-Moson-Sopron megyékben.

A válaszokból megállapítható, hogy a települési önkormányzatok 2013. évben az ideitől nagyobb létszámú közfoglalkoztatást terveznek.

A tervek szerint a közfoglalkoztatottak

- mintegy 30%-a (70 885 fő) lesz nő,
- 1 806 fő megváltozott munkaképességű,
- és a közfoglalkoztatottak 45%-a kerül a hagyományos, hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásba.

Jellemző adat a 2013. évi közfoglalkoztatás megvalósításának **pénzügyi igénye**, összességében 87 milliárd Ft, amelynek 20%-át (16,6 Mrd Ft-ot) tudják az önkormányzatok önerőből biztosítani. **Feldolgozásra kerül** azon önkormányzatok aránya, akik nem tudnak önerőt biztosítani. A kérdőívekből kitűnik, hogy több mint **3,7 milliárd Ft költségmegtakarítása, illetve árbevétele** keletkezett az önkormányzatoknak a közfoglalkoztatás révén 2012. évben.

A mezőgazdasági mintaprogramok megvalósításához a válaszadó önkormányzatok 15 224 ha földterülettel rendelkeznek, 7 451 ha földterületet bérelnek és 4 763 ha további földterületet igényelnének a Nemzeti Földalapkezelő szervezettől.

Forrás: Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály

Tájékoztató a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságról

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 35. §-ának értelmében azon személyek, akiknek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították - az Szt.37.§-ban foglaltak szerinti kivétellel -, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) válnak jogosulttá. A törvény értelmében a jogosultságot megállapító szerv évente legalább egyszer felülvizsgálja, hogy az FHT-ra való jogosultság feltételei továbbra is fennállnak-e. Ennek megfelelően évente vizsgálni szükséges, hogy a jogosult a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben legalább 30 nap időtartamban folytatott-e kereső tevékenységet, illetve részt vett-e munkaerő-piaci programban, képzésben.

A 30 nap időtartam számítása szempontjából figyelembe vehető

- a kereső tevékenység (ideértve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett munkát és a háztartási munkát is)
- a közfoglalkoztatási jogviszony
- a munkaerő-piaci programban való részvétel
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) szerinti, legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben való részvétel és
- a közérdekű önkéntes tevékenység időtartama.

A 30 napos időtartam számításakor a fent részletezett, különböző tevékenységek időtartamát össze kell számítani. A 30 nap időtartam számítása szempontjából figyelembe vehető egyes tevékenységi típusokat az alábbiakban ismertetjük.

(Az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozata értelmében a tájékoztatóban kifejtett szakmai vélemény nem tekinthető hivatalos állásfoglalásnak, kötelező erővel nem bír, a hatóságok, bíróságok előtti eljárás során arra megalapozottan hivatkozni nem lehet.)

a) Kereső tevékenység

Kereső tevékenységnek minősül minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár (kivételt jelent ez alól a tiszteletdíj alapján végzett tevékenység, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30%-át nem haladja meg, illetőleg a mezőgazdasági őstermelői tevékenység, ha az abból származó bevétel nem jövedelemadó-köteles).

A törvényben foglaltak értelmében a 30 napos jogviszony számításakor keresőtevékenységként vehető figyelembe az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munka is. Az egyszerűsített módon létesíthető munkaviszonyra vonatkozó szabályokat a 2010. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Eft.) tartalmazza. A jogszabály értelmében mezőgazdasági és turisztikai időnymunkára, valamint alkalmi munkára létesíthető egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony.

Mezőgazdasági időnymunka alatt értendő a növénytermesztési, erdőgazdálkodási, állattenyésztési, halászati, vadászati ágazatba tartozó munkavégzés, továbbá a termelő, termelői csoport, termelői szervezet, illetve ezek társulása által a megtermelt mezőgazdasági termékek anyagmozgatása, csomagolása - a feldolgozás kivételével - feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a százhusz napot.

Turisztikai időnymunkának minősül a kereskedelemről szóló törvényben meghatározott kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységet folytató munkáltatónál végzett időnymunka, feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony időtartama nem haladja meg egy naptári éven belül a százhusz napot.

Alkalmi munka a törvény értelmében a munkáltató és a munkavállaló között összesen legfeljebb öt egymást követő naptári napig, egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb tizenöt naptári napig, illetve egy naptári éven belül összesen legfeljebb kilencven naptári napig létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

Az egyszerűsített foglalkoztatás céljából létrejött munkaviszonyra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény, illetve a társadalombiztosítás ellátásaira és magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) rendelkezéseit az Eft.-ben meghatározott eltérésekkel szükséges alkalmazni. Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott személy nem minősül a Tbj. szerint biztosítottnak, azonban jogosultságot szerez nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint álláskeresői ellátásra.

A háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony szabályairól az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény rendelkezik. A jogszabály a *természetes személyek között* háztartási munka végzésére létesített jogviszonyra terjed ki. A törvény értelmében *háztartási munkának* a kizárólag a természetes személy és háztartásában vele együtt élő személyek, továbbá közeli hozzátartozói mindennapi életéhez szükséges feltételek biztosítását szolgáló tevékenységek – lakás takarítása, főzés, mosás, vasalás, gyermekek felügyelete, házi tanítása, otthoni gondozás és ápolás, házvezetés, kertgondozás – minősülnek. Háztartási alkalmazott foglalkoztatása

esetén a foglalkoztató a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak köteles a foglalkoztatást havonta bejelenteni. A foglalkoztatót adó- és járulékfizetési kötelezettség nem terheli, azonban regisztrációs díjat kell megfizetnie, amelynek összege havonta 1000 Ft.

A regisztrációs díj megfizetése társadalombiztosítási ellátásra való jogosultságot nem keletkeztet, így a háztartási alkalmazott a Tbj. szempontjából nem minősül biztosítottnak és egészségügyi szolgáltatásra sem jogosult.

b) Közfoglalkoztatási jogviszony

A közfoglalkoztatási jogviszony a munkaviszony egy speciális formája, amely jogviszony némileg eltér a piaci foglalkoztatástól. Közfoglalkoztatási jogviszony határozott időre létesíthető, próbaidő kikötése nélkül. Közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb, mint a szociális juttatás összege, de alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege.

A közfoglalkoztatásban megszerezhető munkajövedelem mértékét a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VII. 24.) Korm. rendelet határozza meg. A Korm. rendelet értelmében a teljes munkaidőben foglalkoztatott közfoglalkoztatott részére megállapított, heti bér-részletekben kifizetett közfoglalkoztatási bér havi összege 2012. január 1. napjától bruttó 71 800 forint, a közfoglalkoztatási garantált bér havi összege pedig bruttó 92 000 forint.

Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely állami, önkormányzati vagy közhasznú tevékenység körébe tartozó feladat, és annak ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy köztisztviselői jogviszonyt.

A közfoglalkoztatásban töltött idő – miután a közfoglalkoztatás a munka törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozik – munkaviszony, és így beleszámít az öregségi nyugdíjra jogosító szolgálati időbe. A közfoglalkoztatási jogviszony időtartama alatt a közfoglalkoztatott biztosítási jogviszonyban áll, így pénzübeli és természetbeni egészségbiztosítási ellátásra is jogosult.

c) Munkaerő-piaci programban, illetve

d) az Ft. szerinti, legalább hat hónapos képzésben való részvétel

Hazai és uniós forrásokból a munkaügyi kirendeltség támogatást állapíthat meg a hátrányos helyzetű álláskereső munkaerő-piaci képzésbe, vagy támogatott foglalkoztatásba kerüléséhez, amely jogviszonyok beszámíthatók a 30 napos időtartamba.

e) Közérdekű önkéntes tevékenység

A 30 napos jogviszony számítása szempontjából közérdekű önkéntes tevékenységként kizárólag a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény hatálya alá tartozó tevékenységek időtartama vehető figyelembe. A törvény rendelkezései alapján közérdekű önkéntes tevékenység a fogadó szervezetnél ellenszolgáltatás nélkül végzett munka.

Fogadó szervezet lehet

- a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes
 - szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
 - egészségügyi szolgáltató,
 - közoktatási intézmény,
 - felsőoktatási intézmény,
 - muzeális intézmény,
 - nyilvános könyvtár,
 - közlevéltár,
 - nyilvános magánlevéltár,
 - közművelődési intézmény;
- a nem jogképes fogadó intézmény fenntartója a fogadó intézmény jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a fogadó intézmény közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében.

Önkéntes az lehet, aki tizedik életévét betöltötte. Az önkéntes elláthat minden olyan tevékenységet, amelyre vonatkozóan megfelel a jogszabályokban meghatározott képesítési, egészségügyi, nyilvántartásba vételi és egyéb feltételeknek, valamint amelynek ellátását törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet nem köti meghatározott jogviszonyhoz, illetve amelynek önkéntessel történő ellátását jogszabály nem zárja ki.

A közérdekű önkéntes tevékenység önkéntes jogviszony keretében végezhető, amely a fogadó szervezet és az önkéntes között megkötött önkéntes szerződéssel jön létre.

Nem tartozik a jogszabály hatálya alá az önkéntes véradás, az önkéntes, illetve létesítményi tűzoltóként végzett tevékenység, valamint a polgári természetőrként végzett tevékenység.

A 30 napos időtartam számításakor a fent részletezett, különböző tevékenységek időtartamát össze kell számítani.

Forrás: Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály

Tájékoztató a közfoglalkoztatásról szóló AJB-4162/2012. számú ügyben készülő jelentéséről

(AJB-4162/2012. számú ügyben készülő jelentés elérhetősége: <http://www.obh.hu>)

Az alapvető jogok biztosa a készülő jelentésben vizsgálja a közfoglalkoztatotti bérkifizetéssel, a közfoglalkoztatásból való kimaradás következményeivel, a képzések elmaradásával kapcsolatos problémákat. Előzetes jelentése alapján az alapvető jogok biztosa ajánlásokat tett az érintett önkormányzatoknak és az illetékes szakminiszternek. Az ajánlások alapján az alábbi intézkedési terv készült el.

Intézkedési terv az alapvető jogok biztosának AJB-4162/2012. számú ügyben készített jelentése intézkedéseiben foglalt I/1. számú felkérésére

Vizsgálat az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódó képzések elmaradásának, csúszásának feltárására. A vizsgálat jelentése alapján kockázatkezelési lépések kerülnek kijelölésre a képzések megvalósításáért felelős intézmények számára.

Felelős: BM, EMMI, NGM

Határidő: 2012. december 10.

Ellenőrzési terv készítése az országos közfoglalkoztatási programok és a kistérségi startmunka mintaprogramok mezőgazdasági képzései monitoring tevékenységének vizsgálatára.

Felelős: BM, EMMI, NGM

Határidő: 2012. december 17.

Útmutató készítése az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódó képzések 2013. évi megszervezéséhez kapcsolódóan.

Felelős: BM, EMMI, NGM

Határidő: 2013. január 14.

Tájékoztató megjelenítése a Belügyminisztérium honlapján a közfoglalkoztatási bérkifizetés könnyítésével kapcsolatos eljárásokról, és a pénztári kifizetés lehetőségéről.

Felelős: BM

Határidő: 2012. november 30.

A jelentés lényegi tartalmának, továbbá a jelentés ajánlásaival összefüggésben megtett és tervezett belügyminisztériumi intézkedések megjelentetése az Önkormányzati Hírlevélben.

Felelős: BM

Határidő: 2012. december 31.

Forrás: Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály

A „Közfoglalkoztatásról önkormányzati vezetőknek” című rendezvény-sorozatról

A „Közfoglalkoztatásról önkormányzati vezetőknek” című rendezvénysorozat a Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkárság és Önkormányzati Helyettes Államtitkárság közös szervezésében valósult meg.

A két államtitkárság együttműködése lehetővé tette, hogy a meghívottak egy napon kapjanak tájékoztatást a **közfoglalkoztatáshoz** és az **önkormányzati változásokhoz** kapcsolódó témakörökben.

Az eddig megszervezett hét rendezvényre **2753** meghívó került kiküldésre, a megjelentek száma **1727** fő volt. Az önkormányzatok **62,73 %** arányban fogadták el a meghívást.

Az elégedettségi kérdőíveken a résztvevők a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódóan az alábbi témakörökben tettek javaslatot, észrevételt:

- Adminisztratív terhekre és a családok pénzügyi szokásaira hivatkozva nagy számban kéri a bérkifizetés **heti részletekben történő kifizetésének eltörlését**.
- A **képzésekhez** kapcsolódóan javaslat érkezett arra, hogy a mezőgazdasági mintaprogramban dolgozók a tanfolyam végén **OKJ-s végzettséget kaphassanak**. Kéri, hogy a programba a **nem hátrányos helyzetű önkormányzatok** is bekapcsolódhassanak.
- Az Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel kapcsolatban többen jelezték, hogy a szabad földterületek sok esetben **egymástól távol helyezkednek el**, ezért azokat nehéz hasznosítani.
- A 2013. évi tervezéshez kapcsolódóan kéri a **diplomások foglalkoztatásának lehetőségét** az alábbi munkakörökben: munkavezető, közfoglalkoztatási szervező, közösségi mentor.

Az előadások anyaga a Belügyminisztérium honlapján elérhető, az írásban feltett kérdésekre – a rendezvények befejezését követően – „Gyakran ismétlődő kérdések és válaszok” címmel a honlapon választ adunk.

A rendezvénysorozat 2012. november 28-án zárult.

Forrás: Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Logisztikai Főosztály

A Duna projekt – a Duna árvízvédelmének múltja, jelene és jövője

„A Duna projekt - A Duna árvízvédelmének múltja, jelene és jövője” című nagyprojekt ünnepélyes nyitórendezvényére, az Öböl Ház Rendezvényközpontban (Budapest, Kopaszi gát) 27-én került sor.

A nyitórendezvényen köszöntőt mondott

- Dr. Hoffmann Imre, a Belügyminisztérium, Közfoglalkoztatási Helyettes Államtizkára,
- Dr. Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársának vezetője,
- Molnár Béla, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója.

A nyitórendezvényen elhangzott előadások

- Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság műszaki főigazgató-helyettes részéről, „A Duna projekt - A Duna árvízvédelmi fejlesztések” címmel,
- Dr. Ijjas István, professzor emeritus, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék, „A Duna stratégia” címmel.

A nyitórendezvény moderátora

- Dr. Józsa János, tanszékvezető, egyetemi tanár, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék.

Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság műszaki főigazgató-helyettes, „A Duna projekt - A Duna árvízvédelmi fejlesztések” című előadásában részletesen ismertette a projekt tartalmát, megjegyezve, hogy a KEOP konstrukció keretében megvalósuló fejlesztések az állami tulajdonú árvízvédelmi művek fejlesztését tartalmazzák, ezen túl más

árvízvédelmi fejlesztések (pl. Budapest Római-part, Szentendre árvízvédelmi fejlesztése) az önkormányzati árvízvédelmi művek konstrukcióban valósulnak meg.

Dr. Ijjas István, professzor emeritus, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszék, „A Duna stratégia” tárgyú előadásában bemutatta az EU Duna Régió Stratégiáját (DRS), amely a Duna vízgyűjtő területéhez tartozó régiók és országok makroregionális fejlesztési stratégiája és akcióterve. Kiemelte Duna projekt és a Duna stratégia illeszkedését.

A Duna projektről általában – A Duna projekt egy, az Európai Unió támogatásával, közel 30 milliárd forintból megvalósuló, kiemelt állami beruházás. Magyarország egyik legjelentősebb, az árvízvédelem biztonságának növelését előirányzó projektje 15 kistérséget érint. Összesen hat megye (Győr-Moson-Sopron, Pest, Fejér, Bács-Kiskun, Tolna, Baranya) 152 településének 510 ezer lakosa érintett. A projekt keretében megvalósuló fejlesztések kiemelt célja a területen élő lakosság védelme, továbbá a gazdasági, kulturális- és természeti értékek megóvása.

Megvalósítás helyszíne:

Régió: Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Közép-Magyarország, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl

Megye: Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pest, Bács-Kiskun, Fejér, Tolna, Baranya

Érintett települések: Tass, Szigetújfalu, Ráckeve, Tököl, Szigetmonostor, Pócsmegyer, Tahitótfa, Abda, Dunaszeg, Dunaszentpál, Győr, Győrladamér, Győrújfa, Győrzámoly, Kunsziget, Mecsér, Öttevény, Mohács, Kölked, Érsekszanád, Sükösd, Dunsok, Fajsz, Bática, Foktő, Uszód, Ordas, Dunapataj, Harta, Solt, Hercegszanád, Homorúd, Dunafalva, Szeremle, Bata, Decs, Ócsény, Bogyiszló, Fadd, Gerjen, Tolna, Paks, Madocsa, Bölcske, Ercsi.”

A projekt az alábbi öt dunai vízügyi igazgatóság területén valósul meg:

- Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság,
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság,
- Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság,
- Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság,
- Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság.

A Duna projekt indoklása – veszélyes árvizek – Magyarország árvízi veszélyeztetettsége Európában az egyik legnagyobb. Az ország területének 23 százaléka árvízzel veszélyeztetett. A Duna-völgyi árterek együttes területe 5.590 km². Folyóink vízgyűjtő területéből valamint hazánk éghajlati, földrajzi adottságaiból következően átlagosan 2-3 évenként kisebb vagy közepes, 5-6 évenként jelentős, 10-12 évenként pedig rendkívüli árvizek kialakulása jellemző.

A 2002-es nyári és a 2006-os tavaszi árvíz során a magyarországi Duna szakasz felső és középső részén – rendkívüli árvízhelyzetet okozva – sorra megdőlték a korábban mért legnagyobb vízállások. A 2006-os tavaszi árvíz elleni védekezés költségei elérték a 37,5 milliárd forintot.

A Duna projekt célja – az árvízi biztonság növelése

A Duna projekt célja a magyarországi Duna szakasz árvízvédelmi rendszerének megerősítése, az árvízi biztonság növelése, az emberi élet, a magántulajdonú ingatlanok, a közlekedési és közszolgálati infrastruktúra, az üzleti és ipari vállalkozások, a mezőgazdasági földterületek, a természeti erőforrások, a védett természeti és környezeti értékek védelme.”

„A projekt keretében az előírt árvízvédelmi biztonság megteremtése érdekében - az EU vonatkozó ajánlásai szerint a helyi adottságokat is figyelembe véve, a környezet- és természetvédelmi érdekeket is szolgálva - fejlesztjük az árvízvédelmi rendszert. A védművek egyes szakaszain többféle célt szolgáló szilárd burkolat létesül a vízpart és a műtárgyak jobb megközelíthetősége, a fenntartási munkák a térség rekreációs lehetőségeinek bővítése érdekében.

A Projektben foglaltak megvalósítását a Duna mentén a védett árterületen élő, jelentős számú lakosság, a térségben felhalmozott hatalmas nemzeti vagyon árvízi biztonsága, valamint a lehetőségeinek fokozottabb kihasználása indokolja. Ezt az árvíztől veszélyeztetett árterület alábbi főbb adatai támasztják alá:

- az ország megművelhető területének egyharmada, 1,8 millió hektár mezőgazdasági terület található a védett Duna-szakasz mentén;
- itt húzódik a vasutak 32, a közutak 15%-a;
- itt található több mint 2.000 ipari üzem;
- a hazai Duna-szakasz védett árterületén 646 településen 2,3 millió ember él;
- egy 1999-es felmérés a védendő érték-volumen a Duna-völgyben akkori árszinten 2100 milliárd Ft-ra becsülte (Halcrow Water, UK).”

A Duna projekt elemei – 1 projekt, 11 projektelem

A Duna projekt keretében megvalósuló fejlesztések a Duna teljes magyarországi szakaszán 12 ártéri öblözetet érintenek, az árvízi biztonság növelését célzó fejlesztések 11 projektelem keretében valósulnak meg.

A fejlesztett szakaszok együttes hossza közel 200 töltés kilométer. A kivitelezési munkálatok eredményeként 25 árvízvédelmi műtárgyat (zsilipeket, hidakat, árvízkaput) korszerűsítene vagy építenek, több mint 100 km hosszú szakaszon töltéskorona burkolási- és burkolat-felújítási munkák realizálódnak.

A Duna projekt várható eredményei – fontos fejlesztések

A projekt során megvalósuló fejlesztések között szerepel a Szigetközben 12 kilométer hosszú fővédvonal építése, amely nemcsak a Mosoni-Duna menti Dunaszentpál és Mecsér, hanem Győr városának árvízvédelmi biztonságát is növeli. Győr biztonságát szolgálják majd az Iparcsatorna torkolatában épülő árvízkapu, valamint a likócsi városrészhez kapcsolódó árvízvédelmi fejlesztések is. A folyón lefelé haladva kiemelendők a Szentendrei- és a Csepel-szigeten történő töltésmagasítási és erősítési munkálatok. A fejlesztések a területen élő lakosság biztonságát szolgálják, figyelembe véve Budapest és agglomerációja ivóvízellátásában kulcsfontosságú parti szűrőű kutak és vízbázisok védelmét is. A Budapesttől délre fekvő Duna menti területeken – néhány kisebb műtárgy rekonstrukciója mellett – elsősorban az altalaj-problémák, a holtmeder keresztezések által okozott kockázatok megszüntetése, illetve a védekezést segítő, szilárd burkolatképzése (egyes töltésszakaszokon) alkotja a beruházás gerincét. A Duna projekt további fontos eleme az 1970-es években épült Sió-torkolati mű rekonstrukciója, valamint a Bölszei Árvízvédelmi Központ modernizációja.

A Duna projekt által védett értékek – anyagi-, szellemi- és környezeti javak

Az árvízvédelmi beavatkozások 4 nemzeti park, (Fertő-Hanság, Duna-Ipoly, Kiskunsági, Duna-Dráva) köztük a Szigetközi Tájvédelmi Körzet területét is érintik. Ez a terület Európa egyik, még napjainkban is legjelentősebb ártéri vízi és vizes élőhelyének, a Szigetköznek a természeti értékeit hivatott megőrizni. A felsorolt területek határán zajló munkálatok – anélkül, hogy beavatkoznának a Natura 2000-es területek élővilágába – hozzájárulnak ahhoz, hogy nagymértékben csökkenjen az említett területek árvízi fenyegetettsége.”

Forrás: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, www.dunaprojekt.hu, illetve Országos Vízügyi Főigazgatóság, www.ovf.hu

Szentendre 1000 év+ Program

Szentendre városának kiemelt célja a történelmi óváros védelme. A jelenlegi gáttest átalakítása elengedhetetlen a megfelelő árvízi védekezés szempontjából. A belvárosi gátszakasz több mint két és fél kilométer hosszan kerül felújításra, melynek keretében 333 méteren, hazánkban eddig egyedülálló mobil árvízvédelmi fal létesül.

Szentendre egyik legnagyobb és leglátogatottabb közösségi tere a Dunakorzó, mely ezen fejlesztés lezárultával megfelel majd a legkorszerűbb árvízvédelmi előírásoknak, és nem utolsósorban a Duna szépségét közelebb hozza az itt élőkhez és az ide látogatókhoz egyaránt.

“Megújul mintegy két és fél kilométer hosszan Szentendre belvárosának gátszakasza, amelynek részeként – az országban eddig egyedülálló módon – mobil árvízvédelmi fal védi majd az óvárost több mint háromszáz méter hosszúságban” – mondta Dietz Ferenc polgármester a projektről tartott pénteki sajtótájékoztatón a városban. Az 1,3 milliárd forint összköltségű projekt a Szentendre 1000 év+ program keretén belül, teljes egészében európai uniós támogatásból valósul meg, a munkálatok a jövő héten kezdődnek meg és 2013 szeptemberére fejeződnek be. A polgármester elmondta: az új gát koronamagassága 1,35 méterrel kerül a jelenlegi mértékadó árvízszint fölé, és ezzel megvalósul Szentendre kiemelt célja: a történelmi óváros védelme. “A jelenlegi gáttest az 1965-ös nagy árvizet követően rohamtempóban épült meg, s a 2006-os nagy áradás után elvesztette védképességét” – idézte fel.

A mostani beruházás során a belvárosi gátszakasz több mint 2,5 kilométeres szakaszon újul meg, ezen belül 333 méter hosszan (a Péter Pál utcától a Bem utcáig) olyan mobil árvízvédelmi fal létesül, amely az országban ez idáig egyedülálló. A Magyarországon különlegesnek számító fejlesztés Európában már bevált megoldás, hasonló működik Ulmban vagy Linzben. A mobilgát nemcsak technikai, hanem idegenforgalmi értelemben is hatalmas újítás – tette hozzá a polgármester. Kiemelte, hogy ennek a megoldásnak köszönhetően közvetlen, élő kapcsolat alakul ki a Dunával, hiszen a régi, az utca szintje fölé magasodó földgát “elzárta” a várost a folyótól. Ugyanakkor a Duna felől is különleges városkép fogadja majd az utazókat, emellett ügyeltek arra is, hogy a kajakozók, kenuzók számára is kedvezően alakítsák ki a partot. A távolabbi tervekről szólva Dietz Ferenc elmondta: a város folyamatosan pályázik, hogy a Dunakorzó teljes egészében újjáépülhessen, “hiszen csak a megszépült parttal lehet teljes a látvány”. A műszaki részleteket ismertetve a polgármester közölte: az 1,8 méter magas befogadó szerkezet 2,4 méterig bővíthető, a teljes mobil szakasz 8 óra alatt szerelhető össze. A földgát kivitelezését a Swietelsky-KÖTI-VIÉP konzorcium végzi, míg a mobil árvízvédelmi falat az IBS valósítja meg, a gátat Nagy László nemzetközileg elismert szakember tervezte.

Székely Csaba, a Swietelsky Magyarország Kft. ügyvezetője hangsúlyozta: maximális biztonságra törekednek. A bontási munkálatok szakaszosan zajlanak, és a cég szerződésben vállalta, hogy 24 órán belül visszaállítja a jelenlegi védképességet, emellett “haváriaterv” is készült.

Elkezdődött a gátépítés – Augusztus 31-én az önkormányzat Gazdasági és Városüzemeltetési Bizottsága megtárgyalta és elfogadta a gátépítés szervezési tervét, mellyel megkezdődtek a kivitelezési munkák. Elkezdődtek a gátépítés előmunkálatai az építkezésben érintett ingatlanok és közterületek állapotfelmérésével, engedélyek

beszerzésével és alvállalkozói szerződések megkötésével. A földmű kivitelezési munkálatainak elvégzésére a SWIETELSKY-Kötviép' B Konzorciummal kötött szerződésnek megfelelően elkészült a konkrét kiviteli tervekhez és a havária tervhez kapcsolódó részletes organizációs terv.

Az organizációs terv alapján az idei évben elkészülnek az építési munkálatok a 6-7-8-as szakaszon, azaz a jachtkikötőtől a Péter Pál utcáig, benne a Bem utcától kezdődő 333 méteres mobil árvízvédelmi fal szakasszal, melynek próbaüzemére már idén sor kerül. A révházig terjedő szakaszon és a gát vízoldalán sor került az építkezéssel érintett területen a fakivágásra és cserjeirtásra. A kivágott fákat tűzifa segély formájában a város kiosztotta a rászorulóknak.

A gátépítés dokumentációi megtekinthetők: [Átnézeti Helyszínrajz](#)

[Organizációs Helyszínrajz – 2012](#)

[Organizációs Helyszínrajz – 2013](#)

[Műszaki Leírás](#)

A dokumentációból látható, hogy a kivitelező az időközben elkészült kiviteli tervekhez illeszkedő részletes organizációs tervet készített. A terv a megvalósítás menetének megfelelően konkrét műszaki megoldásokat tartalmaz. Részletesen taglalja az egyes munkafázisokhoz, és az egyes építési területekhez kapcsolódó körülményeket, valamint az elvégzendő feladatokat. A terv figyelembe veszi a Dunakorzó meglévő forgalmi rendjét, azaz figyelembe veszi, hogy a korzót teljes egészében nem zárhatja le, és nem akadályozhatja az üzletek, közintézmények és itt lakók közlekedését, áruforgalmát. Ezt felpályás lezárással oldja meg, a város felé eső sáv folyamatosan szabadon marad.

Az organizáció biztosítja mind a MAHART, mind a rév menetrendszerinti forgalmát. A nagy tömegű teherszállítás a parton folyamatosan épülő szervizúton történik a töltés Duna felőli oldalán, ezzel is csökkentve a kivitelezési munkák zavaró hatásait. A vízállástól függően nagy tömegű építőanyag szállítások vízi úton történnek. A kivitelezés során felvonulási-anyagtárolási- és kirakodási területként a Teátrum parkoló burkolatlan része, a Dunakorzó-Bükkös patak találkozásánál lévő parkoló, a Postás strand egy része, valamint a Bükkös patak Duna torkolat melletti terület kerülhetnek igénybe vételre.

Legfrissebb információink szerint az épülő gát átment a katasztrófavédelem „vizsgáján”, melyre november 26-án került sor. A Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság áttekintette a gátépítés munkálatait, megállapítást nyert, hogy a havaria terv, azaz az esetleges árvízi helyzet esetén alkalmazandó terv megfelel a katasztrófavédelem előírásainak. A város védelme a gátépítés ideje alatt is megoldott a Teátrum parkolóban tárolt havaria anyagok segítségével, valamint azzal, hogy a mobil árvízvédelmi fal üzembe helyezéséig csak a gát fele kerül elbontásra. Megtekintésre került a gátépítés munkaterülete, valamint a VSZ zRt. telephelyén kialakítandó, a mobil gát elemeit tároló csarnok helye is.

A következő időszakban várható munkák

- 8-as szakasz: a leendő karbantartó út végleges kialakítása és a mellvédfal végleges kialakítása,
- 7-es szakasz: elkészült a résfalépítés, visszabontották a megfelelő szintre, jelenleg a végleges fal kialakításához szükséges zsaluzási és betonozási munkák zajlanak,

- 6-os szakasz: résvezető gerenda építés a Péter Pál utcáig, elkezdődött a résfalépítés, mely várhatóan december közepére készül el,
- hamarosan visszaállításra kerül a korzó világítása az 5-ös szakaszon.

Forrás: <http://www.szentendre1000ev.hu/>

Összeállította: Orosz György Belügyminisztérium Vízügyi Koordinációs Főosztály

Társmisztériumok tájékoztatói és közleményei

2012 őszi vegyes bizottsági ülések

A határ menti bizottságok célja a helyi és területi önkormányzatok és közigazgatási szervek közötti együttműködések segítése, az információcsere, a jószomszédi kapcsolatok erősítése, és továbbfejlesztése, a határok két oldalán élő emberek mindennapi életének megkönnyítése, valamint a helyi igények és érdekek becsatornázása a központi közigazgatás rendszerébe.

A **Magyarország-Szlovénia Határon Átívelő Vegyes Bizottság** szeptember 13-án tartotta meg az évi esedékes ülését Szentgotthárdon. A legjelentősebb témák az ülésen a gazdaság, a turizmus és az infrastruktúra-fejlesztés voltak, ezeken a területeken fontos előrelépéseket is sikerült elérni az elmúlt időszakban. A Felsőszölnök-Kétyölgy útszakasz megépítéséről 2012-ben döntött a kormány, a kivitelezésre 2013-ban kerül sor. Szombathely- Szentgotthárd-Zalaegerszeg vonzáskörzetében jön létre a Nyugat- Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ. A projekt célja a jelenlévő és letelepedni kívánó gépipari cégek működésének segítése, illetve a képzési intézmények és a vállalkozók közötti együttműködések erősítése különböző mentor és ösztöndíj programokkal. A turisztika és a környezetvédelem témaköre együtt jelenik meg az Őrségi Nemzeti Park és a Goričko Tájvédelmi Park együttműködése révén.

A **Magyar- Osztrák Regionális Koordinációs Fórum** november 7-én tartja soron következő ülését. Hangsúlyos témaként kerül napirendre a infrastruktúrafejlesztés, a regionális turizmus (határt metsző kerékpárutak építése), illetve a felkészülés a 2014-2020-as uniós költségvetési időszakra annak érdekében, hogy a jövőben is minél több forrás legyen közösen lehívható a határ menti területek fejlesztésére. A gazdasági kérdések mellett, illetve azokkal szoros összefüggésben a határ menti munkaerőpiac és a további lehetséges együttműködések kerülnek bemutatásra, itt is külön kitérve a Nyugat- Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ projektre. A fentiek mellett környezetvédelmi és vízügyi kérdések szerepelnek a napirenden.

Határon Átívelő Együttműködést Szolgáló Magyar - Szlovák Kormányközi Vegyes Bizottság 16. ülésére 2012. november 15-án került sor a visegrádi Királyi Palotában. A dr. Szabó Erika területi közigazgatásért és választásokért felelős államtitkár elnöklésével megtartott találkozó napirendjén hangsúlyosan szerepelt a **határon átnyúló infrastruktúra**, illetve közösségi közlekedés kérdésköre. A Bizottság örömet fejezte ki, hogy **új híd** épülhet a Dunán **Komáromnál**, illetve a februárban aláírt nemzetközi szerződés alapján új utak épülhetnek, összekötve a határ két oldalát. A találkozó résztvevői egyeztettek a határon átnyúló **munkavállalás** aktuális kérdéseiről, megegyezve abban, hogy a pályaválasztási és képzési rendszerek összehangolása megkönnyítheti a munkahely-keresést a határ mindkét oldalán, ezzel javítva a térség foglalkoztatási mutatóit. A két fél egyetértett abban, hogy a **LEADER csoportok** nemzetközi együttműködése tovább erősítheti a határ menti régiók kapcsolatait, ahogy a bemutatott közös kutatás-fejlesztési programok is esélyt kínálnak erre. A magyar-szlovák részvétellel működő **európai területi társulások** (ETT) közül ezúttal a **Rába-Duna-Vág ETT** képviselője mutatta be a társulás történetét, illetve stratégiai céljait.

A Bizottság várhatóan tavasszal Szlovákiában tartja következő ülését, melyen a megszokott témák (infrastruktúra, közösségi közlekedés, stb.) mellett a határon átnyúló egészségügyi együttműködési lehetőségek, illetve az európai területi társulások helyzete és a 2014-2020 közötti uniós programok együttműködési lehetőségei kerülnek napirendre.

A **Magyar-Szerb Gazdasági Vegyes Bizottság** hatodik ülését 2012. december 3-4. között tartotta Budapesten. A vegyes bizottság keretén belül hat különböző tematikájú munkacsoport került kialakításra, köztük a **Regionális és Határon Átnyúló Együttműködési Munkacsoport**. A munkacsoport vezetésére a Miniszterelnökség dr. Zöld-Nagy Viktória helyettes államtitkár asszonyt kérte fel. A munkacsoport tagjai megállapodtak abban, hogy megkezdik egy magyar-szerb relációjú határon átnyúló vegyes bizottság kialakítását. A magyar fél felajánlotta, hogy átadja tapasztalatait, amelyet az európai területi társulások uniós joganyagának átültetése során szerzett. A szerb fél tájékoztatást adott arról, hogy rövidesen csatlakoznak a Madridi Keretegyezményhez és ezáltal a két ország önkormányzatai között az együttműködés új távlata nyílhat meg.

Készítette: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkárság – Területi Közigazgatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság, Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya

Ismertető a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvényről

I) A NET programra vonatkozó jogszabály:

A Nemzeti Eszközkezelőre vonatkozó szabályokat:

- a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló 2011. évi CLXX. törvény valamint,
- a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. működésével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 128/2012. (VI.26.) Korm.rendelet tartalmazza.

II) Mi a NET program lényege?

A NET program a kormány Otthonvédelmi Akciótervének keretein belül a leginkább rászorult hiteladósokon kíván segíteni. A program a három szereplő – hiteladós, hitelező, valamint a Magyar Állam – közös áldozatvállalásán alapul. Ennek keretében:

- a hiteladós lemond az ingatlan tulajdonjogáról, és bérlőként otthonában maradhat;
- A Magyar Állam megvásárolja a felajánlott ingatlant
- a hitelező elengedi a hiteladós fennmaradó tartozását.

III) A lakóingatlan állam általi megvásárlásának feltételei

Az Eszközkezelő abban az esetben vásárolja meg a hiteladós által felajánlott ingatlant, ha a NET törvényben előírt feltételek mindegyike teljesül.

Az ingatlanra és a hitelre vonatkozó feltételek, amikről a bank nyilatkozik:

1. az ingatlan forgalmi értéke a jelzáloghitel-szerződés megkötésekor nem haladta meg Budapesten és a megyei jogú városokban a 15 millió forintot, egyéb településeken a 10 millió forintot;
2. a hitelszerződés megkötésekor a banktól kapott kölcsön összege az ingatlan forgalmi értékének a 25 és 80 százaléka közé esett;
3. a törvény hatályba lépésekor a hiteladós a lakáshitel-tartozását legalább 180 napja nem törleszti;
4. a hitelszerződést 2009. december 30. előtt kötötték;

5. a lakóingatlan az ingatlan-nyilvántartásban lakóházként, lakásként vagy tanyaként szerepel;
6. a jelzáloghitel mögött fedezetként csak a megvásárlásra felajánlott ingatlan szerepel.

A hiteladósra (vagy zálogkötelezettre) vonatkozó szociális feltételek, amiket a hiteladósnak kell igazolnia

- A hiteladós/ zálogkötelezett vagy a vele egy háztartásban élő házastársa/ élettársa a jegyző által megállapított ápolási díjban részesül;
- vagy
- legalább egy, családi pótlékra jogosító gyermek nevelése mellett
 - rendszeres szociális segélyben vagy
 - foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy
 - lakásfenntartási támogatásban részesül.
- A hiteladós/ zálogkötelezett állandó lakcíme 2011. szeptember 28-án és azt követően folyamatosan a hitel fedezetéül szolgáló, megvételre felajánlott lakóingatlan;
- a hiteladósnak/ zálogkötelezettnek a felajánlott ingatlanon kívül nincs más ingatlanon használati joga.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az önkormányzat képviselőtestülete által a 18 éven felüli tartósan beteg hozzátartozó ápolása jogcímen folyósított ápolási díj nem jogosít fel a Nemzeti Eszközkezelő programjában történő részvételre.

További feltétele a lakóingatlan állam általi megvásárlásának, hogy a hitelező pénzügyi intézmények hozzájáruljanak az adásvételhez, és elengedjék a hiteladós fennmaradó tartozását.

IV) Az ügyintézés menete

A hitelt nyújtó pénzügyi intézmény írásban tájékoztatja a hiteladóst arról, hogy a rendelkezésére álló információk szerint (tehát a hitelszerződés és ingatlan alapján) valószínűsíthető, hogy megfelel a törvényi feltételeknek.

A bank, vagy követeléskezelő levelétől függetlenül a hiteladós is kezdeményezheti a programba kerülést. Ha a hiteladós szeretne bekerülni a Nemzeti Eszközkezelő programjába, akkor keresse fel az hitelt nyújtó pénzügyi intézmény fiókját. A bankfiókban tájékoztatják arról, hogy a hitelszerződésre, valamint az ingatlanra vonatkozó feltételek teljesülnek –e vagy sem

Ha a lakóingatlanra az ingatlan-nyilvántartásba jelzáloghitel-szerződés alapján több pénzügyi intézmény javára is jelzálogjogot jegyeztek be, a rangsorban előrébb álló pénzügyi intézménynél lehet a lakóingatlan megvásárlását kezdeményezni.

A szociális feltételek meglétét a hiteladósnak a hitelező bank fiókjában kell igazolnia, amihez mindössze az alábbi két igazolást kell beszereznie és a szándéknyilatkozathoz csatolnia:

- A hiteladós (vagy a hiteladóssal egy háztartásban élő házastárs, illetve élettárs) ápolási díjban, lakásfenntartási támogatásban, illetve rendszeres szociális segélyben, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. Ezt az önkormányzati jegyző igazolja.
- A hiteladós (vagy a hiteladóssal egy háztartásban élő házastárs, illetve élettárs) legalább egy gyermeket nevel, akik után családi pótlékra jogosult. Ezt a Magyar Államkincstár igazolja.

Az eljárás során az Eszközkezelő akkor veszi fel a kapcsolatot a hiteladóssal, amikor már minden jelzálogjoggal rendelkező pénzügyi intézmény:

- jóváhagyta azt, hogy a tulajdonjog a Magyar Államhoz kerüljön;
- elfogadta az Eszközkezelő által fizetendő vételárat;
- lemondott a hiteladóssal szemben fennálló minden további követeléséről.

Az Eszközkezelőhöz az ügyet a hitelező pénzügyi intézmény továbbítja.

A Magyar Állam nevében az Eszközkezelő minden olyan ingatlant megvásárol, amelynek eladásához a hitelező pénzügyi intézmények hozzájárultak. Az Eszközkezelő ennek érdekében felveszi a kapcsolatot a hiteladóssal, időpontot egyeztet vele, hogy a lakóingatlant leltárba vegye, valamint, hogy megkössék az adásvételi szerződést és bérleti szerződést. Ennek eredményeképpen a hiteladós mint bérlő továbbra is az otthonában maradhat, úgy hogy az Eszközkezelőtől határozatlan időtartamra bérlő az ingatlant havi bérleti díj megfizetése ellenében.

V) Az ingatlan vételárának meghatározása

Az Eszközkezelő az alábbi vételáron vásárolja meg a hiteladós ingatlanát:

A jelzáloghitel szerződéskor megállapított forgalmi érték

- a) 55%-a, ha a lakóingatlan Budapesten vagy megyei jogú városban található,
- b) 50%-a, ha a lakóingatlan az a) pont hatálya alá nem tartozó városban,
- c) 35%-a, ha a lakóingatlan községben található.

VI) A bérleti szerződéssel és a bérleti jogviszonnyal kapcsolatos tudnivalók:

- határozatlan időtartamú bérleti szerződés
- óvadékot nem kell letenni, kivéve, ha a pénzintézet kielégítését követően a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. által fizetett vételárból fennmarad (ebben az esetben az óvadék mértéke legfeljebb 6 havi bérleti díj)
- albérletbe nem adható ki az ingatlan
- a lakóingatlan fenntartásának költségei-, ideértve az állagmegóváshoz szükséges költségeket is, a közüzemi díjakat és társasház esetén a közös költséget bérlőt terhelik.

Bérleti díj: A bérleti díj mértékét kormányrendelet szabályozza, attól eltérni nem lehet. A rendelet szerint a fizetendő lakbér alapja a lakóingatlan hitelfelvételkor megállapított forgalmi értékének 1,5 százaléka. Ezt az összeget 12 hónapra elosztva havonta, egyenlő összegekben fizeti meg a bérlő. Egy 15 millió forint forgalmi értékű ingatlant alapul véve a lakbér havonta 18 750 forintot tesz ki. Egy 10 millió forint forgalmi értékű ingatlannál a havi lakbér 12 500 forint lesz

VIII. Visszavásárlási joggal kapcsolatos tudnivalók

A törvény alapján a hiteladóst a lakóingatlanra visszavásárlási jog illeti meg az alábbi feltételekkel:

- a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.-vel kötött adásvételi szerződés megkötését követő
- 6. hónaptól 24. hónapig gyakorolható,
- amennyiben az ingatlan tulajdonjoga a települési önkormányzathoz került, a visszavásárlási jog a települési önkormányzattal szemben is gyakorolható,
- a visszavásárlási jog megszűnik, ha a bérleti jogviszony megszűnik.

Amennyiben a bérlő nem él visszavásárlási jogával, az ingatlanban továbbra is maradhat bérlőként.

A visszavásárlási ár:

- a jelzálogszerződésben meghatározott hitel összege csökkentve a
- a NET-programba lépésig kifizetett tőketörlesztő részletek összegével,
vagy
- a Nemzeti Eszközkezelő által fizetett vételár és
- a bérleti jogviszony időtartama alatt számított jegybanki alapkamat összege közül a magasabb érték.

IX) Zálogkötelezettre vonatkozó szabályok:

Abban az esetben, ha nem a hiteladós tulajdonában van a jelzáloghitel-szerződés fedezetéül szolgáló ingatlan, abban az esetben a hiteladósnak a zálogkötelezettel együtt kell az ingatlan megvásárlását kezdeményeznie.

Az ingatlant abban az esetben is megvásárolja az Eszközkezelő, ha a szociális feltételeknek a zálogkötelezett felel meg. Ebben az esetben az Eszközkezelő a bérleti szerződést a zálogkötelezettel köti meg.

X) Díjak, adók, illetékek:

A hiteladóst az ügyintézés során nem terheli semmilyen díj, illeték és adófizetési kötelezettség.

XI) NET-program tájékoztatás

Az Eszközkezelő az érdeklődők számára a www.netzrt.hu oldalon, vagy az alábbi, kedvezményesen hívható kék számon nyújt tájékoztatást nyújtani a NET-programról: 06-40-100-444

Konkrét ügyekben a bankfiókok tudnak információval szolgálni.

Összeállította: Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Vagyongazdálkodási Főosztály

Összefoglaló az illegális hulladékégetés humán- és környezet-egészségügyi kockázatairól

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-a értelmében „*tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezést okoz*”.

Továbbá a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 27. § (2) és (3) bekezdései szerint

„(2) *Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - az elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad.*

(3) *Lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.*”

Ebbe a tevékenységi körbe tartozik az illegális hulladékégetés.

Manapság nagyon sokan a takarékoság jegyében visszaállították a régi kályháikat, és fűtenek szénnel, fával és egyéb tüzelésre alkalmasnak vélt anyagokkal. A tendencia kissé visszafelé

fordítja az időt, elfelejtve, hogy ezen anyagok égetésekor keletkező füst igen nagymértékben egészségkárosító lehet. Manapság szinte áttekinthetetlenül sokféle műanyagot használunk. Műanyag van a ruháinkban, a bútorainkban, a műszaki cikkeinkben, műanyaggal festjük, tapétázzuk falainkat, és műanyaggal csomagolunk. A fahulladékok nagy része különböző gyanta és lakk maradványok mellett faanyagvédő anyagokat – biocidokat – is tartalmazhat, amelyekből a nem tökéletes égés során szintén egészségkárosító anyagok szabadulnak fel. A műanyag zacskók, eldobható műanyag palackok képezik a háztartási hulladék legnagyobb részét. Az előállításukhoz sok energia és nyersanyag szükséges, hogy azután körülbelül 20 percig használjuk őket, majd azonnal a szemétkébe dobjuk. A műanyagok hosszú idő alatt bomlanak le a természetben. Ha elégetjük őket, szennyezik a környezetet, és károsíthatják az egészségünket: rákkeltő, bőr- és szemirritációt okozó, a légző- és immunrendszert, és a vérképző szerveket súlyosan károsító vegyületek szabadulnak fel.

A hulladékok égetésekor egyrészt számolhatunk az anyagi összetételből eredő káros anyag kibocsátással, másrészt azonban figyelembe kell venni a relatíve alacsony égetési hőmérsékletnél keletkező és felszabaduló káros melléktermékek jelenlétét is.

A háztartásokban illetve udvaron nyílt térben leggyakrabban elégetett anyagok a következők:

- műanyag italcsomagolás és egyéb műanyag hulladék
- textilipari hulladékok
- használt ruha (ezt segélyezési céllal gyakran kapják meg szegény családok)
- műgyantát, műanyagot, festéket tartalmazó farostlemez, rétegelt lemez, bútor és nyílászáró
- gumiabroncs
- kábelek
- kerti hulladékok
- papír hulladékok.

A fenti anyagok égetése során általában keletkezik szén-monoxid, széndioxid, hidrogén-klorid, hidrogén-fluorid illetve számos egyéb, irritáló, maró hatású és rákkeltő szerves anyag. A dioxin, a furán származékok, valamint a füsttel szétszóródó fémek (pl. a kadmium, cink, arzén, higany, nikkel, ólom, króm stb.) az égés során keletkező porral leülepednek a talajra, a növényekre, és a tápláléklánc révén bejutnak az emberi szervezetbe.

PVC (műanyag flakonok, háztartási, gyógyszerészeti, kozmetikai termékek, gyerekjátékok stb.) égetése során szén-monoxid, vinil-klorid, dioxinok, klórozott furánok és sósav gáz képződésével kell számolnunk.

Poliuretán égetésekor sárga füstfelhők jönnek létre, amik hidrogén-cianidot és foszfént tartalmaznak.

Fehérített papír (pizzás dobozok, mélyhűtött ételek dobozai) égetésekor halogénezett szénhidrogének jutnak a légkörbe, ezek a vegyületek leukémiát okozhatnak.

Papír és karton égetésekor a feliratok toxikus fém tartalma szennyezi a környezeti levegőt.

Régi farostlemez hulladékok elégetése során arzén és króm kibocsátással kell számolni.

Forrás: <http://burningissues.org/lukebiomass.html>,
<http://www.bcairquality.ca/reports/agttobsc.html>,
http://www.epa.gov/ttn/chief/eiip/techreport/volume03/iii16_apr2001.pdf

Kerti hulladékégetés – Egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk avart, fűnyesedéket és gallyakat, hatalmas légszennyezést okoz. Általában a kerti hulladékkal a mérgező vegyszermaradvány is elég, és nem ritka, hogy a meggyújtott zöldbe műanyag és egyéb háztartási szemét is keveredik, tovább növelve a légszennyező anyagok listáját. Egy svájci tanulmány szerint egy nagyobb kupac avar 6 órás égésével annyi szállópor keletkezik, mint

250 autóbusz 24 órás folyamatos közlekedése során. Az avar égetése során nagy mennyiségben keletkezik szén-monoxid, aeroszol részecskék (PM), nitrogén-oxidok és különféle szénhidrogének (metil-etil-keeton, etil-benzol, sztiren, fenol, dibenzo-furán, benz[a]pirén).

A környezet védelméről szóló 1995 évi LIII. törvény lehetőséget ad az önkormányzatoknak, hogy szabályozzák az avarégetést. Amennyiben egy településen az önkormányzat nem alkot rendeletet az avarégetésről, alapértelmezésben a tevékenység tilos, ha pedig alkotott rendeletet, az abban előírtakat kell betartani.

Megoldás lehet a komposztálás: valamennyi kerti hulladék és avar komposztálható. A komposztálás során elkerüljük a hatalmas légszennyezést, értékes humuszhoz, növényi trágyához jutunk. A komposztálás folyamata általában 1 év, de bizonyos növények komposztálása éveket vehet igénybe.

Forrás:

http://www.ltvtrans.hu/hir_10/illegalis-hulladeklerakas.php,
<http://www.szon.hu/ongyilkos-szokas-az-avaregetes/1842969>

A leggyakoribb légszennyező anyagok jellemzői és egészségügyi hatásai

A szén-monoxid (CO) – A szén-monoxid színtelen és szagtalan, redukáló hatású gáz, a szénvegyületek tökéletlen égése során képződik. Mind zárt térben, mind szabad levegőn kockázati tényező. Zárt térben fokozottan veszélyes, hiszen ott könnyen földúsulhat.

A szén-monoxid (CO) egészségkárosító hatása – A szén-monoxid gyengíti a vér oxigénszállító képességét, oxigénhiányos állapot kialakulását okozhatja. A szén-monoxid mérgezés tünetei a fejfájás, hányás, súlyos esetekben eszméletvesztés és halál - bár a rövid ideig tartó expozíció hatása visszafordítható. Az idült hatások tünetei: fejfájás, szédülés, álmatlanság, szívritmusi fájdalmak, idegrendszeri tünetek, a szívinfarktus gyakoriságának növekedése. A halálos CO mennyiség függ a kortól, az általános egészségi állapottól (különösen veszélyes szívbetegség esetén) és az érintett személy aktuális oxigénszükségletétől.

Kétségtelen és egyértelmű mérgező hatása ellenére napjainkig csupán sejtették, hogy koncentráció-változásai szabad levegőben is károsak az egészségre. Újabban kimutatták, hogy a szívroham miatt kórházba szállított betegeknél, akiknél a roham valószínű okaként a levegőben található aeroszol részecskék koncentrációjának a változását jelelték meg, az szignifikánsan összekapcsolható a CO-koncentráció változásaival is. Ez utóbbi viszont feltételezi, hogy a CO már alacsony koncentrációban is veszélyes lehet, és hogy a korábban gondoltnál jóval több elhalálozás a szabad levegő CO-koncentrációjának az ingadozásaira vezethető vissza.

Forrás: WHO Air Quality Guideline - Global Update, 2005

http://www2.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/lev_egeszseg.pdf

Szálló por (Particulate Matter: PM) – A szilárd részecskék az égetés talán egyik legkritikusabb légszennyező anyagai. A szálló por a levegőben szuszpendált szilárd és/vagy folyékony részecskék elegye. A szálló port szemcsemérete alapján két nagy csoportra lehet bontani: a 10 mikrométer átmérőjű szemcséket durva részecskéknek (PM10) nevezik, ezek a szemcsék az alsó légutakba jutnak le. A 2,5 mikrométernél kisebb átmérőjű, „finom”

porszemcsék (PM_{2,5}) alkotják az egészségkárosító hatás szempontjából jelentősebb frakciót, ezek már lejutnak a tüdő légútyagocskáiba is.

A szálló por egészségkárosító hatása – A szálló por koncentráció rövid távú emelkedése izgatja a nyálkahártyákat, köhögést és nehézlégzést válthat ki. A tüdőben felszívódva gyulladásos folyamatot indíthat el, aminek következtében növekszik a vér alvadékonysága, vérrögök képződhetnek. Növekszik az asztma és a krónikus légcsőhurut fellángolások miatti orvoshoz fordulás, illetve a szív-érrendszeri megbetegedések száma. A levegőhigiénés index legmagasabb, „veszélyes” kategóriájában az összes halálok miatti halálozás is növekedhet.

A kültéri levegő szálló por tartalmának hosszú távú hatásai a következők: a várható élettartam jelentős csökkenése a szív- és érrendszeri, a légzőszervi betegségek, valamint a tüdőrák miatti halálozás növekedése következtében. Meg kell jegyezni: a szálló por még a legalacsonyabb koncentrációban is káros.

További problémát jelent, hogy a szálló porok felületéhez toxikus szennyezőanyagok kötődhetnek. Ilyenek a dioxinok, a policiklikus szénhidrogének (PAH-ok), a nehézfémek, stb. A PAH-ok 95 %-a a finomszemcsés anyagokhoz (PM_{2,5}) kötődik. Egyes PAH-ok nem csak toxikusak, hanem karcinogének is és becslések szerint a tüdőrák kockázatát 7-8-szorosára növelik.

Forrás: WHO Air Quality Guideline - Global Update, 2005

<http://www.tiszta.levego.hu/pm10.html>

Venkataraman C, Friedlander SK. Source resolution of fine particulate polycyclic aromatic hydrocarbons – using a receptor model modified for reactivity. J AirWaste Management; 1994; 44: 1103-08.

Zmirou D, Masclet P, Boudet C, Dechenaux J. Personal exposure to atmospheric polycyclic hydrocarbons in a general adult population and lung cancer assessment. J Occup Environ Med 2000; 42(2): 121-6.

Baek SO, Field RA, Goldstone ME et al. A review of atmospheric polycyclic aromatic hydrocarbons: sources, fate and behaviour. Water, Air Soil Pollution, 1991; 60: 279-300.

Nitrogén-oxidok – Az égetés során a levegő és a hulladék nitrogén tartalmának oxidációjából származnak. A nitrogén-oxidok nagyon reakcióképes gázok, melyek kulcsszerepet játszanak az ózon és a fotokémiai szmog egyéb összetevőinek keletkezésében. A kén-dioxid mellett meghatározó a szerepük a savas esők kialakulásában is, és így az erdők pusztulásában.

Nitrogén-oxidok egészségkárosító hatása – A nitrogén-oxidok légzőszervi megbetegedésekkel és tüdőproblémákkal hozhatók összefüggésbe. Vizsgálatok szerint, azon gyermekek körében, akik magasabb nitrogén-oxid koncentrációnak vannak kitéve, csökkent légzésfunkció tapasztalható. Állatkísérletek alapján a nitrogén-oxidok magas koncentrációja meggyorsíthatja a rákos megbetegedések lefolyását.

Forrás: WHO: Health Aspects of Air Pollution with Particulate Matter, Ozone and Nitrogen Dioxide, 2003

Peters, J. M. et al. A study of 12 Southern California communities with differing levels and types of air pollution. II. Effects on pulmonary function. American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine, 159: 768–775 (1999)

Kloridok és fluoridok – A hidrogén-klorid (HCl) és a hidrogén-fluorid (HF) savas gázok mennyisége a hulladékban lévő klór és fluor tartalomtól függ, általában a hulladékokban magas ezen anyagoknak az aránya.

Kloridok és fluoridok egészségkárosító hatásai – A hidrogén-klorid a tüdőt károsítja és a krónikus hörghurut kialakulásában játszik szerepet. A hidrogén-fluorid fluorózt okozhat, ami elsősorban a csontrendszert gyengíti, illetve teszi tönkre.

Kén-dioxid – A kén-dioxid klasszikus szennyezőanyagnak nevezhető, mivel egészségkárosító hatása már a szénre alapozott ipari forradalom elterjedése óta megfigyelhető, kibocsátása a hulladékban lévő kén-tartalom függvénye. Alapvető szerepet játszik a savas-esők kialakulásában. Különösen veszélyes a vízi élővilágra nézve.

A kén-dioxid egészségkárosító hatásai – A kén-dioxid környezet-egészségügyi hatásai már régóta ismertek. A magas koncentrációjú kén-dioxid belégzése esetén a légutak görcsös állapota alakul ki. Az asztmában szenvedők hevesebben reagálnak, mint az egészséges emberek. A kén-dioxid izgatja a légző rendszert, hörgő összehúzódást, krónikus hörghurutot és csökkent légzésfunkciót okoz.

Forrás: WHO Air Quality Guideline - Global Update, 2005; Michelle Allsopp et al.: Incineration and Human Health, Greenpeace, 2000

Szerves vegyületek – Az illékony szerves vegyületek (VOC) a policiklikus aromás szénhidrogének (PAH), poliklórozott bifenil-származékok (PCB), dioxinok, furánok, ftalátok, ketonok, aldehidek, szerves savak, alkének és egyéb szerves vegyületek keletkezhetnek az égetés során. Legtöbbjük bioakkumulációra hajlamos, azaz feldúsul szervezetünkben. „Egyes vegyületek a vizsgálatok szerint károsítják az immunrendszert, kromoszómákhoz kapcsolódnak, felborítják a hormonháztartást, daganatos megbetegedéseket idéznek elő, viselkedésbeli változásokat okoznak és csökkentik az intelligenciát” – írják brit orvosok.

Illékony szerves vegyületek (VOC) egészségkárosító hatása – Fő egészségkárosító hatásuk a szem, az orr és a torok irritációja. Komolyabb esetekben fejfájás, koordinációs zavarok és hányinger lépnek föl. Hosszú távon az illó szerves anyagok – melyek egyúttal potenciális rákkeltő anyagok is – valószínűleg károsítják a májat, a vesét és a központi idegrendszert.

Policiklikus szénhidrogének (PAH) egészségkárosító hatása – A policiklusos aromás szénhidrogének olyan kémiai vegyületek, amelyek összekapcsolódó aromás gyűrűkből állnak, és nem tartalmaznak heteroatomot vagy szubsztituenseket. A szerves anyagok tökéletlen égésekor keletkeznek. Környezetszennyező anyagként azért jelentősek, mert ezen vegyületek egy része bizonyított karcinogén, mutagén és teratogén hatással is rendelkezik.

A daganatkeltő hatáson kívül több PAH vegyület károsítja az immunrendszert is. Ha a születés körüli időszakban jutnak be a szervezetbe, életre szólóan megváltoztathatják a hormonok termelését.

Az egészségkárosító hatások megismerése érdekében számos vizsgálatot végeztek kísérleti állatokon. Ezek alapján állatokban a benz[a]antracén papillomákat okozott a gyomorban, továbbá tüdő tumort idézett elő. Helyileg adagolva a benzo[j]fluorantén a bőr felszínén papillomát és karcinómát okozott nőstény egerekben. A tüdő szöveteiben nőstény patkányoknál, a benzo[j]fluorantén és benzo[k]fluorantén laphámrákot indukált. A benzo[a]pirén kitettség szintén tüdő papillomát és tüdőrákot okoz, továbbá bőr karcinómát. Belégzéssel légső papillomát és karcinómát okoz hörcsögökben, pikkelysejt karcinómát patkányokban. Amikor vemhes egereknek a vemhesség 11. 13. és 15. napján benzo[a]pirén injekciót adtak, nőtt a tüdőadenóma gyakorisága és az utódokban a bőrrákra való hajlam.

Poliklórozott bifenil-származékok (PCB) egészségkárosító hatása – A PCB-k olyan kémiai vegyületek, amelyekben a klóratomok részben vagy teljesen átveszik a hidrogénatomok helyét a [bifenil](#) molekulán, amely egyszeres kötéssel összekapcsolt két benzol molekulából áll. Jelenlétükre elsősorban transzformátorokból származó hulladék olajokban, illetve hulladék-kondenzátorokban számíthatunk.

A PCB-k toxikussága illetve bomlása a klóratomok számától és helyétől függ. A PCB vegyületekről ismeretes, hogy toxikusak, mutagének és mérgezőek a reprodukcióra nézve. Az EPA, [IARC](#) és [DHHS](#) (USA Egészségügyi Minisztériuma) besorolása szerint a PCB-k állatokban bizonyítottan, emberben valószínűleg rákkeltő anyagok. PCB kitettség bőr és szem elváltozásokat, menstruációs zavarokat, csökkenő immunreakciókat, valamint májkárosodást okoz. A terhes nők PCB kitettsége fejlődési rendellenességeket, különösen idegrendszeri károsodásokat okozhat a születendő gyermeknél.

Az akrolein egészségkárosító hatása – Az akrolein vagy akrilaldehid a legegyszerűbb telítetlen [aldehid](#), mely főként fa, pamut vagy papír (cellulóztartalmú anyagok) égésekor keletkezik. Számos egyéb anyag, pl. a polietilén, polisztirol és olajok illetve zsírok szintén kibocsáthatják. Rendkívül irritáló gáz, súlyos szemkárosító, tüdővizenyőt okoz.

A *vinil-klorid* a természetben nem fordul elő, színtelen, enyhén édeskés szagú, narkotikus hatású, gyúlékony gáz. A WHO, IARC és az EU besorolások szerint is 1-es kategóriájú, bizonyítottan emberi rákkeltő anyag, és az US EPA besorolása alapján is emberekben bizonyítottan rákkeltő vegyület. Akut toxicitása kicsi, belélegezve azonban narkotikus hatású, szédülést, fejfájást, eszméletvesztést okoz. Patkányoknál, egereknél és hörcsögöknél a kísérletek során görcsöket, légzési elégtelenséget, illetve a tüdő, vese kóros elváltozásait, májdaganatot tapasztaltak, magas szintű expozíció hosszú távon a herék és a szívizom degenerációját eredményezték.

Dioxinok és furánok egészségkárosító hatása – A dioxinok elnevezés 210 vegyületet takar. E vegyületek hasonló kémiai felépítésűek, változó számú klóratomot és aromás gyűrűt tartalmaznak. A dioxin vegyületek jellemzően a klórozott szénhidrogének égése során keletkeznek. Emellett azonban minimális mennyiségű klór jelenlétében is szintetizálódnak különböző szénhidrogének tökéletlen égetésénél. A dioxinok porszemcsék felületére tapadva a környezeti levegőből is bejutnak az emberi szervezetbe. Az egészségre gyakorolt hatását illetően az egyik legveszélyesebb vegyületcsoport, mivel a dioxinok perzisztensek a környezetben és felhalmozódnak az emberi szervezetben is.

Tetraklór-dibenzo-p-dioxin (2,3,7,8-TCDD) a besorolása szerint hivatalosan állatokban és emberben egyaránt bizonyítottan rákkeltő. A többi poliklórozott dibenzo-para-dioxin nem sorolható a humán karcinogénekhez.

A poliklórozott dibenzo-p-dioxinok (PCDD) vegyületekről a rákkeltő hatások mellett az eddigi kutatások alapján ismert, hogy károsítják az emberi immunrendszert (a Seveso-tragédia után végzett kutatás szerint porfíriát, a májműködés átmeneti zavarát, a központi és a perifériális idegrendszer károsodását, sőt hosszú távon cukorbetegséget és endometriózist okoznak). Számos egyéb emberi egészséget károsító hatásuk ismert, pl. pajzsmirigyműködés-zavar, gyermeken fogzománc-fejlődési rendellenességek és a szaporodási képességek károsodása is. Állatoknál számos különböző faj esetében [teratogén](#) hatást figyeltek meg.

Forrás: J. Thompson: Health Effects of Waste Incineration, British Society of Ecological Medicine, 2005

http://www2.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/lev_egeszseg.pdf

<http://www.atsdr.cdc.gov/PHS/PHS.asp?id=139&tid=26>

<http://www.inchem.org/documents/icsc/icsc/eics0939.htm>

http://www.scorecard.org/chemical-profiles/hazard-indicators.tcl?edf_substance_i...
<http://www.inchem.org/documents/iarc/vol69/dioxin.html>
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12460794?dopt=Abstract>
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16898675?dopt=Abstract>
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15751269?dopt=Abstract>
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12821272?dopt=Abstract>
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15345345?dopt=Abstract>

Fémek – A hulladékok égetése során jelentős fém-kibocsátással is kell számolni, mivel a hulladékokban lévő fémtartalom lényegesen meghaladja a hagyományos tüzelőanyagok fémtartalmát. A fémek jelentős része az égés során gázhalmazállapotba megy át, majd a lehűlés során kondenzálódik a porszemcsékre. A nehézfémek 80-90 %-a a 2 mikrométernél kisebb szemcséken található meg.

Kadmium egészségkárosító hatása – A kadmium a legmérgezőbb elemek közé tartozik, és veszélyességét fokozza, hogy a vese vissza is tartja a szervezetben. Legtöbb vegyületét minden nemzetközi szervezet rákkeltő anyagként sorolja be. Mérgező hatással van a vesére, a májra, a csontokra és a herékre, és megzavarja a hormonális és az immunrendszer, valamint a szív- és érrendszer működését. A kadmium emellett felhalmozódik az emberi és állati szervezetben, így krónikusan toxikussá válik. A kadmium felszívódása a gyomor-béltraktusból igen gyors, lerakódása után a vesében és a májban még évek múlva is kimutatható. A kadmium felhalmozódása a szervezetben gyengíti az immunrendszert, akadályozza a vas-anyagcsere folyamatát, tüdőgyulladásra, tüdőtágulatra és a hörgők gyulladására, ízületi gyulladások kialakulására hajlamosít, illetve elősegíti ezeknek a betegségeknek a kialakulását. Csontrendszer, idegrendszer és nyálkahártya károsító hatása van. Felhalmozódása folyamán általános tünetei pl. a fáradtság, ingerlékenység, szomjúságérzet fokozódása.

Arzén egészségkárosító hatása – Az arzén emberben bizonyítottan rákkeltő hatású: hosszantartó expozíció bőr-, tüdő-, vese- és hólyagrákot okoz. Rövidebb ideig tartó expozíció esetén a gyomor-bélrendszert és az idegrendszert károsítja. A heveny mérgezés tünetjei: hányás, hasmenés, szárazság és karcos érzés a torokban, szomjúság, görcsök, ájulás, később bénulások. Még akkor is, ha mérgezés nem volt halálos, a lábadozás igen lassú, a betegek sok ideig kimerültek, olykor szellemi gyöngeség marad vissza.

Higany egészségkárosító hatása – A higany és vegyületei a többi nehézfémektől eltérően nem a szálló porra ülepednek ki, hanem megmaradnak gáz halmazállapotban. A nehézfémek, mint a higany is, elsősorban a bélrendszerben, emésztőrendszerben (és vesében, csontokban, agyban, bőrben) raktározódnak el, és nagymértékben felelősek pl. az immunrendszer gyengüléséért, a stressz-tűrőképesség csökkenéséért. A higany a vizelettel, nyállal és a széklettel ürül ki a szervezetből.

Nikkel egészségkárosító hatása – A nikkel toxikus, mérgező elem, az általa kiváltott egészségügyi problémák leggyakoribb formája az allergia. Tüdő és bőrproblémákat okozhat, valamint rákkeltő hatású. Több nikkel vegyületet bizonyítottan emberi rákkeltő anyagként tart számon a WHO. Hosszabb időn át belélegezve mérgező, súlyos egészségkárosodást okozhat.

Ólom egészségkárosító hatása – Az ólom különösen a fejlődő szervezetekre (magzatokra, csecsemőkre, kisgyermekekre) jelent veszélyt. Károsítja mind a perifériás, mind a központi idegrendszer működését, és vérképzőrendszeri zavart is okoz. Az ólom eliminációja a

szervezetből igen lassú folyamat, a széklettel és a vizelettel ürül ki csekély mennyiségekben. A felhalmozódás során (idült, elhúzódó módon) kialakult ólommérgezés rontja a férfiak nemzőképességét (lassítja a spermiumok mozgását, szexuális problémák), izom és csontfájdalmakat, emésztőrendszeri zavarokat, májpanaszokat, vérszegénységet, idegrendszeri panaszokat, illetve fáradékonyságot és ingerlékenységet okoz. Súlyosabb esetben már göcsös fájdalmakat vált ki az izmokban (ólomparalízis) és az ízületekben, gyomorban és bélrendszerben (ólomkólika), az arc hamuszürke elszíneződését (ólomkolorit) és súlyos vese és idegrendszeri tüneteket okoz, általános legyengülést és étvágytalanságot hoz létre az ólom telítettség.

Króm egészségkárosító hatása – A krómot illetően nagy különbség van a hat- és három vegyértékű króm között. A Cr(VI) toxikus, humán daganatkeltő, a Cr(III) esszenciális, nélkülözhetetlen nyomelem. A króm felhalmozódhat a májban, a vesében, kimutatható a vizeletben és a vérben. A súlyosan mérgező Cr(VI) a sejtekbe jutva károsítja a DNS-t. Az EPA álláspontja szerint a Cr(VI) emberben és állatokon egyaránt bizonyítottan rákkeltő hatású, belégzése 30–1100 µg/m³ koncentrációban 4-24 év expozíciós idő alatt tüdőrákot, lenyelve pedig gyomordaganatot idézhet elő.

Forrás: WHO Air Quality Guideline - Global Update, 2005

www.kockazatos.hu

<http://taplalkozas.bioenergetikus.hu/nehezfemek.php>

J. Thompson: Health Effects of Waste Incineration, British Society of Ecological Medicine, 2005; Neil Tangri: Waste Incineration: a Dying Technology, GAIA, 2003; Peter Gebhardt: Quecksilberemissionen durch die Müllverbrennung, 2005.

Összeállította: Emberi Erőforrások Minisztériuma, Egészségpolitikai Főosztály

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEI

Hazai pályázati lehetőségek

Családbarát közgondolkodás népszerűsítése és a nemek közötti jobb együttműködés elősegítése pályázat

Benyújtási határidő:	A pályázat kezelője:
2013. január 7.	Emberi Erőforrások Minisztériuma – Nemzeti Család- és szociálpolitikai Intézet

Tematikus hálózatok pályázat

Benyújtási határidő:	A pályázat kezelője:
2013. február 1., 2013. szeptember 1.	Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel)

Tematikus hálózatok pályázat

Benyújtási határidő:	A pályázat kezelője:
2013. február 1., 2013. szeptember 1.	Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel)

Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása

Benyújtási határidő: (2013. január 2.-tól)	A pályázat kiírója:
2013. február 2.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Agóra-multifunkcionális közösségi központok és területi közművelődési tanácsadó szolgálat infrastrukturális feltételeinek kialakítása

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. január 11.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Egészségügyi alapellátás, egészségházak és járóbetegszakellátás az Észak-Alföldi Régióban

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2012. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Derogációs víziközmű projektek előkészítése

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Térségi elérhetőség javítása

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Ivóvízminőség-javítás

Benyújtási határidő:	A pályázat kiírója:
2013. december 31.	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Pályázati hírek

Megyei érdekképviselő fokozása Brüsszelben

Hatékonyabb, aktívabb brüsszeli jelenlétet jelent mind a hazai megyék, mind a magyar kutatás-fejlesztési szektor számára az a **H4- HunOR Brüsszeli Képviselői Iroda**, melynek megnyitó ünnepségére 2012. október 1-én került sor a brüsszeli Magyar Fejlesztési Központban. A H4-HunOR iroda már a nyár folyamán megkezdte brüsszeli működését. A kezdeményezés legfőbb célja a megyék, illetve a teljes magyar kutatás-fejlesztés és innováció (K+F+I) szektor részvételének támogatása az uniós források lehívásában.

Az Iroda elsődleges célja a közvetlen brüsszeli kifizetésű pályázati források hatékonyabb magyarországi felhasználása; akár az önkormányzati szintről, akár a kutatás-fejlesztési területről van szó. Jelenleg zajlik a következő, 2014-20-ig terjedő költségvetési ciklus tárgyalása, mely alapvető változásokat hoz a forrásfelhasználásban. A jelentős átalakulásokra való alapos felkészülés a soron következő hétéves időszak magyar sikerének záloga, melyet a döntéshozókhoz közeli forrásokból elnyert információk biztosítanak a leginkább. Ez az információs igény fokozódik azáltal, hogy a hazai közigazgatási reform következtében a megyei önkormányzatok szerepe új, fejlesztési feladatokkal bővült. A H4-HunOr Iroda valamennyi uniós forrásra rálátást biztosít, pályázati felhívásokról ad tájékoztatót és segíti a partnerkapcsolatok kialakítását. A brüsszeli jelenlét lehetőséget nyújt az első kézből kapott információk megszerzésére, a személyes kapcsolatokon alapuló, megbízható partnerségek kialakítására. A H4-HunOr Iroda fő tevékenységei: közvetlen brüsszeli forrásokról információgyűjtés és szolgáltatás, érdekképviselő, lobbizási tevékenység, kapcsolat- és imázsépítés, ill. a magyar kutatási eredmények széleskörű terjesztése Brüsszelben.

A brüsszeli információkat az Iroda két hazai lába - KIM és a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. - hazai hálózatokon keresztül továbbítja az érintett megyék, helyi szereplők, a K+F+I szektor címzettjei részére. A kapcsolatot és koordinációt H-4 oldalról a KIM, HunOR oldalról a Bay Zoltán Kft. látja el. Az Iroda képviselője, *Lakos Eszter* már a nyár óta építi a kapcsolatokat az uniós intézményekkel, a brüsszeli magyar és külföldi képviselőkkel.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az Iroda H4-ágának elsődlegese felelőse, amely megyék számára kíván szolgáltatásokat nyújtani. Az együttműködés legfőbb célkitűzése a megyék naprakész uniós információkkal való ellátása lesz, annak érdekében, hogy a számukra kiemelkedő jelentőséggel bíró uniós politikákban és pályázatokban minél eredményesebben tudjanak helyt állni.

A HunOR – Magyar Kutatásfejlesztési és Innovációs Iroda a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. szakmai támogatásával működik. Célkitűzése, hogy növelje a magyar K+F+I szféra, különösen a kis –és középvállalkozások tájékozottságát, ezáltal részvételüket az uniós K+F+I programokban, és bekapcsolódik a Horizon 2020 programra való felkészülésbe is.

A kezdeményezéshez csatlakozott az ugyancsak brüsszeli képviselettel rendelkező Hét Határ Határon Átnyúló Önkormányzati Szövetség, valamint Budapest Főváros Önkormányzata is.

Készítette: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkárság – Területi Közigazgatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság, Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya

Európai Területi Együttműködési (ETE) programok tervezése

A 2014-2020-as programozási időszak jelenleg zajló költségvetési tárgyalása szerint a kohéziós politika 3. célkitűzésének, az **Európai Területi Együttműködés (ETE)** keretében a jövőben több uniós forrás lesz felhasználható. Az Európai Bizottság által a 2014-2020-as periódusra javasolt **ETE - költségvetés 11,7 milliárd euró, ami a kohéziós források 3,48%-a**. Ez a jelenlegi periódus 2,52%-ához képest relatív és abszolút értékben (másfélszeres) is jelentős növekedést jelent. Az ETE források 73,24%-a határ menti, 20,78%-a transznacionális és 5,98%-a régiók közötti együttműködésre lenne fordítandó.

Az Európai Bizottság javaslata alapján az ETE önálló, három-komponensű célkitűzés marad 2013 után is, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) finanszíroz. Új elemként jelenik meg a stratégiai programozás feladata, mely a kohéziós források koncentrációját, erőteljesebb célhoz kötöttségét jelenti. **A 11 tematikus célkitűzés** bevezetése lehetővé teszi, hogy a tagállamok az Operatív programok tervezésénél fokozottabban fókuszáljanak egy adott témakörökre. A tematikus koncentrációra vonatkozó megállapodás értelmében a határon átnyúló, illetve a transznacionális együttműködések esetében az ERFA források (legalább) 80%-át 4 tematikus célkitűzésre kell fordítani.

A kohéziós források hatékonyabb felhasználása érdekében a Bizottság két új eszközt ajánl a tagállamok részére:

- **Helyi közösségi részvételen alapuló helyi fejlesztési kezdeményezések (Community-led local development - CLLD)** megvalósíthatók határ menti programok keretében is. (Ez nem más, mint a LEADER kezdeményezés beépítése a kohéziós politikába)
- **Integrált Területi Beruházásokra (Integrated Territorial Investment - ITI)** szintén lesz lehetőség, amennyiben az együttműködési program részét képezi. Az ITI integrált fejlesztések speciális végrehajtási módját jelenti. Segítségével több operatív program, különböző prioritási tengelyeinek támogatásai kombinálhatók az egy adott terület specifikus igényeihez illeszkedő integrált beruházások megvalósíthatósága érdekében. Az ITI menedzsmentjére és végrehajtására ETT-t vagy egyéb jogi testületet lehet kijelölni, amelyet valamely résztvevő ország jogrendje alatt hoztak létre.

Az Európai Területi Együttműködési Programok (ETE) 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó hazai felkészülése megkezdődött, valamennyi határszakaszon megalakultak a nemzetközi tervezési munkacsoportok, melyeken az érintett megyék, továbbá az NFM, NGM, KIM és az NFÜ munkatársai vesznek részt.

Az új tervezési időszakra való felkészülés jegyében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium széles körű társadalmi konzultációt tartott a 2012. június 6-án megrendezett „Területi Tervezés a Határtérségekben Konferencia” keretében.

Készítette: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkárság – Területi Közigazgatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárság, Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya

Önerő-támogatást igényelhetnek a helyi önkormányzatok az uniós projektjeik sikeres megvalósításához

Az uniós forrásfelhasználás egyik fő kockázatát az jelenti, hogy **a projektek előrehaladása nem megfelelő, így a számlák sem érkeznek be, és kifizetésük sem történhet meg.** Az önkormányzati és központi költségvetési (közszféra szervezet kedvezményezettek) szektor közel 2800 Mrd Ft-tal részesül az uniós támogatásokból, vagyis **közkedvezményezettek adják a lekötött támogatások felét. Projektvégrehajtó teljesítményük közvetlenül kihat a források felhasználására.**

Azon esetekben, ahol a közszféra szervezet kedvezményezettek támogatása nem 100%-os, vagyis ahol a projekt végrehajtásához önerő is szükséges és azt a kedvezményezettek – költségvetési helyzetükre tekintettel vagy egyéb okok miatt - nem tudják biztosítani, a projektek gördülékeny megvalósítása céljából **visszatérítendő forrás biztosítása jelenthet segítséget.** Az uniós támogatású projektek finanszírozási helyzetének megoldásához szükséges feladatokról szóló 1215/2012. (06. 26.) Korm. határozat 3. pontja elrendeli a közszféra szervezet kedvezményezettek önerejének finanszírozása érdekében 50 Mrd Ft visszatérítendő forrás biztosítását 2012. évre, mely feladat felelőse a nemzetgazdasági miniszter és a nemzeti fejlesztési miniszter.

Az **EU Önerő Alap felhasználásáról szóló 285/2012. (X.9.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Korm. rendelet) az EU Önerő Alap felhasználásának részletes szabályairól meghatározza azokat a részletszabályokat, amely alapján a közszféra kedvezményezettek (így a helyi önkormányzatok is) önerő-támogatásban részesülhetnek. Az Önerő Alap célja a 2007–2013 programozási időszakban – az Európai Területi együttműködés programjaiból származó támogatások kivételével – az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Kohéziós Alapból támogatásban részesülő közszféra szervezet kedvezményezettek önerejéhez támogatás nyújtása. A Korm. rendelet alapján az EU Önerő Alap terhére megítélhető támogatás formája visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatás is lehet. A Korm. rendelet értelmében a visszatérítendő **támogatás biztosítékként** a kedvezményezett valamennyi fizetési számlájára vonatkozó, pénzforgalmi szolgáltatónak címzett **beszedési megbízás benyújtására szóló felhatalmazó nyilatkozat szolgál.**

Az önerő támogatás alapvetően kérelemre adható, amely **az újonnan benyújtott pályázatokhoz és a már támogatási szerződéssel rendelkező projektekhez is benyújtható.**

Az önerő-támogatási kérelem és mellékletei a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) honlapján keresztül elérhető EMIR-rendszerbe tölthető fel.

Az EMIR-rendszer működéséről az NFÜ honlapján felhasználói útmutatót tesz közzé.

A kérelem tartalmazza különösen:

- a kedvezményezett nevét,
- a projekt azonosító számát,

- a kérelmezett önerő-támogatási forma megjelölését a 2. § (1) bekezdés 8. pontjában foglaltaknak megfelelően (visszatérítendő, vagy vissza nem térítendő önerő-támogatási forma),
- a projekt elszámolható összköltségét,
- a projekt teljes önerője finanszírozására vonatkozó forrástáblát, valamint az Önerő Alapból igényelt önerő-támogatás összegét,
- a kérelmező nyilatkozatát a kérelem előterjesztésének indoklásáról és az uniós támogatási szerződés határidőre történő teljesítéséről,
- a rendelet V. Fejezete szerinti állami támogatási szabályoknak való megfelelésre vonatkozó nyilatkozatot,
- a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy nem áll adósságrendezési eljárás hatálya alatt,
- a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy a köztartozás-mentes adózók nyilvántartásában szerepel vagy az adóhatóság által kibocsátott köztartozás mentességre vonatkozó hatósági bizonyítványt,
- tájékoztatást a döntést követő 30 napon belül benyújtandó elszámolások összegéről.

A kedvezményezettnek a kérelemhez mellékelnie kell egy forrástáblát, amiből kitűnik, hogy más kormányzati forrásokból (pl. BM Önerő Alap) részesül-e már támogatásban. Az önerő-támogatás összege ugyanis nem haladhatja meg az uniós támogatással megvalósítandó projekt keretében elszámolható, a projekt befejezéséhez a kérelem előterjesztésekor még szükséges önerő mértékét.

Az önerő-támogatásra vonatkozó kérelemről egyedileg dönt a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter. Az alábbi **szempontok** meghatározóak a döntés előkészítésében:

- a projekt műszaki és pénzügyi megvalósításának előrehaladottsága,
- a projekt megvalósításának derogációs kötelezettséghez való kapcsolódása,
- a projektnek az érintett operatív program pénzügyi és fizikai mutatóinak teljesüléséhez való hozzájárulása,
- a kérelmező által előterjesztett indokok,
- új projektek esetén a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság döntése,
- a projekt megvalósításához fűződő nemzetstratégiai megfontolások.

A visszatérítendő formában nyújtott önerő-támogatást kamat, díj, jutalék, egyéb költség nem terheli. A visszatérítendő önerő-támogatás visszafizetés ütemezésének megállapítására a kérelmező nyilatkozata szerint kerülhet sor azzal, hogy

- a visszatérítendő önerő-támogatás teljes összegét a projekt pénzügyi zárása és a projekt fenntartási időszakának vége közötti időszakban kell visszafizetni, és
- a visszafizetésre legalább havi, legfeljebb féléves részletekben kerülhet sor.

A visszatérítendő önerő-támogatás visszafizetésének időtartamát és ütemezését azonban a döntéshozó a projekt műszaki vagy pénzügyi-teljesítési sajátosságaira figyelemmel a fentiekől eltérően is meghatározhatja. A kedvezményezett az önerő-támogatási szerződés hatálya alatt egy alkalommal kezdeményezheti az általa vállalt visszafizetési ütemezés módosítását. Erre csak az a kedvezményezett lesz jogosult, aki a visszafizetési kötelezettségének az átütemezési kérelem előterjesztését megelőzően maradéktalanul eleget tett.

A vissza nem térítendő támogatási forma csak abban az esetben igényelhető, ha

- az igénylő szervezet gazdasági, költségvetési helyzete ezt indokolja,
- a projekt megvalósítása az adott operatív program pénzügyi és fizikai céljainak teljesüléséhez alapvetően szükséges,

- a projekt megvalósításához nemzetstratégiai érdek fűződik, vagy
- a projekthez derogációs kötelezettség kapcsolódik.

A kérelem elbírálása során a döntéshozó (a nemzeti fejlesztési miniszter) figyelembe veheti, hogy a kérelmező a kérelem benyújtását megelőzően már sikeresen megvalósított lezárt uniós finanszírozású projekteket. A nemzetstratégiai érdek tekintetében szintén a nemzeti fejlesztési miniszter állásfoglalása irányadó.

Az önerő-támogatás a támogatás folyósításával egyidejűleg kerül kifizetésre. Ennek megfelelően a kifizetés a kedvezményezett, vagy szállítói finanszírozás esetén a szállító számlájára történő átutalással kerül kifizetésre.

Az önerő-támogatás kezelése során kiemelt figyelemmel kell lenni az állami támogatási szabályokra is, amelyek alapján a projektek egy jelentős részénél e szabályok miatt nem nyújtható magasabb támogatási arány. A önerő-támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, ha az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti, korábban megítélt támogatás önerejét egészíti ki és kizárólag a korábban megítélt támogatás odaítélésének alapjául szolgáló jogcímrendeletben meghatározott jogcímekhez tartozó támogatási kategóriák szerint nyújtható, az ott meghatározottak szerint.

Arra való tekintettel, hogy a támogatás csak a forrás rendelkezésre állásáig nyújtható, a helyi önkormányzatoknak mihamarabb döntést szükséges hoznia a támogatás esetleges igénybevételéről. Az önerő-támogatás az önerő finanszírozása érdekében felvett hitel kiváltására is használható. A hitelkiváltás költségei azonban nem számolhatók el.

Forrás: www.nfu.hu

Ajánló a Tempus Közalapítvány Útinapló című kiadványához

December második felében jelenik meg a **Tempus Közalapítvány Útinapló** című kiadványának negyedik kötete, mely a **Szakértői tanulmányutak** programban az elmúlt években benyújtott legizgalmasabb szakmai beszámolókból ad válogatást. A program keretében szervezett tanulmányutakon évről évre hozzávetőleg 2.500 oktatási és képzési szakértő külföldi tapasztalatcseréje valósul meg európai szinten, összes költségvetése 2012-ben valamivel több, mint 4.3 millió euró. A pályázók szakmai háttérét tekintve ez az Egész életen át tartó tanulás program legváltozatosabb alprogramja, de **a helyi, regionális és nemzeti szintű hatóságok képviselői prioritást élveznek az értékelés során.** A résztvevők gyakran számolnak be arról az élményről, hogy az útnak köszönhetően korábban számukra elképzelhetetlenül tág betekintést nyertek a vizsgált oktatási és képzési témában, mert a csoportban az adott területtel behatóan foglalkozó kutató, oktatási és képzési döntéshozó, intézményvezető, szolgáltató, szociális partner is képviseltette magát.

A beszámolók szerint a magyar szakértők is számos olyan **jó gyakorlatot** ismerhettek meg, amelyek segíthetik az oktatás és a képzés minőségének javítását célzó hazai törekvéseket, mint például a munkaerőpiac igényeihez igazított szakképzés Flandriában, az angol pályatanácsadási modellek, az előzetesen szerzett tudás elismerésének ír példája, vagy a finn általános és középiskolák együttműködése a korai iskolaelhagyás megelőzésére. Az együttműködésben rejlő lehetőségek felismerése egyébként is meghatározó tapasztalat volt sok esetben.

Önkormányzatok munkatársai ismerkedhettek meg olyan külföldi gyakorlatokkal, amelyek segítik a **közösségek** sokszor rejtett **erőforrásainak hatékonyabb kiaknázását**, de izgalmas tapasztalatot jelentett az ír képesítési keretrendszer tanulmányozása is, melynek működése az összes érintett szervezet együttműködésén alapszik, s ennek révén nem csak az egész életen át tartó, hanem az élet minden területét átfogó tanulást is támogatja. A résztvevők jó része elkötelezett a tanulmányút során szerzett szakmai kapcsolatok megőrzése mellett, többen közülük már konkrét nemzetközi projektek előkészítéséről is be tudtak számolni.

E tapasztalatok egy részéről bővebben olvashat az Útinaplóban, mely megrendelhető **(ingyenes kiadvány)** az info@tpf.hu elektronikus levélcímen, de **hamarosan letölthető lesz** a Tempus Közalapítvány honlapjáról is:

http://www.tpf.hu/pages/books/index.php?page_id=35.

A **Szakértői tanulmányutak** programban egyébként a 2013/14-es, utolsó pályázati évben is két határidővel pályázhatnak majd az érdeklődő szakemberek (2013. március 28./2013. október 15.). A kurzuskatalógus és a többi pályázati dokumentum várhatóan január második felétől lesz elérhető honlapunkon: http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?page_id=1160.

Készítette: Tempus Közalapítvány

Közösségi kezdeményezések

Európa a polgárokért program pályázati felhívásai

A program célja – Az Európai Bizottság programjának az a szerepe, hogy igazi kapocs legyen a polgárok és az Unió között. A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül szükséges. A program ennek érdekében támogatja különböző országok polgárainak és szervezeteinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek, és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tiszteletben tartó európai környezetről.

Résztvevő országok köre – az Európai Unió 27 tagállama, Horvátország, Albánia, Macedónia, Montenegró és Szerbia.

A program állandó témái:

- Az Európai Unió jövője és alapvető értékei
- Aktív európai polgárság: részvétel és demokrácia Európában
- Interkulturális párbeszéd
- Jólét Európában: munka, szociális kohézió és fenntartható fejlődés
- Az EU politikák hatása a társadalmakra

2013-as prioritások:

- Az uniós állampolgárok értékeinek és jogainak, valamint mindazon lehetőségeknek a tudatosítása, melyet az Európai Unió biztosít.
- Az állampolgári részvétel előmozdítása az EU demokratikus életében
- 2013 a polgárság európai éve.

A pályázás menete – A pályázatokat az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) kezeli.

Elérhetősége: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

EACEA – Education, Audiovisual and Culture Executive Agency Unit P7 - Citizenship
BOUR00/13 Avenue du Bourget 1 BE-1140 Brussels

Testvérvárosi találkozók

Az alprogram célja – A testvérvárosi találkozók célja, hogy összehozza a részt vevő települések polgárait, biztosítva, hogy az önkormányzati együttműködés mellett erős informális, személyes kapcsolatok alakuljanak ki közöttük.

A pályázásra jogosultak köre – Települések önkormányzata vagy a települések testvérvárosi bizottságai vagy a helyi hatóságokat képviselő egyéb non-profit szervezetek. Ugyanaz a település évente csak egy támogatásban részesülhet

Mit támogat a program?

- az európai integráció iránti elkötelezettséget: az Európai Unió alapgondolatának, jövőjének és értékeinek megvitatása, az EU demokratikus életében való részvétel megtanulása, tapasztalatcsere az európai integráció konkrét, helyi vagy egyéni szinten tapasztalható előnyeiről, stb.;
- a résztvevők között szövődő barátságot: személyes kapcsolatok kialakulása a testvérvárosok lakói között;
- az aktív részvételt: a helyi közösség bevonása a projekt megtervezésébe és végrehajtásába, a résztvevők aktív szerepvállalása.

A támogatás mértéke – A támogatás formája **átalánydíj**, a résztvevők száma és a találkozó időtartama határozza meg. A megítélhető támogatás mértéke minimum **5000 EUR/projekt** maximum **25.000 EUR/projekt** lehet.

Pályázati határidők:

2013. február 1. (Projekt kezdete: 2013. június 1. – 2014. február 28.)

2013. június 1. (Projekt kezdete: 2013. október 1. – 2014. június 30.)

2013. szeptember 1. (Projekt kezdete: 2014. január 1. – 2014. szeptember 30.)

Tematikus Hálózatok

Az alprogram célja – A helyi hatóságok gyakran kerülnek szembe olyan új problémákkal, illetve vesznek részt különböző szakpolitikák végrehajtásában, amelyek sok esetben kapcsolódnak európai szinten megvalósuló szakpolitikai fejleményekhez. A települések között kölcsönös érdeklődést kiváltó témákban kialakuló hálózatok fontos eszközök lehetnek, mivel lehetővé teszik a tájékozott eszmecserét és a bevált, jó gyakorlatok cseréjét. A program ezért támogatja a testvérvárosi kapcsolatok keretében, legalább négy város részvételével megrendezett konferenciákat és műhelymunkákat.

A pályázásra jogosultak köre – Helyi és regionális, önkormányzatok, helyi hatóságokat képviselő szövetségek, non-profit szervezetek vagy helyi hatóságokat képviselő jogi státusszal rendelkező testvérvárosi bizottságok.

A konferenciáknak és a műhelymunkáknak:

- összhangban kell lenniük a program célkitűzéseivel
- legalább négy különböző részt vevő ország (legalább egynek az EU tagállamának kell lennie) négy településéről, összesen legalább **30 személy** részvételével,

- részt vevő országok egyikében kell megrendezésre kerülniük
- egy esemény időtartama maximum **21 nap**, és projektenként legalább három esemény tervezése szükséges
- a projekt teljes időtartama maximum **24 hónap**

A támogatás mértéke – A támogatást a konferenciák vagy műhelymunkák résztvevőinek napi létszáma alapján számolják ki, illetve ezt kiegészítheti egy átalányösszegű támogatás, amennyiben a projekt keretében **kommunikációs eszközöket** is készítenek. **Koordinációs költségek** igénylése is lehetséges. A támogatás min. **10.000 EUR/projekt**, maximum **150.000 EUR/projekt**.

Pályázati határidők:

2013. február 1. (Projekt kezdete: 2013. június 1. – 2013. december 30.)

2013. szeptember 1. (Projekt kezdete: 2014. január 1. – 2014. május 30.)

Állampolgári projektek

Az alprogram célja: Ezek a projektek különböző háttérrel rendelkező polgárok számára nyújtanak arra lehetőséget, hogy európai témákban kifejthessék véleményüket, és erről tájékoztassák a helyi döntéshozókat. Az Európai Uniót érintő fontos és aktuális kihívás az európai polgárok és az Európai Unió közötti szakadék áthidalása. Ezzel összefüggésben ez a pályázati típus olyan innovatív módszerek és megközelítések feltárására irányul, amelyek tevékeny európai szintű részvételre serkentik a polgárokat, valamint az európai polgárok és az Európai Unió intézményei közötti párbeszédre ösztönöznek.

Támogatható tevékenységek:

- az állampolgárok véleményének összegyűjtése az Európát a jövőben érintő néhány lényeges kihívásról;
- állandó módszer bevezetése az állampolgárok közötti aktív párbeszéd és vita ösztönzésére az uniós politika egyes, a mindennapi életüket érintő területeiről;
- olyan mechanizmusok megteremtése, amelyek révén az európai polgárok fejlesztik civil kompetenciájukat, és az európai szintű politikai döntéshozókhoz intézett ajánlások formájában tudják megfogalmazni véleményüket az európai integrációs folyamatról;
- az európai polgárok és az EU intézményei közötti párbeszéd ösztönzése, a polgárok részvételével az EU politikái és azok hatása terén, valamint biztosítva a polgárok véleményének megfelelő utókövetését az EU intézményeinek részéről.

Pályázati feltételek:

- Civil társadalmi szervezeteknek vagy helyi hatóságnak kell lenniük.
- A támogatható országok valamelyikében kell székhellyel rendelkezniük
- A projektben legalább **öt** részt vevő országnak kell részt vennie
- A projektben legalább **200** résztvevőt kell bevonni, és a résztvevők **30%-ának** az eseménynek helyet adó országtól eltérő országból kell érkeznie

Projekt időtartama: Maximum 12 hónap.

Támogatás mértéke – A megítélt támogatás mértéke nem haladhatja meg a projekt támogatható költségei teljes összegének 60%-át. A támogatás összege minden esetben **100 000 EUR** és **250 000 EUR** között lesz.

Pályázati határidő: 2013. június 1.

Kísérő intézkedések

Az alprogram célja: A kísérő intézkedések célja az alprogram keretében végrehajtott projektek továbbfejlesztése és minőségük javítása; ennek formája lehet például bevált gyakorlatok cseréje, az érintettek tapasztalatainak egymás közötti megosztása, illetve a képzések segítségével új készségek kifejlesztése.

Támogatható tevékenységek:

- Képzési tanfolyamok, amelyek lehetővé teszik, hogy az Európa a polgárokért program potenciális pályázói elmélyítsék a színvonalas projektek működtetésével kapcsolatos tudásukat és ismereteiket;
- Tájékoztató foglalkozások, amelyek az Európa a polgárokért programot vagy annak konkrét pályázati típusait népszerűsítik, és céljuk a program jelenlegi és potenciális érdekeltjei közötti eszmecsere, illetve a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása;
- Olyan platformok létrehozása, amelyek megkönnyítik a partnerek keresését és a kapcsolatteremtést az Európa a polgárokért program jelenlegi és potenciális résztvevői között.

A pályázásra jogosultak köre:

- a helyi hatóságok szövetségei/egyesületei, vagy
- a polgári szerepvállalás terén szakmai ismeretekkel/tapasztalattal rendelkező szervezetek

Pályázati feltételek:

- Legalább két részt vevő ország szükséges hozzá, és az egyiknek uniós tagországnak kell lennie
- A tevékenység a támogatható országok egyikében kell, hogy megrendezésre kerüljön
- A projekt maximális időtartama 12 hónap
- Legalább két eseményt kell tervezni

A támogatás mértéke – A megpályázott közösségi támogatás az adott tevékenység elszámolható költségeinek legfeljebb **80%-a** lehet. A megítélhető támogatás mértéke minimum **30.000 EUR/projekt**, maximum **100.000 EUR/projekt** lehet.

Pályázati határidő: 2013. június 1.

Civil szervezetek által kezdeményezett projektek

Különböző részt vevő országokból származó civil társadalmi szervezetek konkrét projektjeinek támogatása. Különbféle helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten létrehozott szervezetek vehetnek részt benne. A projekteknek közérdekű kérdések megismertetésére, illetve az európai szintű együttműködés vagy koordináció révén elérhető konkrét megoldásokra kell törekedniük.

A pályázásra jogosultak köre:

- nem kormányzati szervezetek,
- a tevékenységeiket helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten kifejtő jogállással (jogi személyiséggel) rendelkező civil társadalmi szervezetek

További pályázati feltételek

- a pályázónak a programban részt vevő országok valamelyikében székhellyel kell rendelkeznie
- egy projektben legalább két szervezet vesz részt két különböző országból
- egy projekt maximális időtartama 18 hónap

Pályázati határidő: 2013. február 1. (Megvalósulási időszak: 2013. augusztus 1. – 2014. január 31.)

Aktív európai emlékezet

Az alprogram a deportálásokhoz kapcsolódó főbb helyszínek és archívumok megőrzésére, valamint a nácizmus és sztálinizmus áldozatairól való megemlékezésre irányul. A polgárok emellett részt vehetnek egyfajta közös visszaemlékezésben is, az Európai Unió ötven évvel ezelőtti kezdeteire, az európai integráció történetére, amely által sikerült megőrizni a békét tagjai között, és együtt gondolkozhatnak a jelen Európájáról, a jövő építése jegyében túllépve a múlton.

A pályázásra jogosultak köre – A pályázatot jogi státusszal és jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek nyújthatják be: nem kormányzati szervezetek; túlélők egyesületei, az áldozatok családjának egyesületei, emlékhelyek, múzeumok, helyi és regionális hatóságok, szövetségek, általános európai érdekű szövetségek

További pályázati feltételek

- A pályázó intézménynek az egyik részt vevő országban kell működnie, és rendelkeznie kell a projekt megvalósításához szükséges megfelelő minősítésekkel, valamint pénzügyi és működési erőforrásokkal.
- A projektnek meg kell felelnie a program célkitűzéseinek, prioritásainak és horizontális jellemzőinek.
- Projekt időtartama 18 hónap.

Pályázati határidő 2013-ben: 2013. június 1. (Projekt kezdete: 2013. december 1. – 2014. május 31.)

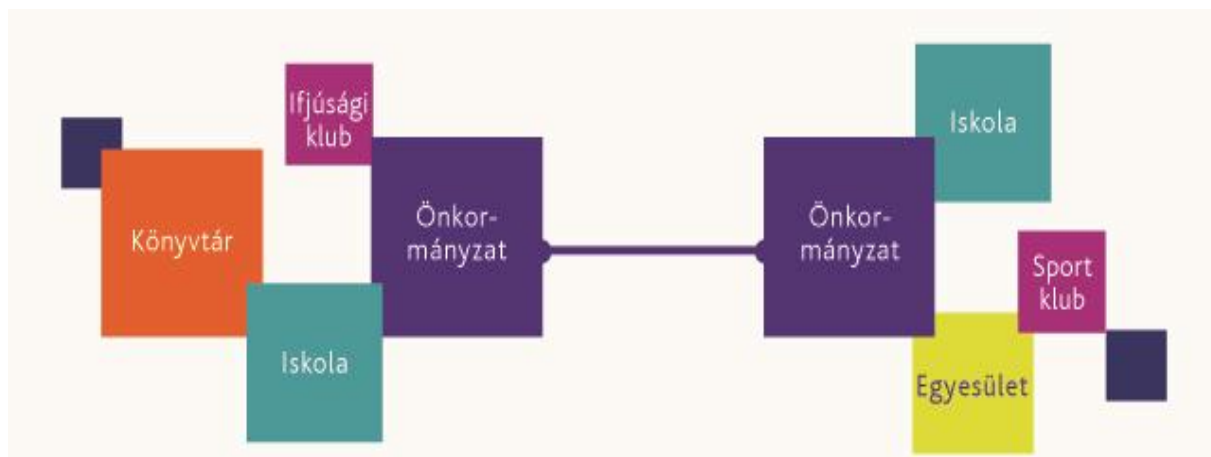
További információk: Tempus Közalapítvány www.tka.hu >> Pályázatok >> Európa a polgárokért

Comenius Régió Együttműködés

Kíváncsi rá, hogy milyen elvek mentén szervezik a közoktatást testvérvárosában vagy Európa más térségében, régiójában? Érdekli, hogy milyen módszerekkel oktatnak mások, vagy szeretné átadni saját tapasztalatit? Esetleg a közoktatás kapcsán felmerült problémákra keres megoldást és egy nemzetközi együttműködés segítene megtalálni a választ?

Ha igen, akkor a megvalósításhoz a **Comenius Régió együttműködés** pályázattípus nyújt segítséget.

E pályázattípus célja a helyi közoktatás tapasztalatcsere útján történő fejlesztése. Két ország két térsége dolgozik együtt, az együttműködésbe mindkét oldalról iskolákat/óvodákat és egyéb szervezeteket (ld. az alábbi ábra) is bevonnak. A témát közösen határozzák meg annak megfelelően, hogy a felek milyen, a közoktatást érintő problémákra keresnek megoldást vagy milyen közoktatási fejlesztéseket terveznek a jövőben. Két évük van a közös szakmai együttműködésre, amit nemzetközi találkozók egészítenek ki.

A teljes támogatás mértéke akár 45.000 euró is lehet, aminek egyik részét a projekttalálkozókra történő utazásokra lehet fordítani, másik részét pedig a projekt megvalósítása kapcsán felmerült költségek fedezésére. Ez utóbbi 25%-át önrészként kell, hogy biztosítsa a pályázó, ennek nagysága értelemszerűen a pályázó által kért támogatás nagyságától függ.

A folyamatban lévő projektek nagyon sokszínűek, vannak, akik az **önkéntes munka** közoktatásban való népszerűsítésén és nem csak településszintű elterjesztésén dolgoznak igen szép sikerrel. Ők fontosnak tartják, hogy a most **óvodába és iskolába járó generáció számára az önkéntes munka természetes** része legyen majd felnőtt életüknek, és hogy az idősekről való gondoskodás valóban gondoskodás legyen. Egy másik projektben azon dolgoznak a partnerek, hogy **helyi szinten beépítsék a Föld Karta alapelveit az intézményi oktatásba**. Ennek érdekében a bevont iskolák számára olyan tanterv és óratervek is készülnek, amelyek mások számára is könnyedén adaptálhatók. Egy harmadik projekt az **európai állampolgári tudat** erősítésén dolgozik, a pályázó kistépülés kisdiákjai a projekt keretében kidolgozandó virtuális túrák keretében ismerkedhetnek meg saját és partnerországuk történelmével, kulturális és művészeti értékeivel. A kidolgozott tananyag mellé tanári kézikönyv is készül így az elkövetkező generációk is hasznát veszik, sőt, a megismert know-how alapján más országokról szóló hasonló tananyagok is készíthetők.

Bővebb információ: www.tka.hu >> Pályázatok >> Egész életen át tartó tanulás program >> Comenius >> Comenius Régió együttműködések

Pályázatok beadási határideje: 2013. február 21.

Információ kérhető: Szabó Csilla Tempus Közalapítvány Tel. : 237-13-00, e-mailcím: csilla.szabo@tpf.hu

Az Önkormányzati Hírlevél kiadásáért felel: Dr. Bekényi József, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkeszti: az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

Szerkesztésért felel: Dr. Barabás Zoltán, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkesztőbizottság címe: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

1903. Budapest, Pf. 314.

Telefon: 06 1 441 1127; e-mail: onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu